

**MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA
BOSNE I HERCEGOVINE**

1181

Na osnovu člana 6. stav (1) Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usklađenosti ("Službeni glasnik BiH", broj 45/04) i člana 2. Uputstva o načinu izrade i postupku donošenja tehničkih propisa ("Službeni glasnik BiH", broj 35/06), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, na prijedlog Komiteta za tehničke propise Bosne i Hercegovine, donosi

**NAREDBU
O SIGURNOSTI LIFTOVA**

**DIO PRVI - PODRUČJE PRIMJENE I STAVLJANJE NA
TRŽIŠTE**

Član 1.
(Predmet)

Naredbom o sigurnosti liftova (u daljnjem tekstu: Naredba) propisuju se osnovni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi koji se odnose na projektiranje i izradu liftova i sigurnosnih komponenti u liftovima, njihovo stavljanje na tržište, postupci ocjenjivanja usklađenosti liftova i sigurnosnih komponenti, znak usklađenosti, poboljšanje sigurnosti postojećih liftova i održavanje liftova.

Član 2.
(Područje primjene)

Ova Naredba primjenjuje se na liftove koji su u stalnoj upotrebi u zgradama i konstrukcijama i na sigurnosne komponente liftova navedene u Aneksu IV ove Naredbe.

Član 3.
(Definicije)

(1) Definicije koje se koriste u ovoj Naredbi imaju slijedeće značenje:

- a) "lift" znači uređaj koji opslužuje određene nivoe i koji ima nosač koji se kreće duž krutih vodica s nagibom većim od 15 stepeni prema horizontali, a namijenjen je za prijevoz:
- 1) lica,
 - 2) lica i tereta,
 - 3) samo tereta ako je nosač dostupan, odnosno u koji lice može ući bez poteškoća, i ako je opremljen komandama postavljenim unutar nosača ili na dohvat ruke lica unutar nosača,
- b) "nosač" je dio lifta u kojem su lica i/ili tereti smještene kako bi mogla biti podignuta ili spuštene,
- c) "montažer" lifta je fizičko ili pravno lice koje preuzima odgovornost za projektiranje, proizvodnju, montažu i stavljanje lifta na tržište i koje postavlja znak usklađenosti i sastavlja izjavu o usklađenosti,
- d) "stavljanje lifta na tržište" je moment kada montažer lifta prvi put stavi lift korisniku na raspolaganje,
- e) "sigurnosna komponenta" je komponenta navedena u Aneksu IV ove Naredbe,
- f) "proizvođač sigurnosne komponente" je fizičko ili pravno lice koje preuzima odgovornost za projektiranje i proizvodnju sigurnosnih komponenti i koje postavlja znak usklađenosti i sastavlja izjavu o usklađenosti,
- g) "model lifta" je reprezentativni lift čija tehnička dokumentacija pokazuje način na koji će biti ispunjeni osnovni sigurnosni zahtjevi za liftove koji su u skladu s modelom lifta, definiranim objektivnim parametrima i koji koristi iste sigurnosne komponente,
- h) "imenovano tijelo za ocjenjivanje usklađenosti" (u daljnjem tekstu: imenovano tijelo) je tijelo za ocjenjivanje usklađenosti koje imenuje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo). Imenovati se mogu

- certifikacijska tijela, inspeksijska (kontrolna) tijela, laboratorije ili druga tijela,
- i) "prijavljeno tijelo" je imenovano tijelo za ocjenjivanje usklađenosti koje Ministarstvo prijavljuje Evropskoj komisiji za obavljanje postupaka ocjenjivanja usklađenosti i koje je Evropska komisija objavila u "Službenom glasniku Evropske komisije" i dodijelila mu odgovarajući identifikacijski broj,
 - j) "imenovano tijelo za tehnički pregled lifta" je tijelo iz člana 34. ove Naredbe,
 - k) "održavatelj" je pravno lice zaduženo za održavanje lifta,
 - l) "rekonstrukcija lifta" je jedna ili više radnji kojim se izvrše promjene prema članu 23. ove Naredbe,
 - m) "izvještaj o obavljenom tehničkom pregledu" je izvještaj koji sastavlja imenovano tijelo za tehnički pregled lifta poslije izvršenog pregleda lifta,
 - n) "vlasnik lifta" je vlasnik građevine u koju je ugrađen lift.
- (2) Sve dozvoljene varijacije između modela lifta iz stava (1) tačka g) ovog člana i liftova koji su izvedeni prema modelu lifta, moraju biti jasno navedene u tehničkoj dokumentaciji s najvećim i najmanjim vrijednostima.
 - (3) Pomoću proračuna i/ili na osnovu projektnih nacrtu dozvoljeno je pokazati sličnost asortimana opreme radi ispunjavanja osnovnih sigurnosnih zahtjeva.
 - (4) Ova Naredba se odnosi i na liftove koji se kreću duž fiksne putanje i kad se ne kreću duž krutih vodica.

Član 4.

(Izuzeci od primjene)

Ova Naredba se ne primjenjuje na:

- a) uređaje za dizanje čija brzina nije veća od 0,15 m/s,
- b) dizalice na građilištima,
- c) žičare, uključujući uspinjače,
- d) liftove specijalno projektirane i proizvedene za vojne i policijske namjene,
- e) uređaje za dizanje s kojih se mogu izvoditi radovi,
- f) uređaje za dizanje u rudnicima,
- g) uređaje za dizanje namijenjene za podizanje izvodača u toku umjetničkih predstava,
- h) uređaje za dizanje ugrađene u transportna sredstva,
- i) uređaje za dizanje spojene s mašinama i namijenjene isključivo za pristup radnom mjestu, uključujući mjesta za pregled i održavanje na mašinama,
- j) vozove na zupčastim šinama i vozove s nazubljenim točkovima,
- k) pokretne stepenice i pokretne pješačke trake

Član 5.

(Primjena drugih propisa)

Kada su rizici za liftove iz ove Naredbe potpuno ili djelimično obuhvaćeni posebnim propisima, ova Naredba se ne primjenjuje ili će se prestati primjenjivati na takve liftove i rizike od trenutka primjene tih posebnih propisa.

Član 6.

(Stavljanje na tržište)

- (1) Liftovi propisani ovom Naredbom mogu se staviti na tržište i u upotrebu samo ako ne ugrožavaju zdravlje i sigurnost lica ili sigurnost imovine, ako su pravilno ugrađeni i održavani i ako se koriste za predviđenu namjenu.
- (2) Sigurnosne komponente, propisane ovom Naredbom, mogu se staviti na tržište i u upotrebu samo ako liftovi u koje će se ugraditi ne ugrožavaju zdravlje i sigurnost lica ili sigurnost imovine, ako su pravilno ugrađene i održavane i ako se koriste za predviđenu namjenu.

- (3) Lice odgovorno za izvođenje radova na zgradi ili konstrukciji i montažer lifta, međusobno se informiraju o potrebnim činjenicama i poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurali pravilan rad i sigurnu upotrebu lifta.
- (4) Vozna okna namijenjena za liftove ne smiju sadržavati nikakve cjevovode, ožičenja ili priključke osim onih koji su potrebni za rad i sigurnost lifta.
- (5) Ne dovodeći u pitanje st. (1), (2), (3) i (4) ovog člana, mogu se donijeti posebni propisi kako bi se osigurala zaštita lica, kada se predmetni liftovi stave u rad i upotrebu, pod uslovom da to ne znači da su liftovi modificirani na način koji nije predviđen u ovoj Naredbi.

Član 7.

(Izlaganje na sajmovima i izložbama)

- (1) Liftovi ili sigurnosne komponente koje nisu usklađene s važećim propisima u Bosni i Hercegovini mogu se izlagati na sajmovima i izložbama ili se može demonstrirati njihov rad, pod uslovom da postoji vidljiv natpis koji jasno pokazuje da ti liftovi ili sigurnosne komponente nisu usklađene i da nisu za prodaju sve dok montažer lifta, proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašten zastupnik sa sjedištem u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: ovlašten zastupnik) ne osigura usklađenost.
- (2) Za vrijeme demonstriranja rada moraju se poduzeti sve odgovarajuće sigurnosne mjere kako bi se osigurala zaštita lica.

Član 8.

(Osnovni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi)

- (1) Liftovi propisani ovom Naredbom moraju zadovoljavati osnovne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve navedene u Aneksu I ove Naredbe.
- (2) Sigurnosne komponente propisane ovom Naredbom moraju zadovoljavati osnovne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve navedene u Aneksu I ove Naredbe ili omogućavati da liftovi u koje su ugrađene zadovoljavaju te osnovne zahtjeve.

Član 9.

(Slobodan promet liftova i sigurnosnih komponenti)

- (1) Ne smije se zabraniti, ograničiti ili ometati stavljanje na tržište i upotreba liftova i sigurnosnih komponenti koje su usklađene s ovom Naredbom.
- (2) Ne smije se zabraniti, ograničiti ili ometati stavljanje na tržište komponenti koje su, na osnovu izjave proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika, namijenjene za ugradnju u liftove propisane ovom Naredbom.

Član 10.

(Pretpostavka usklađenosti)

- (1) Pretpostavlja se da su liftovi i sigurnosne komponente koje nose znak usklađenosti i imaju izjavu o usklađenosti iz Aneksa II ove Naredbe, usklađene sa svim odredbama ove Naredbe, uključujući postupke ocjenjivanja usklađenosti navedene u čl. 12., 13., 14., 15. i 16. ove Naredbe.
- (2) Kada bosanskohercegovački standard (u daljnjem tekstu: BAS standard), kojim se preuzima harmonizirani evropski standard obuhvata jedan ili više osnovnih sigurnosnih zahtjeva, pretpostavlja se da:
 - a) liftovi koji su izrađeni u skladu s tim standardom ispunjavaju odgovarajuće osnovne zahtjeve, ili
 - b) sigurnosne komponente koje su izrađene u skladu s tim standardom, a koje su ispravno ugrađene u lift, omogućavaju da taj lift ispunjava odgovarajuće osnovne zahtjeve.
- (3) Kada ne postoje harmonizirani evropski standardi, Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine ukazuje

zainteresiranim stranama na postojanje tehničkih standarda i specifikacija u Bosni i Hercegovini koji se smatraju važnim ili relevantnim za ispravnu primjenu osnovnih sigurnosnih i zdravstvenih zahtjeva iz Aneksa I ove Naredbe.

- (4) Listu standarda iz stava (2) ovog člana objavljuje Ministarstvo u "Službenom glasniku BiH".

Član 11.

(Zaštitna klauzula)

- (1) Ako nadležni inspeksijski organi Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležni inspeksijski organi) utvrde da postoji opasnost da lift ili sigurnosna komponenta, koji nose znak usklađenosti, a koji se koriste za predviđenu namjenu, ugrožavaju sigurnost lica i eventualno imovine, oni poduzimaju sve odgovarajuće mjere i radnje da taj lift ili sigurnosnu komponentu povuku s tržišta, da zabrane njihovo stavljanje na tržište ili upotrebu ili da ograniče njihovo slobodno kretanje.
- (2) Ako lift ili sigurnosna komponenta, koji nisu usklađeni s osnovnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima iz člana 8. ove Naredbe, nose znak usklađenosti, nadležni inspeksijski organi poduzimaju odgovarajuće mjere i radnje protiv onog pravnog ili fizičkog lica koje je neosnovano postavilo taj znak usklađenosti.
- (3) Nadležni inspeksijski organi odmah obavještavaju Agenciju za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) o poduzetim mjerama iz stava (1) i (2) ovog člana, navodeći razloge za donošenje takve odluke i posebno obrazlažu ako je do neusklađenosti došlo usljed:
 - a) neispunjavanja osnovnih zahtjeva iz člana 8. ove Naredbe,
 - b) nepravilne primjene standarda iz člana 10. stav (2) ove Naredbe,
 - c) nedostataka u standardima iz člana 10. stav (2) ove Naredbe.
- (4) Agencija obavještava Ministarstvo navedeno u članu 3. tačka h) ove Naredbe i Ministarstvo komunikacija i prometa BiH o poduzetim mjerama i radnjama iz st. (1) i (2) ovog člana.
- (5) Ministarstvo obavještava države i međunarodne organizacije s kojima je Bosna i Hercegovina zaključila bilateralne i multilateralne ugovore kojima je stvorena obaveza obavještavanja o poduzetim mjerama i radnjama iz st. (1) i (2) ovog člana.

DIO DRUGI - POSTUPCI OCJENJIVANJA USKLAĐENOSTI

Član 12.

(Postupci ocjenjivanja usklađenosti sigurnosnih komponenti)

Prije stavljanja na tržište sigurnosnih komponenti navedenih u Aneksu IV ove Naredbe, proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašten zastupnik mora:

- a)1) dostaviti model sigurnosne komponente radi ispitivanja tipa u skladu s Aneksom V ove Naredbe i provjere proizvodnje koju vrši imenovano tijelo u skladu s Aneksom XI ove Naredbe;
- 2) ili dostaviti model sigurnosne komponente radi ispitivanja tipa u skladu s Aneksom V ove Naredbe i provesti sistem osiguranja kvaliteta u skladu s Aneksom VIII ove Naredbe u cilju provjere proizvodnje,
- 3) ili provesti potpuni sistem osiguranja kvaliteta u skladu s Aneksom IX ove Naredbe;

- b) postaviti znak usklađenosti na svaku sigurnosnu komponentu i sastaviti izjavu o usklađenosti koja sadrži informacije navedene u Aneksu II ove Naredbe, uzimajući u obzir specifikacije navedene u Aneksu VIII, IX ili XI, ovisno od slučaja koji je primijenjen;
- c) čuvati kopiju izjave o usklađenosti 10 godina od dana kada je proizvedena posljednja sigurnosna komponenta.

Član 13.

(Postupci ocjenjivanja usklađenosti liftova)

- (1) Prije stavljanja na tržište, na liftu mora biti proveden jedan od sljedećih postupaka:
 - a) ako je lift projektiran u skladu s liftom koji je bio podvrgnut ispitivanju tipa iz Aneksa V ove Naredbe, lift mora biti izrađen, montiran i ispitan, primjenom jednog od sljedećih postupaka:
 - 1) završne inspekcije iz Aneksa VI ove Naredbe, ili
 - 2) sistema osiguranja kvaliteta iz Aneksa XII ove Naredbe, ili
 - 3) sistema osiguranja kvaliteta iz Aneksa XIV ove Naredbe.

Postupci za faze projektiranja i izrade i faze montaže i ispitivanja mogu se izvoditi na istom liftu.

- b) ili, ako je lift projektiran u skladu s modelom lifta koji je bio podvrgnut ispitivanju tipa, iz Aneksa V ove Naredbe, lift mora biti izrađen, montiran i ispitan, primjenom jednog od sljedećih postupaka:
 - 1) završne inspekcije iz Aneksa VI ove Naredbe, ili
 - 2) sistema osiguranja kvaliteta iz Aneksa XII ove Naredbe, ili
 - 3) sistema osiguranja kvaliteta iz Aneksa XIV ove Naredbe;
 - c) ili, ako je lift projektiran u skladu s liftom za koji je proveden sistem osiguranja kvaliteta iz Aneksa XIII ove Naredbe, uz dodatno ispitivanje projekta ukoliko isti nije u potpunosti u skladu s BAS standardima, lift mora biti montiran, izrađen i ispitan, dodatno, primjenom jednog od sljedećih postupaka:
 - 1) završne inspekcije iz Aneksa VI ove Naredbe, ili
 - 2) sistema osiguranja kvaliteta iz Aneksa XII ove Naredbe, ili
 - 3) sistema osiguranja kvaliteta iz Aneksa XIV ove Naredbe,
 - d) ili postupak pojedinačne verifikacije iz Aneksa X ove Naredbe koju provodi imenovano tijelo;
 - e) ili sistem osiguranja kvaliteta iz Aneksa XIII ove Naredbe, uz dodatno ispitivanje projekta ukoliko isti nije u potpunosti u skladu s BAS standardima.
- (2) U slučajevima iz stava (1) tač. a), b) i c) ovog člana, lice odgovorno za projektiranje mora dostaviti svu potrebnu dokumentaciju i informacije licu odgovornom za izradu, montažu i ispitivanje kako bi to lice bilo u mogućnosti raditi u potpunoj sigurnosti.
 - (3) U svim slučajevima navedenim u st. (1) i (2) ovog člana:
 - a) montažer lifta postavlja znak usklađenosti u lift i sastavlja izjavu o usklađenosti koja sadrži podatke navedene u Aneksu II ove Naredbe, uzimajući u obzir specifikacije navedene u Aneksu VI, X, XII, XIII ili XIV, ovisno od slučaja koji je primijenjen;
 - b) montažer lifta mora čuvati kopiju izjave o usklađenosti 10 godina od dana kad je lift stavljen na tržište;

- c) nadležni inspeksijski organi i druga imenovana tijela mogu, na zahtjev, dobiti od montažera lifta kopiju izvještaja o usklađenosti i izvještaje o ispitivanjima izvršenim prilikom završne inspekcije.

Član 14.

(Primjena drugih propisana liftove i sigurnosne komponente)

- (1) Kada liftovi ili sigurnosne komponente podliježu zahtjevima drugih propisa o pitanju drugih aspekata kojima je također predviđeno stavljanje znaka usklađenosti, taj znak ukazuje na pretpostavku da je lift ili sigurnosna komponenta usklađena s odredbama tih drugih propisa.
- (2) Kada jedan ili više propisa iz stava (1) ovog člana dopušta proizvođaču da za vrijeme prijelaznog perioda odabere koja rješenja će primijeniti, znak usklađenosti označava usklađenost samo s onim propisima koje je montažer lifta ili proizvođač sigurnosne komponente primijenio. U tom slučaju, pojedinosti o primijenjenim propisima moraju se navesti u dokumentima, obavijestima i uputama koje ti propisi zahtijevaju, i koje se obavezno prilažu uz lift ili sigurnosnu komponentu.

Član 15.

(Obaveze pravnih ili fizičkih lica koja stavljaju lift ili sigurnosnu komponentu na tržište)

Ako ni montažer lifta, ni proizvođač sigurnosnih komponenti, niti njegov ovlaštenu zastupnik ne ispunjavaju obaveze iz čl. 12., 13. i 14. ove Naredbe onda se te obaveze prenose na pravno ili fizičko lice koje lift ili sigurnosnu komponentu stavlja na tržište Bosne i Hercegovine. Iste obaveze se odnose na pravna ili fizička lica koja proizvode lift ili sigurnosnu komponentu za vlastitu upotrebu.

Član 16.

(Imenovana tijela)

- (1) Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljnjem tekstu: ministar), u skladu s članom 12. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usklađenosti, imenuje tijela za ocjenjivanje usklađenosti koja provode postupke navedene u čl. 12. i 13. ove Naredbe zajedno s njihovim posebnim zadacima i dodijeljenim identifikacijskim brojevima.
- (2) Pri ocjenjivanju tijela iz stava (1) ovog člana primjenjuju se kriteriji iz Aneksa VII ove Naredbe.
- (3) Za tijela koja ispunjavaju kriterije za ocjenjivanje, navedene u odgovarajućim BAS standardima, pretpostavlja se da ispunjavaju kriterije iz Aneksa VII ove Naredbe.
- (4) Obavještenje o imenovanju tijela iz stava (1) ovog člana objavljuje Ministarstvo u "Službenom glasniku BiH".
- (5) Ministar stavlja van snage rješenje o imenovanju ukoliko ustanovi da imenovano tijelo više ne ispunjava kriterije iz Aneksa VII ove Naredbe.
- (6) Obavještenje o povlačenju imenovanja iz stava (5) ovog člana objavljuje Ministarstvo u "Službenom glasniku BiH".

DIO TREĆI - ZNAK USKLAĐENOSTI

Član 17.

(Znak usklađenosti)

- (1) Znak usklađenosti se primjenjuje u skladu s odredbom člana 39. st. (1) i (2) ove Naredbe.
- (2) Znak usklađenosti postavlja se u kabinu svakog lifta, istaknuto i vidljivo u skladu s tačkom 5. Aneksa I ove Naredbe i na svaku sigurnosnu komponentu navedenu u Aneksu IV ove Naredbe ili, gdje to nije moguće, na

naljepnicu koja je trajno spojena sa sigurnosnom komponentom.

- (3) Zabranjeno je postavljanje oznaka na liftove i sigurnosne komponente koje bi treća lica mogla navesti na pogrešno tumačenje oblika i značenja znaka usklađenosti.
- (4) Dozvoljeno je postavljanje drugih oznaka na liftove i sigurnosne komponente pod uslovom da ne smanjuju vidljivost i čitljivost znaka usklađenosti.
- (5) Izuzetno od odredbi člana 11. ove Naredbe:
 - a) kada nadležni inspeksijski organ utvrdi da je znak usklađenosti postavljen nepropisno, montažer lifta, proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlaštenu zastupnik obavezan je proizvod uskladiti s odredbama koje se odnose na postavljanje znaka usklađenosti i postupati na način koji nalaže nadležni inspeksijski organ,
 - b) ako proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik ne postupi u skladu s tačkom a) ovog stava, nadležni inspeksijski organ mora poduzeti sve odgovarajuće mjere da ograniči ili zabrani stavljanje na tržište sigurnosne komponente ili da osigura njeno povlačenje s tržišta i da zabrani upotrebu lifta, te da obavijesti Agenciju, u skladu s postupcima propisanim u članu 11. ove Naredbe.

DIO ČETVRTI - POBOLJŠANJE SIGURNOSTI POSTOJEĆIH LIFTOVA I ODRŽAVANJE LIFTOVA

Član 18.

(Zahtjevi za poboljšanje sigurnosti postojećih liftova)

Postojeći liftovi obavezno moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- a) na ulazima u kabinu za lift koji prevozi lica moraju biti ugrađena vrata kabine,
- b) u kabini lifta mora se nalaziti pokazivač ili druga oznaka položaja kabine,
- c) uređaji za zadržavanje vrata voznog okna moraju zadovoljavati osnovne sigurnosne zahtjeve iz Aneksa I ove Naredbe,
- d) nosiva sredstva (užad, lanci, trake i dr.), na kojima su ovješeni kabina i protuteg, moraju se redovno pregledavati i po potrebi mijenjati,
- e) upravljanjem pogona lifta treba postići visoku tačnost zaustavljanja kabine u stanicama,
- f) obloge kočnica pogonske mašine ne smiju sadržavati azbest,
- g) graničnici brzine moraju se redovno pregledavati i po potrebi mijenjati,
- h) prilazi mašinskoj prostoriji lifta moraju biti sigurni i lako pristupačni,
- i) prozirni kontrolni otvori na vratima voznog okna moraju biti izrađeni od takvog materijala takvih dimenzija da spriječe mogućnost nastajanja ozljeda.

Član 19.

(Zahtjevi za lift pri rekonstrukciji ili adaptaciji građevine)

Ako se građevina u koju je ugrađen lift prije stupanja na snagu ove Naredbe rekonstruirati ili adaptirati u skladu s posebnim propisom za građenje, te ukoliko je u sklopu rekonstrukcije građevine predviđena i rekonstrukcija lifta, tada lift osim zahtjeva iz člana 18. ove Naredbe mora zadovoljavati i sljedeće zahtjeve:

- a) na automatska vrata kabine i voznog okna moraju biti ugrađeni senzori za detekciju prisutnosti lica i životinja,
- b) u kabini lifta mora postojati potrebna rasvjeta i alarmni uređaj koji će djelovati i u slučaju prekida snabdijevanja električnom energijom,

- c) ugraditi upravljačke uređaje u kabini lifta i pozivne uređaje na prilazima vratima voznog okna koje će moći samostalno koristiti i lica s invaliditetom u skladu s posebnim propisima,
- d) na lift, čija je brzina veća od 0,63 m/s, moraju se ugraditi zahvatni uređaji s postupnim kočenjem, i
- e) ugraditi uređaj, koji spriječava nekontrolirano kretanje kabine u smjeru prema gore kod bezreduktorskih pogona lifta, odnosno kod lifta sa reduktorskim pogonom u slučaju kada se mijenja nosivi okvir kabine, odnosno zahvatni uređaj.

Član 20.

(Odgovornost vlasnika lifta)

- (1) Za provedbu čl. 18. i 19. ove Naredbe odgovoran je vlasnik lifta.
- (2) Ispunjenje zahtjeva iz čl. 18. i 19. ove Naredbe potvrđuje imenovano tijelo za tehnički pregled lifta iz člana 34. ove Naredbe, izdavanjem izvještaja o obavljenom tehničkom pregledu.

Član 21.

(Nadzor)

- (1) Nadzor nad provođenjem čl. 18. i 19. ove Naredbe provode nadležni inspekcijski organi.
- (2) Ako vlasnik lifta u roku iz člana 37. stav (4) ove Naredbe ne osigura ispunjenje zahtjeva iz člana 18. ove Naredbe, nadležni inspekcijski organi iz stava (1) ovoga člana staviti će lift van upotrebe.

Član 22.

(Vanredni tehnički pregled lifta)

- (1) Vanredni tehnički pregled provodi se u slučaju:
 - nastalih osnovnih promjena na liftu kao što je navedeno u članu 23. ove Naredbe,
 - stavljanja lifta u upotrebu nakon nezgoda
- (2) Vanredni tehnički pregled provodi imenovano tijelo za tehnički pregled lifta iz člana 34. ove Naredbe, a u skladu s odredbama ove Naredbe.
- (3) Vlasnik lifta mora osigurati vanredni tehnički pregled lifta. Zahtjev za vanredni tehnički pregled mora biti dostavljen u pisanom obliku sa naznakom održavatelja lifta, odnosno izvođača radova na liftu, i sa nazivom imenovanog tijela za tehnički pregled lifta koje je vršilo pregled lifta po čijem je izvještaju o tehničkom pregledu došlo do promjene na liftu u smislu člana 23. ove Naredbe.
- (4) Vanredni tehnički pregled lifta mora obaviti isto imenovano tijelo za tehnički pregled lifta koje je izdalo negativan izvještaj o pregledu.
- (5) Vanrednim tehničkim pregledom mora se uzeti u obzir procjena rizika i mora se utvrditi da su ispunjeni svi zahtjevi iz čl. 18. i 19. ove Naredbe za postojeće liftove i osnovni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi iz Aneksa I ove Naredbe za nove liftove.
- (6) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta sastavlja izvještaje o obavljenom vanrednom tehničkom pregledu i upisuje u knjigu održavanja lifta, u skladu sa tačkom 6.2. Aneksa I Naredbe, datum kada je pregled obavljen i rezultate pregleda.
- (7) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta mora voditi evidenciju obavljenih tehničkih pregleda s podacima jednakim onima koji su upisani u knjigu održavanja lifta. Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta mora tu evidenciju, na zahtjev, dostaviti Ministarstvu i nadležnom inspekcijskom organu.

Član 23.

(Osnovna promjena na liftu)

- (1) Pod osnovnom promjenom na liftu smatraju se:
 - a) Promjene:
 - 1) nazivne brzine,
 - 2) nazivne nosivosti,
 - 3) težine kabine i protutege,
 - 4) visine dizanja
 - b) Promjene ili zamjene:
 - 1) sistema upravljanja,
 - 2) vođica,
 - 3) tipa vrata (ili dodatno ugrađivanje jednih ili više vrata ili vrata kabine),
 - 4) pogonske mašine ili pogonske užnice,
 - 5) sigurnosnih komponenti prema Aneksu IV ove Naredbe,
 - 6) nosivih elemenata
- (2) Vlasnik lifta mora imenovanom tijelu prije vanrednog tehničkog pregleda dostaviti svu potrebnu dokumentaciju.

Član 24.

(Redovni tehnički pregled lifta)

- (1) Redovni tehnički pregled lifta mora se obaviti najmanje jedanput godišnje.
- (2) Vlasnik je dužan osigurati redovni tehnički pregled lifta.
- (3) Redovni tehnički pregled lifta obavlja imenovano tijelo za tehnički pregled lifta iz člana 34. ove Naredbe. Održavatelj lifta mora sudjelovati kod redovnog tehničkog pregleda lifta. Ako na zahtjev vlasnika lifta ili imenovanog tijela za tehnički pregled lifta, održavatelj bez opravdanih razloga ne želi prisustvovati pregledu lifta, održavatelju se može oduzeti ovlaštenje za održavanje lifta i o tome obavijestiti Ministarstvo.
- (4) Na zahtjev imenovanog tijela za tehnički pregled lifta vlasnik lifta mora osigurati potrebne uvjete za pregled.
- (5) Redovni tehnički pregled lifta obuhvata sve postupke koji su potrebni da se provjeri da postojeći lift zadovoljava zahtjeve iz člana 18. i 19. ove Naredbe, a novi lift zadovoljava osnovne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve iz Aneksa I ove Naredbe.
- (6) Kod redovnog tehničkog pregleda lifta imenovano tijelo za tehnički pregled lifta provodi sljedeće postupke:
 - a) provjerava ispravno djelovanje opreme za sigurnost i zaštitu,
 - b) provjerava ispravnost druge opreme koja bi mogla utjecati na sigurnost,
 - c) provjerava da li su na liftu nastale promjene koje mogu utjecati na sigurnost,
 - d) provjerava da u okolini nisu nastale promjene koje mogu utjecati na sigurnost,
 - e) provjerava da kod upotrebe lifta ne dolazi do promjena koje mogu utjecati na sigurnost,
 - f) provjerava da se na liftu nalaze sve oznake i upute za upotrebu, održavanje i spašavanje lica iz lifta,
 - g) provjerava da li su u knjigu održavanja lifta upisane sve promjene nastale od posljednjeg redovnog tehničkog pregleda i
 - h) provjerava da li su od posljednjeg redovnog tehničkog pregleda uklonjeni svi nedostaci prema izvještaju o obavljenom redovnom tehničkom pregledu.
- (7) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta nakon obavljenog redovnog tehničkog pregleda lifta sastavlja izvještaj o obavljenom redovnom tehničkom pregledu. Izvještaj mora sadržavati sve eventualne nedostatke na liftu i potrebne postupke za otklanjanje istih i rok za njihovo otklanjanje.

- (8) Vlasnik lifta nakon dostavljenog izvještaja o obavljenom redovnom tehničkom pregledu od imenovanog tijela za tehnički pregled lifta, mora poduzeti sve potrebne radnje kako bi otklonio sve nedostatke utvrđene u izvještaju.
- (9) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta kod prvog redovnog tehničkog pregleda dodjeljuje liftu njegov identifikacijski broj. Taj broj je trajan i njega imenovano tijelo za tehnički pregled lifta koje izvodi prvi redovni tehnički pregled lifta upisuje u knjigu održavanja lifta i stavlja ga na unutarnju stranu vrata ormarića za upravljanje lifta. Identifikacijski broj ostaje trajan u slučaju da se promijeni imenovano tijelo za tehnički pregled lifta.
- (10) U knjigu održavanja lifta imenovano tijelo za tehnički pregled lifta upisuje datum obavljenog redovnog tehničkog pregleda lifta, naziv imenovanog tijela za tehnički pregled lifta koje je obavilo redovni tehnički pregled, identifikacijski broj lifta, nedostatke koji bitno narušavaju sigurnost korisnika i rok za njihovo otklanjanje, te da li je dozvoljena upotreba lifta. Izvještaj o redovnom tehničkom pregledu treba čuvati zajedno s tehničkom dokumentacijom lifta.
- (11) Ako lift ne zadovoljava zahtjeve iz stava (6) ovoga člana koji bitno narušavaju sigurnost korisnika, imenovano tijelo za tehnički pregled lifta privremeno će staviti lift van upotrebe (isključiti pogon lifta). Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta o tome odmah u pisanoj formi obavještava nadležnog inspekcijskog organa, održavatelja lifta i vlasnika lifta.
- (12) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta može dozvoliti rad lifta na određeno vrijeme, ako nije bitno narušena sigurnost korisnika lifta, u kojem vlasnik mora otkloniti nedostatke. Otklonjene nedostatke mora u knjizi održavanja lifta potvrditi održavatelj lifta te o tome obavijestiti vlasnika i imenovano tijelo za tehnički pregled lifta. Ako vlasnik ne otkloni nedostatke u roku, imenovano tijelo za tehnički pregled lifta mora o tome obavijestiti nadležni inspekcijски organ.
- (13) Vlasnik lifta ne smije mijenjati imenovano tijelo za tehnički pregled lifta dok god nisu otklonjeni svi nedostaci za koje je imenovano tijelo za tehnički pregled lifta propisalo rok za otklanjanje. Isto imenovano tijelo za tehnički pregled lifta mora utvrditi da li su u roku otklonjeni svi nedostaci.
- (14) U slučaju ugrožavanja sigurnosti i zdravlja korisnika lifta nadležni inspekcijски organi moraju zabraniti upotrebu lifta i po potrebi zahtijevati obavljanje vanrednog pregleda.

Član 25.

(Redovno održavanje lifta)

- (1) Vlasnik je dužan osigurati redovno održavanje lifta. Održavanje lifta podrazumijeva potrebne postupke za vrijeme upotrebnog vijeka lifta, za siguran rad lifta i njegovih sastavnih dijelova.
- (2) Svaki lift mora imati uputstvo za upotrebu i održavanje i uputstvo za spašavanje osoba (lica) kojih se mora pridržavati kod redovnog održavanja lifta i kod spašavanja lica iz lifta.
- (3) Ako za postojeći lift nema potrebnih uputstava iz stava (2) ovoga člana, te ako su ona nepotpuna, vlasnik ih mora pribaviti ili dopuniti od montažera u roku od 18 mjeseci od početka primjene ove Naredbe ili osigurati njihovu izradu ili nadopunu. Za takva uputstva vlasnik mora pribaviti saglasnost od imenovanog tijela za tehnički pregled lifta.

Član 26.

(Obuhvat redovnog održavanja)

Redovno održavanje lifta obuhvaća: pregled postrojenja lifta i kontrolu njegova rada, prema uputstvu za upotrebu i održavanje, otklanjanje utvrđenih nedostataka te zamjenu neispravnih i oštećenih elemenata, a posebno:

- provjeru ispravnosti rada svih sigurnosnih uređaja, osobito rada sigurnosnih uređaja kočnice pogonske mašine, zahvatnog uređaja, graničnika brzine, krajnjih sklopki, odbojnika, vrata voznog okna i zabrave vrata voznog okna,
- provjeru nosive užadi ili lanaca ili traka i njihove veze s kabinom i protuutegom,
- provjeru vuče što se ostvaruje silom trenja,
- provjeru izolacije svih strujnih krugova i njihovih veza s uzemljenjem pregledom izolacije,
- provjeru priključaka na gromobransku instalaciju,
- čišćenje i podmazivanje dijelova lifta,
- provjeru ispravnosti rada lifta pri vožnji od stanice do stanice uzduž voznog okna u oba smjera te pri pristajanju,
- provjeru nužnih izlaza i
- provjeru ispravnosti pogonskih i upravljačkih uređaja lifta.

Član 27.

(Period redovnog održavanja i obaveza postupanja)

- Redovno održavanje lifta mora se obaviti najmanje jedanput mjesečno.
- Kod redovnog održavanja moraju se bez odgađanja otklanjati svi nedostaci u radu lifta, a neispravni i oštećeni dijelovi moraju se zamijeniti ispravnima.
- Ako se pri održavanju lifta utvrde neispravnosti koje mogu dovesti do opasnog pogonskog stanja, održavatelj mora lift privremeno staviti van upotrebe (isključiti pogon lifta), dok se one ne otklone.

Član 28.

(Održavatelj)

- Održavanje lifta može obavljati pravno lice registrovano za tu djelatnost, koji brine za održavanje lifta u ime vlasnika i vrši provjere lifta prilikom rada te mora biti upoznat s uputstvom za upotrebu i održavanje lifta, uputstvom za spašavanje lica, te knjigom održavanja lifta.
- Održavatelj lifta mora imati sjedište u BiH.
- Održavatelj može obavljati održavanje lifta samo ukoliko dobije odobrenje od imenovanog tijela za tehnički pregled lifta koje prije izdavanja iste provjerava stručnu osposobljenost održavatelja.
- Osposobljenost održavatelja se provjerava u skladu sa pravilima za provjeru stručne osposobljenosti održavatelja lifta, koja donosi Institut za akreditiranje BiH, a odobrava Ministarstvo.
- Pravilima iz stava (4) ovoga člana propisuje se:
 - uslovi u pogledu nekretnina koje mora posjedovati održavatelj,
 - uslovi u pogledu opreme koju mora posjedovati održavatelj,
 - obaveze održavatelja u pogledu zapošljavanja stručnih uposlenika,
 - način provjere stručne osposobljenosti uposlenika održavatelja
- Odobrenje iz stava (3) ovoga člana važi jednu godinu. Dva mjeseca prije isteka ovoga perioda održavatelj je dužan podnijeti zahtjev za produženje odobrenja.

Član 29.

(Obaveze postupanja)

- (1) Održavatelj mora o nedostacima koji se ne mogu odmah otkloniti, odmah obavijestiti vlasnika i zapisati ih u knjigu održavanja lifta. Ako nastali nedostaci ugrožavaju sigurnu upotrebu lifta održavatelj mora lift privremeno staviti van upotrebe (isključiti pogon lifta) i o tome, u pismenoj formi, obavijestiti vlasnika i imenovano tijelo za tehnički pregled lifta.
- (2) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta dužno je obavijestiti Ministarstvo i nadležni inspekcijski organ o izdatim odobrenjima prema stavu (3) člana 28., navodeći naziv i adresu održavatelja te ime i prezime odgovornog lica kod održavatelja.
- (3) Ministarstvo jedan put godišnje objavljuje u "Službenom glasniku BiH" spisak održavatelja kojima su imenovana tijela za tehnički pregled lifta izdala odobrenje prema stavu (3) člana 28.

Član 30.

(Spašavanje lica iz lifta)

- (1) Spašavanje lica iz lifta obavlja, u ime vlasnika, održavatelj naveden u članu 28. stav (1) ove Naredbe.
- (2) Spašavanje lica iz lifta može obavljati i lice, koje radi ili živi u građevini, koje održavatelj osposobi za spašavanje lica iz lifta i obezbijedi odgovarajuću opremu.
- (3) Tokom spašavanja mora biti uspostavljen kontakt između spasioca i lica u kabini lifta.
- (4) Za poslove spašavanja lica iz lifta održavatelj iz stava (1) ovoga člana mora:
 - a) u skladu s brojem liftova za koji obavlja poslove održavanja, raspolagati s dovoljnim brojem spasioca i osoblja,
 - b) imati mogućnost doći do određene građevine i lifta,
 - c) vrijeme između poziva za spašavanje i uspostavljanja kontakta s licima u kabini lifta mora biti najkraće moguće,
 - d) vrijeme između poziva za spašavanje i dolaska spasioca ne smije biti duže od 60 minuta osim ako se radi o vanrednim okolnostima (saobraćajni zastoj, snijeg, poplava itd.) te ako sjedište održavatelja nije u mjestu u kojem se nalazi lift. U takvim vanrednim slučajevima održavatelj mora pozvati najbližeg drugog održavatelja koji ima odobrenje za poslove održavanja izdatog od imenovanog tijela za tehnički pregled lifta prema članu 28. stav (3).
- (5) Podaci o spašavanju moraju se upisati u knjigu održavanja lifta.

Član 31.

(Knjiga održavanja lifta)

- (1) Svakilift mora imati knjigu održavanja lifta koja sadrži:
 - a) opće podatke o liftu (podatke o vlasniku i mjestu ugradnje lifta, podatke o montažeru lifta, te godinu ugradnje lifta),
 - b) osnovne podatke o liftu (vrstu lifta, nazivnu nosivost i brzinu, najveći broj uključenja na sat, broj sati rada u toku 24 sata, broj stanica i oznaku glavne stanice, visinu dizanja, vrstu električne energije i napona za strujne krugove, podatke o zaštiti od previskog napona dodira, vrstu kabine, njezinu veličinu i materijal od kojeg je izrađena, podatke o konstrukciji kabine i poda kabine, mjere i podatke o ovješenu vođica kabine, mjere i podatke o ovješenu vođica protuutega, podatke o konstrukciji zahvatnog uređaja i veličinu puta zahvatanja, podatke o provjetranju mašinske prostorije i provjetranju

kabine, vrstu reduktora, broj hodova puža i zubaca na pužnom krugu, promjer užnice, obuhvatni ugao i ugao utora užnice, tehničke karakteristike čelične užadi za kabinu i protuuteg, podatke o uređaju za kompenzaciju, o graničniku brzine, o kopirnom uređaju i krajnjim sklopkama i tehničke karakteristike pogonskog motora (tip, snaga, broj okretanja, nazivna struja, obrtnimoment i provjetranje), podatke o sigurnosnim uređajima, broj komandnih ploča, presjek glavnog električnog voda i vrstu odbojnika ispod kabine odnosno protuutega).

- c) podatke o izmjenama općih podataka i osnovnih karakteristika lifta,
 - d) podatke o održavanju i isključivanju lifta iz upotrebe radi neispravnosti, o pregledima lifta, nedostacima i otklanjanju istih, te zamjeni dijelova lifta,
 - e) podatke o održavatelju lifta,
 - f) identifikacijski broj lifta, i
 - g) podatke o osobi ovlaštenoj za spašavanje lica iz lifta.
- (2) Knjiga održavanja se čuva u mašinskoj prostoriji.

Član 32.

(Odgovornost vlasnika)

- (1) Vlasnik lifta odgovoran je za sigurnu upotrebu i održavanje lifta, te spašavanje lica iz lifta u skladu s uputstvom o upotrebi i održavanju i uputstvom o spašavanju lica iz lifta.
- (2) Vlasnik lifta dužan je osigurati vanredan tehnički pregled, u skladu sa članom 22. ove Naredbe, redovni tehnički pregled lifta u skladu sa članom 24. ove Naredbe, redovno održavanje lifta u skladu sa članom 25. ove Naredbe i spašavanje lica iz lifta u skladu sa članom 30. ove Naredbe.

Član 33.

(Odgovornost održavatelja)

Održavatelj mora:

- a) imati osposobljena lica za obavljanje poslova održavanja i potrebnu opremu,
- b) izraditi plan održavanja,
- c) obavljati održavanje u skladu s uputstvom za upotrebu i održavanje i na temelju izvještaja imenovanog tijela za tehnički pregled lifta o obavijenom redovnom tehničkom pregledu lifta,
- d) održavati lift da u toku upotrebe zadovoljava osnovne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve iz Aneksa I ove Naredbe,
- e) privremeno staviti lift van upotrebe (isključiti pogon lifta) u slučaju nedostataka koje nije moguće odmah ukloniti, a predstavljaju opasnost za sigurnost korisnika, te obavijestiti vlasnika o privremenom stavljanju lifta van upotrebe,
- f) voditi evidenciju o redovnom održavanju lifta i svakoj intervenciji na liftu,
- g) osigurati potrebne rezervne dijelove za popravke i zamjene,
- h) obavještavati vlasnika o potrebnim promjenama na liftu,
- i) obavještavati vlasnika o potrebnim redovnim pregledima lifta,
- j) biti prisutan kod redovnih pregleda lifta,
- k) obaviti spašavanje lica iz lifta bez posebnog naloga vlasnika lifta.

Član 34.

(Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta)

- (1) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta obavlja:

- a) vanredne tehničke preglede lifta,
 - b) redovne tehničke preglede lifta i provjerava zadovoljenje zahtjeva za poboljšanje postojećih liftova propisanih u čl. 18. i 19. ove Naredbe,
 - c) daje odobrenje održavatelju lifta
- (2) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta mora imati sjedište u Bosni i Hercegovini.
- (3) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta mora ispunjavati kriterije iz standarda BAS ISO/IEC 17020.
- (4) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta mora biti nezavisno, te ne smije projektirati, ugrađivati i održavati lift, te ne smije biti montažer lifta ili sigurnosnih komponenti, ni ovlašten predstavnik bilo koje od tih stranaka. To ne isključuje mogućnosti razmjene tehničkih obavijesti s montažerima lifta i proizvođačima sigurnosnih komponenti.
- (5) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta ovlašćuje ministar na osnovu dokaza o ispunjavanju kriterija iz st. (2), (3) i (4) ovoga člana i uslova iz člana 35. ove Naredbe.
- (6) Ministarstvo objavljuje, jedan put godišnje, popis imenovanih tijela za pregled lifta u "Službenom glasniku BiH".
- (7) Ministarstvo može povući ovlaštenje za obavljanje pregleda lifta imenovanom tijelu ako:
- a) prestane zadovoljavati propisane kriterije iz st. (1), (2) i (3) ovoga člana,
 - b) preglede lifta ne obavlja u skladu s važećim propisima i odobrenim postupcima, te pravilima struke i
 - c) je protiv njega pokrenut postupak prisilne naplate, stečaja ili likvidacijski postupak ili je prestalo poslovati na osnovi sudske ili druge prisilne odluke ili rješenja.
- (8) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta mora voditi i obnavljati popis liftova na kojima je obavio vanredni tehnički pregled lifta ili redovni tehnički pregled lifta. Taj popis mora godišnje dostavljati Ministarstvu i nadležnom inspekcijskom organu.
- (9) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta dužno je dostavljati obavijesti: Ministarstvu, nadležnom inspekcijskom organu i drugim imenovanim tijelima za tehnički pregled lifta, o negativnim rezultatima pregleda lifta u upotrebi navodeći vlasnika neispravnog lifta sa podacima o lokaciji, tvorničkom broju lifta i identifikacijskom broju lifta. Izvještaj o tehničkom pregledu sa navedenim nedostacima dostavljaju se vlasniku lifta.
- (10) Imenovano tijelo za tehnički pregled lifta ne smije prihvatiti zahtjev za preglede lifta ukoliko ima obavijesti da je postupak započet kod drugog imenovanog tijela za tehnički pregled lifta.

Član 35.

(Stručno osoblje imenovanog tijela za tehnički pregled lifta)

Osim zahtjeva iz člana 34. st. (2), (3) i (4) i Aneksa VII ove Naredbe, imenovano tijelo za tehnički pregled lifta mora u stalnom radnom odnosu imati sljedeće uposlenike:

- a) diplomiranog inženjera elektrotehnike ili mašinstva, sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja liftova, za rukovođenje poslovima pregleda i ispitivanja liftova, koji ima stručni ispit.
- b) diplomiranog inženjera elektrotehnike ili mašinstva, sa najmanje tri godine radnog iskustva, odnosno inženjera elektrotehnike ili mašinstva, sa najmanje

pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja liftova.

- c) elektrotehničara ili mašinskog tehničara, sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja liftova.

Član 36.

(Pravna zaštita)

Svaka odluka donesena u skladu s ovom Naredbom koja ograničava:

- a) stavljanje na tržište i/ili puštanje u rad i/ili upotrebu liftova,
- b) stavljanje na tržište i/ili puštanje u rad sigurnosnih komponenti,

mora biti obrazložena i sadržavati pouku o pravnom lijeku u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini.

DIO PETI - PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 37.

(Prestanak primjene ranijih propisa)

- (1) Danom primjene ove Naredbe prestaje primjena sljedećih propisa:

- a) Pravilnik o obaveznom atestiranju liftova na električni pogon za vertikalni prijevoz lica i tereta i o uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 27/90),
- b) Pravilnik o obaveznom atestiranju zabrave vrata voznog okna za liftove i uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91),
- c) Pravilnik o obaveznom atestiranju odbojnika koji se upotrebljavaju na liftovima i uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91),
- d) Pravilnik o obaveznom atestiranju graničnika brzine za liftove i uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91),
- e) Pravilnik o obaveznom atestiranju hvatačkog uređaja za liftove i uslovima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91),
- f) Pravilnik o tehničkim normativima za liftove na električni pogon za vertikalni prijevoz lica i tereta ("Službeni list SFRJ", br. 16/86 i 28/89); i
- g) Pravilnik o tehničkim normativima za liftove na električni pogon za kosi prijevoz lica i tereta ("Službeni list SFRJ", broj 49/86);

- (2) Certifikati i atesti izdati na osnovu preuzetih propisa iz stava (1) ovoga člana vrijede do isteka njihove važnosti.

Član 38.

(Ovlasti za certificiranje i ispitivanje)

- (1) Ovlasti za certificiranja i ispitivanja, izdate na osnovu propisa koji su važili do stupanja na snagu ove Naredbe, ostaju na snazi do isteka roka važenja, a najkasnije godinu dana nakon početka primjene ove Naredbe.
- (2) Dokumenti o usklađenosti i oznake usklađenosti, izdati u inostranstvu, važe u Bosni i Hercegovini ako zadovoljavaju odredbe člana 13. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju usklađenosti.

Član 39.

(Primjena znaka usklađenosti)

- (1) Do pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju usklađenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Evropske unije i Bosne i Hercegovine, kao znak usklađenosti koristi se "C" znak usklađenosti, oblika i proporcija propisanih u Aneksu III ove Naredbe.
- (2) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju usklađenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Evropske unije i Bosne i Hercegovine, kao znak usklađenosti koristi se evropski znak usklađenosti "CE", oblika i proporcija propisanih u Aneksu IIIa ove Naredbe.
- (3) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju usklađenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Evropske unije i Bosne i Hercegovine, u ovoj Naredbi i pripadajućim Aneksima se umjesto "Izjava o usklađenosti tipa" koristi "EZ izjava o usklađenosti tipa", umjesto "Ispitivanje tipa" koristi se "EZ ispitivanje tipa", umjesto "Certifikat o ispitivanju tipa" koristi se "EZ certifikat o ispitivanju tipa", a umjesto "imenovano tijelo" koristi se "prijavljeno tijelo".
- (4) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Evropskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju usklađenosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Evropske unije i Bosne i Hercegovine postupke ocjenjivanja usklađenosti provodit će prijavljena tijela iz člana 3. ove Naredbe.

Član 40.

(Aneksi)

Sastavni dio ove Naredbe su Aneksi I, II, III, III a, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII i XIV.

Član 41.

(Stavljanje van snage)

Stupanjem na snagu ove Naredbe prestaje važiti Naredba o sigurnosti liftova ("Službeni glasnik BiH", broj 44/10).

Član 42.

(Stupanje na snagu)

Ova Naredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a odredbe čl. 18. i 19. ove Naredbe početak će se primjenjivati po isteku dvije godine od dana stupanja na snagu ove Naredbe.

Broj 05-2-06-3270/12.

27. novembra 2012. godine
Sarajevo

Ministar
Mirko Šarović, s. r.

ANEKSI I

**OSNOVNI ZDRAVSTVENI I SIGURNOSNI ZAHTEJEVI
KOJI SE ODOSE NA PROJEKTIRANJE I IZRADU
LIFTOVA I SIGURNOSNIH KOMONENTI
UVODNE NAPOMENE**

1. Obaveze koje proizilaze iz osnovnih zdravstvenih i sigurnosnih zahtjeva primjenjuju se samo ako za lift ili sigurnosnu komponentu postoji odgovarajuća opasnost kada se koriste na način koji je odredio montažer lifta ili proizvođač sigurnosnih komponenti.
2. Osnovni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi sadržani u ovoj Naredbi imaju imperativni karakter. Međutim, obzirom na najnovija dostignuća, ciljevi koje ona propisuje mogu biti i nedostižni. U takvim slučajevima, liftovi i sigurnosne komponente moraju biti projektirani i izrađeni na takav način da se što je moguće više približe tim ciljevima.

3. Proizvođač sigurnosne komponente i montažer lifta su obavezni da procijene opasnosti kako bi identificirali sve opasnosti koje se odnose na njihove proizvode, zatim ih moraju projektirati i izraditi uzimajući u obzir tu procjenu.
4. Osnovni zahtjevi iz oblasti građevinarstva propisani važećim posebnim propisom primjenjuju se na liftove ako odgovarajući osnovni zahtjevi nisu propisani ovom Naredbom.

1. OPCENITO

- 1.1. Primjena Naredbe o sigurnosti mašina "Službeni glasnik BiH", broj 4/10.

Ako postoji određena opasnost koja nije obuhvaćena ovim Aneksom, primjenjuju se osnovni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi iz Aneksa I Naredbe o sigurnosti mašina. Osnovni zahtjevi iz tačke 1.1.2. Aneksa I Naredbe o sigurnosti mašina moraju se primjenjivati u svakom slučaju.

1.2. Nosač

Nosač svakog lifta mora biti kabina. Kabina mora biti projektirana i izrađena tako da ima prostor i čvrstoću koja odgovara maksimalnom broju lica i nazivnoj nosivosti lifta koju je odredio montažer lifta.

Kad je lift namijenjen za prijevoz lica, i kada njegove dimenzije dozvoljavaju, kabina mora biti projektirana i izrađena tako da njene konstruktivne karakteristike ne sprječavaju i ne ometaju pristup i upotrebu licima s posebnim potrebama i tako da dozvoljavaju sva odgovarajuća prilagođavanja kako bi se ovakvim licima olakšala upotreba lifta.

1.3. Sredstva za vješanje i podupiranje kabine

Sredstva za vješanje i/ili podupiranje kabine, njeni dodaci i svi priključni dijelovi, moraju biti odabrani i projektirani tako da osiguravaju adekvatan nivo sveukupne sigurnosti i da rizik od pada kabine svedu na minimum, uzimajući u obzir uslove upotrebe, korištene materijale i uslove proizvodnje.

Ako se za vješanje kabine koriste užad ili lanci, moraju postojati najmanje dva neovisna užeta ili lanca, svaki sa svojim ankerskim sistemom. Ovakva užad i lanci ne smiju imati nikakve spojeve niti upletanja, osim tamo gdje je potrebno za učvršćivanje ili pravljenje petlje.

1.4. Kontrola opterećenja (uključujući prekomjernu brzinu)

- 1.4.1. Liftovi moraju biti projektirani, izrađeni i montirani tako da se spriječi normalno pokretanje ako je prekoračena nazivna nosivost.

1.4.2. Liftovi moraju biti opremljeni graničnikom brzine.

Ovi zahtjevi se ne odnose na liftove čiji je pogonski sistem projektiran tako da sprječava prekomjernu brzinu.

1.4.3. Brzi liftovi moraju biti opremljeni uređajem za praćenje brzine i uređajem za ograničenje brzine.

- 1.4.4. Liftovi koje pokreće pogonska užnica moraju biti projektirani tako da osiguraju stabilnost vučne užadi na užnici.

1.5. Pogonska mašina

- 1.5.1. Svi putnički liftovi moraju imati vlastitu pogonsku mašinu. Ovaj zahtjev se ne odnosi na liftove kod kojih su protuteži zamijenjeni drugom kabinom.

- 1.5.2. Montažer lifta mora osigurati da se onemogućiti pristup pogonskoj mašini i pripadajućim uređajima lifta, osim za potrebe održavanja i u slučaju vanredne situacije.

1.6. Komande

- 1.6.1. Komande liftova namijenjene za upotrebu lica s posebnim potrebama bez pratnje moraju biti projektirane i smještene u skladu s potrebama za takvu upotrebu.

- 1.6.2. Funkcije komandi moraju biti jasno označene.

- 1.6.3. Krugovi za pozivanje grupe liftova mogu biti zajednički ili međusobno povezani.
- 1.6.4. Električna oprema mora biti montirana i povezana tako:
- da ne dolazi do eventualne zabune sa strujnim krugovima koji nemaju nikakvu direktnu vezu s liftom,
 - da se napajanje električnom energijom može isključiti pod opterećenjem,
 - da kretanje lifta ovisi od električnih sigurnosnih uređaja u odvojenom sigurnosnom električnom krugu,
 - da greška na električnim instalacijama ne dovodi do opasne situacije.
2. OPASNOSTI ZA LICA IZVAN KABINE
- 2.1. Lift mora biti projektiran i izrađen tako da je prostor u kojem se kreće kabina nepristupačan osim za potrebe održavanja i u slučaju vanredne situacije. Prije nego što lice uđe u taj prostor mora biti onemogućena normalna upotreba lifta.
- 2.2. Lift mora biti projektiran i izrađen tako da se izbjegne rizik od prignječenja kad je kabina u jednom od njenih krajnjih položaja.
Ovo se postiže ostavljanjem slobodnog prostora ili skloništa ispod i iznad krajnjih položaja.
Međutim, u posebnim slučajevima, moguće je kada se daje prethodno odobrenje, posebno u postojećim građevinama gdje je nemoguće ispuniti ovaj uslov, da se dopuste i drugi odgovarajući načini kako bi se izbjegla ova opasnost.
- 2.3. Stanice za ulaz i izlaz iz kabine moraju biti opremljene vratima voznog okna odgovarajuće mehaničke otpornosti za predviđene uslove upotrebe.
Uređaj za zabavljanje mora u toku normalnog rada sprječavati:
- početno kretanje kabine, bez obzira da li je ili nije namjerno pokrenuta, ukoliko sva vrata voznog okna nisu zatvorena i zabavljena,
 - otvaranje vrata voznog okna dok je kabina još u pokretu i ako je van propisane zone pristajanja.
- Međutim, pristajanje s otvorenim vratima je dozvoljeno u određenim zonama pod uslovom da se kontrolira brzina pristajanja.
3. OPASNOSTI ZA LICA U KABINI
- 3.1. Kabine liftova moraju biti potpuno zatvorene zidovima po cijeloj dužini, uključujući podove i stropove, s izuzetkom otvora za ventilaciju, i moraju imati vrata po cijeloj dužini. Ta vrata moraju biti tako projektirana i ugrađena da se kabina ne može kretati, osim u slučaju pristajanja navedenog u tački 2.3. ovog Aneksa, ako vrata nisu zatvorena i da se kabina zaustavi ako se vrata otvore.
Vrata kabine moraju ostati zatvorena i zabavljena ako se lift zaustavi između dva nivoa, ako postoji opasnost od pada između kabine i voznog okna ili ako nema voznog okna.
- 3.2. U slučaju prekida napajanja ili otkazivanja komponenti, lift mora imati uređaje za sprječavanje slobodnog pada ili nekontroliranog kretanja kabine prema gore.
Uređaj koji sprječava slobodan pad kabine mora biti neovisan od sredstava vješanja kabine.
Ovaj uređaj mora biti u mogućnosti zaustaviti kabinu kada je ona pod nazivnim opterećenjem i pri maksimalnoj brzini koju je predvidio montažer lifta. Svako zaustavljanje usljed aktiviranja ovog uređaja ne smije izazvati usporenje koje bi bilo štetno za lica koja se prevoze bez obzira na uslove opterećenja.
- 3.3. Odbojници moraju biti ugrađeni između dna voznog okna i poda kabine. U tom slučaju, slobodni prostor naveden u tački 2.2. ovog Aneksa mora biti izmjerena kada su odbojници potpuno sabijeni. Ovaj zahtjev se ne primjenjuje na liftove kod kojih kabina ne može ući u slobodan prostor naveden u tački 2.2. ovog Aneksa zbog načina na koji je projektiran pogonski sistem.
- 3.4. Liftovi moraju biti projektirani i izgrađeni tako da se ne mogu pokrenuti ako uređaj naveden u tački 3.2. ovog Aneksa nije u radnom položaju.
4. OSTALE OPASNOSTI
- 4.1. Vrata voznog okna i vrata kabine ili oboja vrata zajedno, ako su pokretana motorom moraju imati uređaj koji će spriječiti rizik od prignječenja kad se ona kreću.
- 4.2. Vrata voznog okna, ukoliko trebaju doprinijeti zaštiti zgrade od požara, uključujući i ona sa staklenim dijelovima, moraju u cijelosti biti propisno otporna na požar i po svojim svojstvima koja se tiču izolacije (zaustavljanje plamena) i prijenosa toplote (toplotna zračenja).
- 4.3. Protuutezi moraju biti montirani tako da bi se izbjegao svaki rizik od sudara s kabinom ili od pada na kabinu.
- 4.4. Liftovi moraju biti opremljeni sredstvima koja će ljudima zarobljenim u kabini pomoći da se oslobode i evakuiraju.
- 4.5. Kabina mora biti opremljena sredstvima za dvosmjerno komuniciranje, koja će omogućiti stalni kontakt sa službom spašavanja.
- 4.6. Liftovi moraju biti projektirani i izrađeni tako, da u slučaju da temperatura u pogonskoj mašini lifta pređe maksimum koji je postavio montažer lifta, liftovi mogu završiti kretanje koje je u toku, ali da odbiju daljnje komande.
- 4.7. Kabine moraju biti projektirane i izrađene tako da osiguravaju dovoljnu ventilaciju za putnike, čak i u slučaju dužeg zastoja.
- 4.8. Kabina mora biti adekvatno osvijetljena kad god je u upotrebi ili kada su vrata otvorena, a mora postojati također nužna rasvjeta.
- 4.9. Sredstva komuniciranja navedena u tački 4.5. ovog Aneksa i osvijetljenje u slučaju opasnosti navedeno u tački 4.8. ovog Aneksa moraju biti projektirana i izrađena tako da funkcioniraju i bez normalnog napajanja električnom energijom. Period njihovog rada mora biti dovoljno dug da osigura normalnu proceduru spašavanja.
- 4.10. Komandna strujna kola liftova koja se mogu koristiti u slučaju požara moraju biti projektirana i proizvedena tako da mogu spriječiti zaustavljanje liftova na određenim nivoima i omogućiti spasilačkim ekipama prioritarno upravljanje liftom.
5. OZNAČAVANJE
- 5.1. Pored minimuma pojedinosti koje se zahtijevaju za mašine u skladu s tačkom 1.7.3. Aneksa I Naredbe o sigurnosti mašina, svaka kabina mora imati lako vidljivu pločicu na kojoj je jasno označena nazivna nosivost u kilogramima i maksimalni broj putnika koji se mogu prevoziti.
- 5.2. Ako je lift projektiran tako da je putnicima zarobljenim u kabini omogućeno da se izvuku bez pomoći izvana, odgovarajuće upute moraju biti jasno i vidljivo naznačene u kabini.
6. UPUTE ZA UPOTREBU
- 6.1. Uz sigurnosne komponente navedene u Aneksu IV ove Naredbe mora se priložiti uputa za upotrebu na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini, tako da se:
- montaža,

- priključivanje,
 - podešavanje, i
 - održavanje,
 - može izvršiti efikasno i bezopasno.
- 6.2. Uz svaki lift mora se priložiti dokumentacija na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini. Dokumentacija treba sadržavati najmanje:
- Uputu za upotrebu koja sadrži nacрте i dijagrame neophodne za normalnu upotrebu, a koji se odnose na održavanje, inspekciju, popravke, periodične provjere i načine spašavanja navedene u tački 4.4. ovog Aneksa.
 - Knjigu održavanja u kojoj se evidentiraju popravke i periodične provjere.

ANEKS II

A. Sadržaj izjave o usklađenosti sigurnosnih komponenti ¹

Izjava o usklađenosti mora sadržavati slijedeće informacije:

- naziv i adresu proizvođača sigurnosnih komponenti, ²
- kada je primjenjivo, naziv i adresu njegovog ovlaštenog zastupnika, ²
- opis sigurnosne komponente, detalje o tipu, serija i serijski broj (ukoliko ga ima),
- sigurnosnu funkciju sigurnosne komponente, ukoliko to nije jasno iz samog opisa,
- godinu proizvodnje sigurnosne komponente,
- sve odgovarajuće propise s kojima je sigurnosna komponenta usklađena,
- kada je primjenjivo, upućivanje na korištene harmonizirane standarde,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo ispitivanje tipa u skladu s članom 12. a), ove Naredbe,
- kada je primjenjivo, upućivanje na certifikat o ispitivanju tipa koji je izdalo toimenovano tijelo,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je provelo provjeru proizvodnje u skladu s članom 12. tačka a) ove Naredbe,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je provjerilo sistem osiguranja kvaliteta koji je primijenio proizvođač u skladu s članom 12. tačka a) ove Naredbe,
- identifikaciju potpisnika ovlaštenog da nastupa u ime proizvođača sigurnosnih komponenti ili njegovog ovlaštenog zastupnika.

B. Sadržaj izjave o usklađenosti za ugrađene liftova ³

Izjava o usklađenosti mora sadržavati slijedeće informacije:

- naziv i adresu montažera lifta, ⁴
- opis lifta, detalje o tipu ili seriji i serijski broj te adresu gdje je lift ugrađen,
- godinu montaže,
- sve odgovarajuće propise s kojima je lift usklađen,
- kada je primjenjivo, upućivanje na korištene harmonizirane standarde,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo ispitivanje tipa

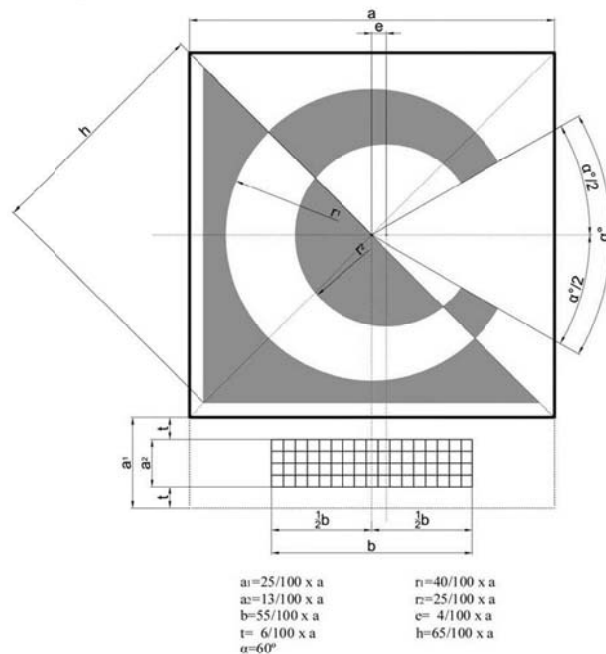
modela lifta u skladu s članom 13. stav (1) tač. a) i b) ove Naredbe,

- kada je primjenjivo, upućivanje na certifikat o ispitivanju tipa,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo verifikaciju lifta u skladu s članom 13. stav (1) tačka d) ove Naredbe,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo završnu inspekciju lifta u skladu s članom 13. stav (1) tač. a), b) i c),
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo provjeru sistema osiguranja kvaliteta koji je primijenio montažer lifta u skladu s članom 13. stav (1) tač. a), b), c) i e) ove Naredbe,
- identifikaciju potpisnika ovlaštenog da nastupa u ime montažera lifta.

ANEKS III

ZNAK USKLAĐENOSTI "C"

- Znak usklađenosti se sastoji od slova "C", koje ima sljedeći oblik:

- ako je "C" znak smanjen ili povećan, omjer dan na gornjem crtežu moraju biti zadržane,
- različite komponente "C" znaka moraju imati istu stvarnu vertikalnu dimenziju, koja ne može biti manja od 5 mm. Od ove minimalne dimenzije može se odstupiti pri označavanju sigurnosnih komponenti malih dimenzija. Postavljanje "C" znaka usklađenosti i upisivanje identifikacionog broja imenovanog tijela vrši se u skladu s čl. 12. tačka a) alineja 2) ili 3) i čl. 13. st. (1) i (2) ove Naredbe.

¹ Izjava mora biti na istom jeziku kao i uputa za upotrebu navedena u Aneksu I, tačka 6.1. ove Naredbe i mora biti pisana mašinom ili štampano.

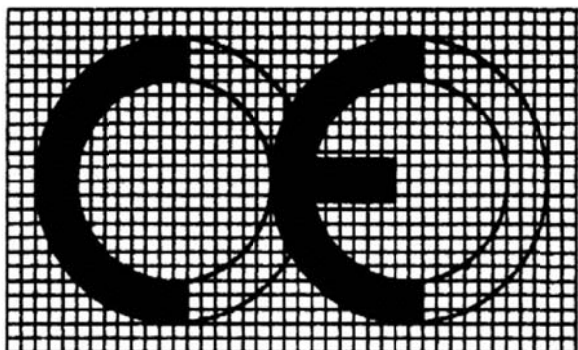
² Poslovni naziv, puna adresa, u slučaju ovlaštenog zastupnika treba također naznačiti poslovni naziv i adresu proizvođača sigurnosnih komponenti.

³ Izjava mora biti na istom jeziku kao i uputa za upotrebu navedena u Aneksu I, tačka 6.2. ove naredbe i mora biti pisana mašinom ili štampano.

⁴ Poslovni naziv i puna adresa

ANEKS IIIa**"CE" ZNAK USKLAĐENOSTI**

- Znak usklađenosti "CE" se sastoji od početnih slova 'CE', koja imaju sljedeći oblik:

- ako je "CE" znak smanjen ili povećan, proporcije date na gornjem crtežu moraju biti zadržane,
 - različite komponente "CE" znaka moraju imati istu stvarnu vertikalnu dimenziju, koja ne može biti manja od 5 mm. Od ove minimalne dimenzije može se odstupiti pri označavanju sigurnosnih komponenti malih dimenzija.
- Postavljanje "CE" znaka usklađenosti i upisivanje identifikacijskog broja prijavljenog tijela, vrši se u skladu s čl. 12. tačka a) alineja 2) ili 3) i čl. 13. st. (1) i (2) ove Naredbe.

ANEKS IV**SPISAK SIGURNOSNIH KOMONENTI NAVEDENIH U ČLANU 3. tačka (e) i ČLANU 11. OVE NAREDBE**

1. Uredaji za završavanje vrata voznog okna.
2. Uredaji za sprječavanje padova navedeni u tački 3.2 Aneksa I ove Naredbe koji se koriste za sprječavanje pada kabine i nekontroliranog kretanja prema gore.
3. Uredaji za ograničenje prekoračenja brzine.
4. a) Odbojnici koji akumuliraju energiju:
 - nelinearni,
 - ili s prigušenjem povratnog kretanja
- b) Odbojnici koji rasipaju energiju
5. Sigurnosni uređaji postavljeni na cilindre hidrauličkih pogonskih krugova kada se koriste kao uređaji za sprječavanje pada.
6. Električni sigurnosni uređaji u vidu sigurnosnih prekidača koji sadrže elektronske komponente.

ANEKS V**ISPITIVANJE TIPA (modul B)**

- A. Ispitivanje tipa sigurnosnih komponenti
 1. Ispitivanje tipa je postupak kojim imenovano tijelo provjerava i potvrđuje da će reprezentativni uzorak sigurnosne komponente omogućiti liftu, u koji je pravilno ugrađena, da zadovolji relevantne zahtjeve ove Naredbe.
 2. Zahtjev za ispitivanje tipa mora podnijeti proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašteni zastupnik imenovanom tijelu po svom izboru.

Zahtjev mora sadržavati:

 - naziv i adresu proizvođača sigurnosne komponente i njegovog ovlaštenog zastupnika, ukoliko ovaj drugi podnosi zahtjev, kao i mjesto proizvodnje sigurnosnih komponenti,

- izjavu u pisanoj formi da isti zahtjev nije podnesen nijednom drugom imenovanom tijelu,
 - tehničku dokumentaciju,
 - reprezentativni uzorak sigurnosne komponente ili detalje o mjestu gdje se ona može ispitati. Imenovano tijelo može podnijeti opravdane zahtjeve za dodatnim uzorcima.
3. Tehnička dokumentacija mora omogućiti ocjenu usklađenosti i adekvatnosti sigurnosne komponente kako bi liftu u koji je ispravno ugrađena omogućila usklađenost s odredbama ove Naredbe. Tehnička dokumentacija treba, u mjeri u kojoj je to potrebno, za ocjenjivanje usklađenosti, da sadrži sljedeće:
 - opći opis sigurnosne komponente, uključujući njeno područje upotrebe (posebno moguća ograničenja brzine, opterećenja i snage) i uslove (posebno od eksplozivnog okoliša i izloženost elementima),
 - sklopne i radioničke crteže ili dijagrame,
 - osnovne zahtjeve uzete u obzir i usvojene načine za njihovo ispunjavanje (kao npr. harmonizirani standard),
 - rezultate bilo kojih ispitivanja ili proračuna koje je izvršio ili podgovorio proizvođač,
 - kopiju uputa za sastavljanje sigurnosnih komponenti,
 - mjere koje su poduzete u fazi proizvodnje da bi se osiguralo da serijski proizvedene sigurnosne komponente budu usklađene s ispitanim uzorkom sigurnosne komponente.
 4. Imenovano tijelo mora:
 - pregledati tehničku dokumentaciju kako bi se ocijenilo u kojoj mjeri ona može zadovoljiti postavljene ciljeve,
 - pregledati sigurnosnu komponentu kako bi se provjerila njena podudarnosti s tehničkom dokumentacijom,
 - izvršiti ili dati da se izvrše odgovarajuće provjere i ispitivanja potrebna da bi se provjerilo da li rješenja koja je usvojio proizvođač sigurnosne komponente zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe i time omogućavaju sigurnosnoj komponenti da izvrši svoju funkciju ako se pravilno ugradi u lift.
 5. Ako je reprezentativni uzorak sigurnosne komponente usklađen s odredbama ove Naredbe, koje se na njega primjenjuju, imenovano tijelo mora podноситelju zahtjeva izdati certifikat o ispitivanju tipa. Certifikat mora da sadrži naziv i adresu proizvođača sigurnosne komponente, zaključke provjere, uslove valjanosti certifikata i pojedinosti potrebne za identifikaciju odobrenog tipa. Ministarstvo, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, nadležni inspekcijски organi i druga imenovana tijela mogu dobiti kopiju certifikata i na osnovu opravdanog zahtjeva kopiju tehničke konstrukcione dokumentacije, te izvještaje o izvršenim pregledima i ispitivanjima. Ako imenovano tijelo odbije da proizvođaču izda certifikat o ispitivanju tipa, mora detaljno navesti razloge odbijanja. Moraju se utvrditi i odredbe za proceduru podnošenja žalbe.
 6. Proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašteni zastupnik mora informirati imenovano tijelo o svim izmjenama, čak i o manjim, koje je izvršio ili namjerava izvršiti na odobrenoj sigurnosnoj komponenti, uključujući nova proširenja i varijante koje nisu navedene u originalnoj tehničkoj dokumentaciji (vidi prvi uvučeni red tačke 3.). Imenovano tijelo mora pregledati izmjene i

- obavijestiti podnosioca zahtjeva da li certifikat o ispitivanju tipa ostaje valjan.¹
7. Svako imenovano tijelo mora nadležnim organima u Bosni i Hercegovini pružiti odgovarajuće informacije u vezi sa:
- izdatim certifikatima o ispitivanju tipa,
 - povučenim certifikatima o ispitivanju tipa.
- Svako imenovano tijelo mora, također, dostaviti odgovarajuće informacije drugim imenovanim tijelima vezane za povučene certifikate o ispitivanju tipa.
8. Certifikati o ispitivanju tipa, dokumentacija i prepiska vezana za postupke ispitivanja tipa moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.
9. Proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašteni zastupnik mora uz tehničku dokumentaciju čuvati kopiju certifikata o ispitivanju tipa i njegovih priloga 10 godina nakon proizvodnje zadnje sigurnosne komponente. Ukoliko u Bosni i Hercegovini nema ni proizvođača sigurnosne komponente, niti njegovog ovlaštenog zastupnika, obaveza čuvanja tehničke dokumentacije, kako bi ona stajala na raspolaganju, prenosi se na lice koje je sigurnosnu komponentu stavilo na tržište Bosne i Hercegovine.
- B. Ispitivanje tipa liftova
1. Ispitivanje tipa je postupak kojim imenovano tijelo provjerava i potvrđuje da model lifta, ili lift za koji ne postoji odredba za proširenje ili izmjenu, zadovoljava zahtjeve ove Naredbe.
2. Zahtjev za ispitivanje tipa mora podnijeti montažer lifta imenovanom tijelu po svom izboru.
- Zahtjev mora sadržavati:
- naziv i adresu montažera lifta,
 - izjavu, u pismenoj formi, da isti zahtjev nije podnesen ni jednom drugom imenovanom tijelu,
 - tehničku dokumentaciju,
 - detalje o mjestu gdje se može izvršiti pregled modela lifta. Model lifta koji se daje na pregled mora da ima priključne dijelove i mora biti sposoban da opslužuje najmanje tri nivoa (vrh, sredinu i dno).
3. Tehnička dokumentacija mora omogućiti ocjenjivanje usklađenosti lifta s odredbama ove Naredbe te razumijevanje projekta i rada lifta.
- Tehnička dokumentacija treba, u mjeri u kojoj je to potrebno, za ocjenjivanje usklađenosti, da sadrži slijedeće:
- opći opis reprezentativnog modela lifta. U tehničkoj dokumentaciji treba da su jasno naznačene sva moguća proširenja reprezentativnog modela lifta koji se pregleda (vidi član 3. stav (1), tačku g) ove Naredbe, sklopne i radioničke crteže ili dijagram,
 - osnovne zahtjeve koji su uzeti u obzir i usvojene načine za njihovo ispunjavanje (kao npr. harmonizirani standard),
 - kopiju izjave o usklađenosti sigurnosnih komponenti korištenih u proizvodnji lifta,
 - rezultate svih ispitivanja ili proračuna koje je izvršio ili podgovorio proizvođač,
 - kopiju priručnika s uputama za upotrebu lifta,
 - mjere koje su poduzete u fazi montaže kako bi se osiguralo da je serijski proizvedeni lift usklađen s odredbama ove Naredbe.
4. Imenovano tijelo mora:
- pregledati tehničku dokumentaciju kako bi mogao ocijeniti u kojoj mjeri ona može zadovoljiti postavljene ciljeve,
 - pregledati reprezentativni model lifta kako bi se provjerilo da li je proizveden u skladu s tehničkom dokumentacijom,
 - izvršiti ili dati da se izvrše odgovarajuće provjere i ispitivanja potrebna da bi se provjerilo da li rješenja koja je usvojio montažer lifta zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe i da li omogućavaju da lift bude usklađen s tim zahtjevima.
5. Ako je model lifta usklađen s odredbama ove Naredbe koje se na njega primjenjuju, imenovano tijelo mora podnosiocu zahtjeva izdati certifikat o ispitivanju tipa. Certifikat mora da sadrži naziv i adresu montažera lifta, zaključke provjere, uslove valjanosti certifikata i pojedinosti potrebne za identifikaciju odobrenog tipa. Ministarstvo, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, nadležni inspekcijски organi i druga imenovana tijela mogu dobiti kopiju certifikata i na osnovu opravdanog zahtjeva kopiju tehničke konstrukcijske dokumentacije, te izvještaje o izvršenim pregledima i ispitivanjima. Ako imenovano tijelo odbije da proizvođaču izda certifikat o ispitivanju tipa, mora detaljno navesti razloge odbijanja. Moraju se utvrditi i odredbe za proceduru podnošenja žalbe.
6. Montažer lifta mora informirati imenovano tijelo o svim izmjenama, čak i o malim, koje je izvršio ili namjerava da izvrši na odobrenom liftu, uključujući nove dopune i varijante koje nisu navedene u originalnoj tehničkoj dokumentaciji (vidi prvu alineju tačke 3., dio B, ovog Aneksa). Imenovano tijelo mora pregledati izmjene i obavijestiti podnosioca zahtjeva da li certifikat o ispitivanju tipa ostaje valjan.²
7. Svako imenovano tijelo nadležnim organima u Bosni i Hercegovini pružiti odgovarajuće informacije u vezi sa:
- izdatim certifikatima o ispitivanju tipa,
 - povučenim certifikatima o ispitivanju tipa.
- Svako imenovano tijelo mora, također, dostaviti drugim imenovanim tijelima odgovarajuće informacije vezane za povučene certifikate o ispitivanju tipa.
8. Certifikati o ispitivanju tipa, dokumentacija i prepiska vezana za postupke ispitivanja tipa moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.
9. Montažer lifta uz tehničku dokumentaciju mora čuvati kopiju certifikata o ispitivanju tipa i njegove priloge najmanje 10 godina nakon proizvodnje zadnjeg lifta u skladu s reprezentativnim modelom lifta.

ANEKS VI ZAVRŠNA INSPEKCIJA

1. Završna inspekcija je postupak kojim montažer lifta, koji ispunjava obaveze iz tačke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da lift koji se stavlja na tržište zadovoljava zahtjeve ove Naredbe. Montažer lifta postavlja znak usklađenosti u kabinu svakog lifta i sastavlja izjavu o usklađenosti.
2. Montažer lifta poduzima sve neophodne mjere kako bi osigurao da lift koji se stavlja na tržište bude usklađen s modelom lifta opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa,

¹ Ako imenovano tijelo smatra da je potrebno, ono može izdati dodatak uz originalni certifikat o ispitivanju tipa ili zatražiti da se podnese novi zahtjev

² Ako imenovano tijelo smatra da je potrebno, ono može izdati dodatak uz originalni certifikat o ispitivanju tipa ili zatražiti da se podnese novi zahtjev

kao i s osnovnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima primjenjivim na njega.

3. Montažer lifta čuva kopiju izjave o usklađenosti i certifikat o završnoj inspekciji naveden u tački 6. ovog Aneksa, 10 godina računajući od datuma kada je lift stavljen na tržište.

4. Imenovano tijelo, koje je odabrao montažer lifta, provodi ili daje da se provede završna inspekcija lifta koji treba da se stavi na tržište. Moraju se provesti odgovarajuća ispitivanja i provjere predviđene primjenjivim standardom/ima navedenim u članu 10. ove Naredbe, ili ekvivalentna ispitivanja, da bi se osigurala usklađenost lifta s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe.

Ove provjere i ispitivanja posebno uključuju:

- a) pregled dokumentacije radi provjere da li je lift usklađen s reprezentativnim modelom lifta odobrenim u skladu s odjeljkom B Aneksa V ove Naredbe,
- b)
 - rad praznog lifta i lifta s maksimalnim opterećenjem da bi se utvrdila ispravnost montaže i rad sigurnosnih uređaja (krajnji prekidači, uređaji za zabavljanje, itd.),
 - rad praznog lifta i lifta s maksimalnim opterećenjem da bi se osiguralo ispravno funkcioniranje sigurnosnih uređaja u slučaju prekida napajanja električnom energijom,
 - statičko ispitivanje s opterećenjem jednakim 1,25 nazivne nosivosti

Nazivna nosivost je navedena u tački 5. Aneksa I ove Naredbe.

Nakon ovih ispitivanja, imenovano tijelo provjerava da li ima deformacija ili oštećenja koja bi mogla ugroziti upotrebu lifta.

5. Imenovano tijelo mora dobiti slijedeće dokumente:
 - nacrt kompletnog lifta,
 - nacрте i dijagrame koji su potrebni za završnu inspekciju, posebno dijagrame kontrolnih kola,
 - kopiju priručnika s uputama za upotrebu navedenog u tački 6.2. Aneksa I ove Naredbe.

Imenovano tijelo ne može zahtijevati detaljne nacрте ili precizne podatke koji nisu potrebni za verifikaciju usklađenosti lifta koji će biti stavljen na tržište s modelom lifta opisanim u izjavi o ispitivanju tipa.

6. Ako lift zadovoljava odredbe ove Naredbe, imenovano tijelo postavlja ili daje da se postavi njegov identifikacijski broj pored znaka usklađenosti u skladu s Aneksom III ove Naredbe, i sastavlja certifikat o završnoj inspekciji u kojem se navode izvršene provjere i ispitivanja.

Imenovano tijelo popunjava odgovarajuće stranice u knjizi održavanja navedenoj u tački 6.2. Aneksa I ove Naredbe.

Ukoliko imenovano tijelo odbije da izda certifikat o završnoj inspekciji, onda mora detaljno navesti razloge tog odbijanja i preporučiti način na koji se može dobiti odobrenje. Ako montažer lifta ponovo podnese zahtjev za završnu inspekciju, mora se obratiti istom imenovanom tijelu.

7. Certifikat o završnoj inspekciji, dokumentacija i prepiska vezana za postupke prihvatanja sastavljaju se na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

ANEKS VII

MINIMALNI KRITERIJI KOJE TREBA UZETI U OBZIR PRI IMENOVANJU TIJELA ZA OCJENJIVANJE USKLAĐENOSTI

1. Imenovano tijelo, njegov direktor i osoblje odgovorno za obavljanje poslova verifikacije ne može biti projektant, graditelj, isporučitelj ili proizvođač sigurnosnih komponenti ili montažer lifta koji je predmet inspekcije, kao ni ovlašteni zastupnik bilo kojeg od navedenih strana. Isto tako, ovo tijelo, njegov direktor i osoblje odgovorno za nadzor sistema osiguranja kvaliteta, navedenog u čl. 12., 13., 14. i 15. ove Naredbe, ne može biti projektant, graditelj, isporučitelj ili proizvođač sigurnosnih komponenti ili montažer lifta koji je predmet inspekcije, kao ni ovlašteni zastupnik bilo kojeg od navedenih strana. Ove strane ne mogu biti uključene, bilo direktno ili kao ovlašteni zastupnici, u projektiranju, izradi, marketingu i održavanju sigurnosnih komponenti, kao ni u montaži liftova. To, međutim, ne isključuje mogućnost razmjene tehničkih informacija između proizvođača sigurnosnih komponenti ili montažera lifta i ovog tijela.
2. Imenovano tijelo i njegovo osoblje moraju poslove inspekcije ili nadzora obavljati uz najveći stepen stručnog integriteta i tehničke osposobljenosti, bez bilo kakvih pritisaka i uticaja, posebno finansijskih, koji bi mogli uticati na njihovo prosuđivanje ili na rezultate inspekcije, posebno od lica ili grupa koje su zainteresirane za rezultate inspekcije ili nadzora.
3. Imenovano tijelo mora imati na raspolaganju potrebno osoblje i prostor da bi mogao na odgovarajući način obaviti tehničke i administrativne zadatke vezane za inspekciju ili nadzor; i mora također imati pristup opremi koja je potrebna za posebnu verifikaciju.
4. Osoblje odgovorno za inspekciju mora imati:
 - dobru tehničku i stručnu obuku,
 - zadovoljavajuće znanje o zahtjevima za ispitivanja koja vrše i odgovarajuće iskustvo za takva ispitivanja,
 - sposobnost sastavljanja certifikata, zapisa i izvještaja potrebnih za vjerodostojnost izvođenja ispitivanja,
 - sposobnost sastavljanja certifikata, zapisa i izvještaja potrebnih za vjerodostojnost izvođenja ispitivanja.
5. Nepriistrasnost inspeksijskog osoblja mora biti garantirana. Njihova naknada ne smije ovisiti od broja izvršenih ispitivanja, ili od rezultata tih ispitivanja.
6. Imenovano tijelomora zaključiti osiguranje od odgovornosti za eventualnu štetu ukoliko njegovu odgovornost ne preuzima država u skladu s važećim zakonom, ili je država sama direktno odgovorna za ispitivanja.
7. Osoblje imenovanog tijela mora čuvati poslovnu tajnu o svim informacijama prikupljenim u toku obavljanja svojih poslova (osim prema nadležnim organima u Bosni i Hercegovini) propisanih ovom Naredbom ili bilo kojim drugim propisom koji se na to odnosi.

ANEKS VIII

OSIGURANJE KVALITETA PROIZVODA (modul E)

1. Osiguranje kvaliteta proizvoda je postupak kojim proizvođač sigurnosne komponente, koji ispunjava obaveze iz tačke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da su sigurnosne komponente usklađene s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa i da zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se primjenjuju na njih, i osigurava i izjavljuje da će sigurnosna komponenta omogućiti liftu, u

- koji je pravilno ugrađena, da zadovolji odredbe ove Naredbe.
- Proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašten zastupnik mora postaviti oznaku usklađenosti na svaku sigurnosnu komponentu i sastaviti izjavu o usklađenosti. Pored znaka usklađenosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor, kako je navedeno u tački 4. ovog Aneksa.
2. Proizvođač mora primijeniti odobreni sistem osiguranja kvaliteta za završnu inspekciju i ispitivanje sigurnosne komponente kako je navedeno u tački 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u tački 4. ovog Aneksa.
3. Sistem osiguranja kvaliteta
- 3.1. Proizvođač mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svog sistema osiguranja kvaliteta za predmetne sigurnosne komponente imenovanom tijelu po svom izboru. Zahtjev mora sadržavati:
- sve odgovarajuće informacije za predviđene sigurnosne komponente,
 - dokumentaciju o sistemu osiguranja kvaliteta,
 - tehničku dokumentaciju o odobrenim sigurnosnim komponentama i kopiju certifikata o ispitivanju tipa.
- 3.2. U skladu sa sistemom osiguranja kvaliteta svaka sigurnosna komponenta mora se pregledati i moraju se izvršiti odgovarajuća ispitivanja navedena u odgovarajućim standardima iz člana 10. ove Naredbe ili ekvivalentna ispitivanja, da bi se osigurala njena usklađenost s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe. Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio proizvođač sigurnosnih komponenti moraju biti dokumentirani na sistematičan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sistemu osiguranja kvaliteta mora osigurati opće razumijevanje programa, planova, priručnika i zapisa o kvalitetu. Ova dokumentacija mora posebno da sadrži odgovarajući opis:
- a) ciljeva kvaliteta,
 - b) organizacijske strukture, odgovornosti i ovlaštenja rukovodstva u odnosu na kvalitet sigurnosne komponente,
 - c) pregleda i ispitivanja koji će biti izvršeni nakon proizvodnje,
 - d) načina verifikacije efikasnog provođenja sistema osiguranja kvaliteta,
 - e) zapisa o kvalitetu, kao što su izvještaji o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvještaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- 3.3. Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje sistema osiguranja kvaliteta kako bi utvrdilo da li taj sistem zadovoljava zahtjeve navedene u tački 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima usklađeni oni sistemi osiguranja kvaliteta, koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard.¹ Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije liftova. Postupak ocjenjivanja mora uključivati obilazak prostorija proizvođača sigurnosne komponente. Proizvođač sigurnosnih komponenti mora se obavijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
- 3.4. Proizvođač sigurnosnih komponenti mora poduzeti sve da ispuni svoje obaveze koje proizilaze iz odobrenog sistema osiguranja kvaliteta i da osigura da se ovaj sistem održava na odgovarajući i efikasan način.
- Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašten zastupnik mora obavijestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sistem osiguranja kvaliteta, o bilo kakvoj namjeri koja se odnosi na izmjenu sistema osiguranja kvaliteta. Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu predloženih izmjena i odlučiti da li izmijenjeni sistem osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljava zahtjeve navedene u tački 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje. Imenovano tijelo mora obavijestiti proizvođača o svojoj odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela
- 4.1. Svrha nadzora je da osigura da proizvođač sigurnosne komponente u potpunosti izvršava obaveze koje proizilaze iz odobrenog sistema osiguranja kvaliteta.
- 4.2. Proizvođač mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup lokacijama za inspekciju, ispitivanje i skladištenje i osigurati mu sve potrebne informacije, a posebno:
- dokumentaciju o sistemu osiguranja kvaliteta,
 - tehničku dokumentaciju,
 - zapise o kvalitetu, kao što su izvještaji o inspekciji i podaci o ispitivanju i kalibraciji, izvještaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- 4.3. Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) da se uvjeri da proizvođač sigurnosnih komponenti održava i primjenjuje sistem osiguranja kvaliteta i mora proizvođaču sigurnosnih komponenti dostaviti izvještaj o provjeri (eng. audit).
- 4.4. Osim toga, imenovano tijelo može vršiti nenajavljene posjete proizvođaču sigurnosne komponente. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može izvršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkcioniranja sistema osiguranja kvaliteta, kada je to potrebno; on mora proizvođaču sigurnosne komponente dostaviti izvještaj o toj posjeti i, izvještaj o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.
5. Proizvođač mora u periodu od 10 godina od dana proizvodnje zadnje sigurnosne komponente, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
- dokumentaciju navedenu u trećoj alineji drugog stava tačke 3.1. ovog Aneksa,
 - dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavu tačke 3.4. ovog Aneksa,
 - odluke i izvještaje imenovanog tijela navedene u zadnjem stavu tačke 3.4. i tač. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.
6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće informacije vezane za izdata i povučena odobrenja za sistem osiguranja kvaliteta.

ANEKS IX POTPUNO OSIGURANJE KVALITETA (modul H)

1. Potpuno osiguranje kvaliteta je postupak kojim proizvođač sigurnosne komponente, koji ispunjava obaveze iz tačke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da sigurnosne komponente zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se primjenjuju na njih, i da će sigurnosna komponenta omogućiti liftu, u koji je pravilno ugrađena, da zadovolji zahtjeve ove Naredbe. Proizvođač ili njegov ovlašten zastupnik mora postaviti oznaku usklađenosti na svaku sigurnosnu komponentu i

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama sigurnosnih komponenti

- sastaviti izjavu o usklađenosti. Pored znaka usklađenosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor kako je navedeno u tački 4. ovog Aneksa.
2. Proizvođač mora provoditi odobreni sistem osiguranja kvaliteta za projektiranje, proizvodnju i završnu inspekciju sigurnosnih komponenti i ispitivanja kako je navedeno u tački 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u tački 4. ovog Aneksa.
3. Sistem osiguranja kvaliteta
- 3.1 Proizvođač mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svog sistema osiguranja kvaliteta imenovanom tijelu. Zahtjev mora da sadrži:
- sve potrebne informacije o sigurnosnim komponentama,
 - dokumentaciju o sistemu osiguranja kvaliteta
- 3.2 Sistem osiguranja kvaliteta mora osigurati usklađenost sigurnosnih komponenti sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju i omogućiti liftovima u koje su one pravilno ugrađene da zadovolje te zahtjeve. Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio proizvođač moraju biti dokumentirani na sistematičan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sistemu osiguranja kvaliteta mora omogućiti opće razumijevanje politike kvaliteta i postupaka kao što su programi, planovi, priručnici i zapisi o kvalitetu. Ova dokumentacija mora posebno da sadrži odgovarajući opis:
- ciljeva kvaliteta i organizacijske strukture odgovornosti i ovlaštenja rukovodstva u odnosu na projektiranje i kvalitet sigurnosnih komponenti,
 - tehničke projektna specifikacije, uključujući standarde koji će biti primijenjeni te ukoliko se standardi navedeni u članu 10. ove Naredbe neće primijeniti u potpunosti, načine koji će se koristiti kako bi se osiguralo ispunjavanje osnovnih zahtjeva ove Naredbe koji se primjenjuju na sigurnosne komponente,
 - tehnika kontrole i verifikacije projekta, procesa i sistematskih radnji koje će se koristiti kod projektiranja sigurnosnih komponenti,
 - odgovarajućih tehnika proizvodnje, kontrole kvaliteta i osiguranja kvaliteta, procesa i sistematskih radnji koje će koristiti,
 - pregleda i ispitivanja koji će se izvršiti prije, u toku i nakon proizvodnje, i učestalosti kojom će se izvršavati,
 - zapisa o kvalitetu, kao što su izvještaji o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvještaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd,
 - načina praćenja postizanja traženog kvaliteta projekta i kvaliteta proizvoda i efikasnost provedbe sistema osiguranja kvaliteta.
- 3.3 Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu sistema osiguranja kvaliteta kako bi utvrdilo da li taj sistem zadovoljava zahtjeve navedene u tački 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima usklađeni oni sistemi osiguranja kvaliteta koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard¹. Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije liftova. Postupak ocjenjivanja mora uključiti obilazak prostorija proizvođača. Proizvođač sigurnosnih komponenti mora se obavijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
- 3.4 Proizvođač sigurnosnih komponenti mora poduzeti sve da ispuni svoje obaveze koje proizilaze iz odobrenog sistema osiguranja kvaliteta i da osigura da se ovaj sistem održava na odgovarajući i efikasan način. Proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik mora obavijestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sistem osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sistema osiguranja kvaliteta. Imenovano tijelo mora ocijeniti predložene izmjene i odlučiti o tome da li će tako izmijenjeni sistem osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljavati zahtjeve navedene u tački 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje. Imenovano tijelo mora o svojoj odluci obavijestiti proizvođača. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela
- 4.1 Svrha nadzora je da osigura da proizvođač sigurnosnih komponenti u potpunosti izvršava obaveze koje proizilaze iz odobrenog sistema osiguranja kvaliteta.
- 4.2 Proizvođač sigurnosnih komponenti mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup prostorijama za projektiranje, proizvodnju, inspekciju i ispitivanje, te prostorijama za skladištenje i osigurati mu sve potrebne informacije, a posebno:
- dokumentaciju o sistemu osiguranja kvaliteta,
 - zapise o kvalitetu koji se u sistemu osiguranja kvaliteta odnose na projektiranje, kao što su rezultati analiza, proračuni, ispitivanja itd.,
 - zapise o kvalitetu koji se u sistemu osiguranja kvaliteta odnose na proizvodnju, kao što su izvještaji o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvještaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- 4.3 Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) da se uvjeri da proizvođač sigurnosnih komponenti održava i primjenjuje sistem osiguranja kvaliteta i mora proizvođaču sigurnosnih komponenti dostaviti izvještaj o provjeri (eng.audit).
- 4.4 Osim toga, imenovano tijelo može vršiti nenajavljene posjete proizvođaču sigurnosnih komponenti. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može izvršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkcioniranja sistema osiguranja kvaliteta, kada je to potrebno. Ovo tijelo mora proizvođaču sigurnosnih komponenti dostaviti izvještaj o toj posjeti i izvještaj o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.
5. Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašteni zastupnik moraju, u periodu od 10 godina od dana proizvodnje zadnje sigurnosne komponente, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
- dokumentaciju navedenu u drugoj alineji drugog stava tačke 3.1. ovog Aneksa,
 - dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavu tačke 3.4. ovog Aneksa,
 - odluke i izvještaje imenovanog tijela navedene u zadnjem stavu tačke 3.4.i tač. 4.3. i 4.4 ovog Aneksa.
- Ako u Bosni i Hercegovini ne postoje ni proizvođač sigurnosnih komponenti, niti njegov ovlašteni zastupnik, obaveza o čuvanju tehničke dokumentacije, kako bi ona

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama sigurnosnih komponenti.

- bila dostupna, prenosi se na lice koje sigurnosnu komponentu stavlja na tržište Bosne i Hercegovine.
6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima poslati odgovarajuće informacije o izdatim i povučenim odobrenjima za sistem osiguranja kvaliteta.
 7. Dokumentacija i prepiska vezana za postupke potpunog osiguranja kvaliteta sastavljaju se na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

ANEKS X**POJEDINAČNA VERIFIKACIJA****(modul G)**

1. Pojedinačna verifikacija je postupak kojim montažer lifta osigurava i izjavljuje da je lift, koji se stavlja na tržište i koji je dobio certifikat o usklađenosti naveden u tački 4. ovog Aneksa, usklađen sa zahtjevima ove Naredbe. Montažer lifta mora postaviti oznaku usklađenosti u kabinu lifta i sastaviti izjavu o usklađenosti.
2. Montažer lifta podnosi zahtjev za pojedinačnu verifikaciju imenovanom tijelu po svom izboru.
Zahtjev sadrži:
 - naziv i adresu montažera lifta i mjesto gdje je lift ugrađen,
 - pisanu izjavu o tome da sličan zahtjev nije upućen nekom drugom imenovanom tijelu,
 - tehničku dokumentaciju.
3. Svrha tehničke dokumentacije je da se omogući ocjenjivanje usklađenosti lifta sa zahtjevima ove Naredbe i razumijevanje projekta, montaže i rada lifta.
Tehnička dokumentacija, u mjeri u kojoj je to potrebno, za ocjenjivanje usklađenosti, sadrži slijedeće:
 - opći opis lifta,
 - sklopne i radioničke crteže i dijagrame,
 - osnovne zahtjeve o kojima je riječ i rješenje koje je usvojeno za ispunjavanje tih zahtjeva (npr. harmonizirani standard),
 - rezultate svih ispitivanja ili proračuna koje je izvršio ili podgovorio montažer lifta,
 - kopiju uputa za upotrebu lifta,
 - kopiju certifikata o ispitivanju tipa upotrijebljenih sigurnosnih komponenti.
4. Imenovano tijelo mora pregledati tehničku dokumentaciju lifta i izvršiti odgovarajuća ispitivanja kako je navedeno u relevantnom/im standardu/ima iz člana 10. ove Naredbe ili ekvivalentna ispitivanja kako bi se osigurala njegova usklađenost s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe.
Ako lift ispunjava zahtjeve ove Naredbe, imenovano tijelo postavlja ili daje da se postavi njegov identifikacijski broj pored znaka usklađenosti u skladu s Aneksom III ove Naredbe i sastavlja certifikat o usklađenosti na osnovu izvršenih ispitivanja.
Imenovano tijelo popunjava odgovarajuće stranice u knjizi održavanja navedenoj u tački 6.2. Aneksa I ove Naredbe.
Ako imenovano tijelo odbije da izda certifikat o usklađenosti, mora detaljno navesti razloge ovog odbijanja i ukazati kako se može postići usklađenost. Kada montažer lifta ponovo podnese zahtjev, mora ga podnijeti istom imenovanom tijelu.
5. Certifikat o usklađenosti, dokumentacija i prepiska vezana za postupak pojedinačne verifikacije moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

6. Montažer lifta uz tehničku dokumentaciju čuva kopiju certifikata o usklađenosti 10 godina od dana kad je lift stavljen na tržište.

ANEKS XI**USKLADIVANJE S TIPOM PUTEM SLUČAJNE****PROVJERE****(modul C)**

1. Usklađivanje s tipom je postupak kojim proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašten zastupnik osigurava i izjavljuje da su sigurnosne komponente u skladu s tipom koji je opisan u certifikatu tipa, da zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju i da omogućavaju svakom liftu u koji su propisno ugrađene da ispuni osnovne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve ove Naredbe.
Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašten zastupnik mora postaviti znak usklađenosti na svaku sigurnosnu komponentu i sastaviti izjavu o usklađenosti.
2. Proizvođač sigurnosnih komponenti mora poduzeti sve potrebne mjere da osigura da proizvodni proces osigurava usklađenost proizvedenih sigurnosnih komponenti s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa i sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.
3. Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašten zastupnik moraju čuvati kopiju izjave o usklađenosti 10 godina nakon što je proizvedena zadnja sigurnosna komponenta.
Ako u Bosni i Hercegovini ne postoji ni proizvođač sigurnosnih komponenti niti njegov ovlašten zastupnik, obaveza čuvanja tehničke dokumentacije, kako bi ona bila dostupna, prenosi se na lice koje sigurnosne komponente stavlja na tržište Bosne i Hercegovine.
4. Imenovano tijelo koje je izabrao proizvođač mora izvršiti ili dati da se izvrše provjere sigurnosnih komponenti u slučajnim vremenskim intervalima. Odgovarajući uzorak gotovih sigurnosnih komponenti, koji imenovano tijelo uzima na licu mjesta, mora se pregledati i moraju se izvršiti odgovarajuća ispitivanja kako je navedeno u relevantnom/im standardu/ima iz člana 10. ove Naredbe, ili ekvivalentna ispitivanja kako bi se provjerila usklađenost proizvodnje s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe. U slučajevima kada jedna ili više provjerenih sigurnosnih komponenti nisu usklađene, imenovano tijelo mora poduzeti odgovarajuće mjere.
Tačke koje treba uzeti u obzir pri provjeravanju sigurnosnih komponenti bit će definirane zajedničkim sporazumom između svih imenovanih tijela odgovornih za taj postupak, uzimajući u obzir osnovne karakteristike sigurnosnih komponenti navedenih u Aneksu IV ove Naredbe.
Na odgovornost imenovanog tijela, proizvođač mora u toku procesa proizvodnje postaviti identifikacijski broj tog tijela.
5. Dokumentacija i prepiska vezana za postupak slučajnog provjeravanja navedenog u tački 4. ovog Aneksa, moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

ANEKS XII**OSIGURANJE KVALITETA PROIZVODA ZA LIFTOVE****(modul E)**

1. Osiguranje kvaliteta proizvoda je postupak kojim montažer lifta, koji ispunjava obaveze iz tačke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da su montirani liftovi u skladu s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa i

- da zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.
- Montažer lifta mora postaviti znak usklađenosti na svaki lift i sastaviti izjavu o usklađenosti. Pored znaka usklađenosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor kako je navedeno u tački 4. ovog Aneksa.
2. Montažer lifta mora primjenjivati odobreni sistem osiguranja kvaliteta za završnu inspekciju lifta i ispitivanje kako je navedeno u tački 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u tački 4. ovog Aneksa.
 3. Sistem osiguranja kvaliteta
 - 3.1 Montažer lifta mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svog sistema osiguranja kvaliteta za predmetne liftove imenovanom tijelu po svom izboru.
Zahtjev mora sadržavati:
 - sve potrebne informacije za predviđene liftove,
 - dokumentaciju o sistemu osiguranja kvaliteta,
 - tehničku dokumentaciju o odobrenim liftovima i kopiju certifikata o ispitivanju tipa.
 - 3.2. U skladu sa sistemom osiguranja kvaliteta svaki lift mora se pregledati i moraju se izvršiti odgovarajuća ispitivanja navedena u odgovarajućim standardima, iz člana 9. ove Naredbe, ili ekvivalentna ispitivanja, kako bi se osigurala njegova usklađenost s relevantnim zahtjevima ove Naredbe.
Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio montažer lifta moraju biti dokumentirani na sistematičan i uredan način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sistemu osiguranja kvaliteta mora osigurati opće razumijevanje programa, planova, priručnika i zapisa o kvalitetu.
Ova dokumentacija mora posebno da sadrži odgovarajući opis:
 - a) ciljeva kvaliteta,
 - b) organizacijske strukture, odgovornosti i ovlaštenja rukovodstva u odnosu na kvalitet lifta,
 - c) pregleda i ispitivanja koji će biti obavljani prije stavljanja na tržište, uključujući najmanje ispitivanja navedena u tački 4. (b) Aneksa VI ove Naredbe,
 - d) načina verifikovanja efikasnosti provedbe sistema osiguranja kvaliteta,
 - e) zapisa o kvalitetu, kao što su izvještaji o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvještaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
 - 3.3 Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu sistema osiguranja kvaliteta kako bi se utvrdilo da li taj sistem zadovoljava zahtjeve navedene u tački 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima usklađeni oni sistemi osiguranja kvaliteta koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard¹.
Tim za provjeru (eng.audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije liftova. Postupak ocjenjivanja mora uključivati obilazak prostorija montažera lifta i mjesta montaže lifta.
Montažer lifta mora se obavijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
 - 3.4 Montažer lifta mora poduzeti sve da ispuni svoje obaveze koje proizilaze iz odobrenog sistema osiguranja kvaliteta i da osigura da se sistem održava na odgovarajući i efikasan način.
- Montažer lifta mora obavijestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sistem osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sistema osiguranja kvaliteta.
- Imenovano tijelo mora ocijeniti predložene izmjene i odlučiti da li izmijenjeni sistem osiguranja kvaliteta još uvijek zadovoljava zahtjeve navedene u tački 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje.
- Imenovano tijelo o svojoj odluci mora obavijestiti montažera lifta. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela
 - 4.1 Svrha nadzora je da osigura da montažer lifta u potpunosti izvršava obaveze koje proizilaze iz odobrenog sistema osiguranja kvaliteta.
 - 4.2. Montažer lifta mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup lokacijama za inspekciju i ispitivanje i osigurati mu sve potrebne informacije, a posebno:
 - dokumentaciju o sistemu osiguranja kvaliteta,
 - tehničku dokumentaciju,
 - zapise o kvalitetu, kao što su, izvještaji o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvještaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
 - 4.3. Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) kako bi osiguralo da montažer lifta održava i primjenjuje sistem osiguranja kvaliteta i montažeru lifta mora dostaviti izvještaj o provjeri (eng. audit).
 - 4.4 Osim toga, imenovano tijelo može vršiti i nenajavljene posjete mjestima gdje se vrši montaža lifta.
U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može vršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkcioniranja odobrenog sistema osiguranja kvaliteta, kada je potrebno i lifta; i mora montažeru lifta dostaviti izvještaj o toj posjeti i izvještaj o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.
 5. Montažer lifta mora u periodu od 10 godina od dana proizvodnje zadnjeg lifta čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
 - dokumentaciju navedenu u trećoj alineji drugog stava tačke 3.1. ovog Aneksa,
 - dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavu tačke 3.4. ovog Aneksa,
 - odluke i izvještaje imenovanog tijela navedene u zadnjem stavu tačke 3.4. i tač. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.
- Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće informacije vezane za izdata i povučena odobrenja sistema osiguranja kvaliteta.

ANEKS XIII POTPUNO OSIGURANJE KVALITETA LIFTOVA (modul H)

1. Potpuno osiguranje kvaliteta je postupak kojim montažer lifta, koji ispunjava obaveze iz tačke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da liftovi zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.
Montažer lifta mora na svaki lift postaviti znak usklađenosti i sastaviti izjavu o usklađenosti. Pored znaka usklađenosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor kako je navedeno u tački 4. ovog Aneksa.
2. Montažer lifta mora provoditi odobreni sistem osiguranja kvaliteta za projektiranje, proizvodnju, sastavljanje, montažu, i završnu inspekciju liftova i ispitivanje kako je određeno u tački 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u tački 4. ovog Aneksa.

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama liftova

3. Sistem osiguranja kvaliteta
- 3.1 Montažer lifta mora imenovanom tijelu podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svog sistema osiguranja kvaliteta. Zahtjev mora sadržavati:
- sve odgovarajuće informacije o liftovima, posebno informacije koje omogućavaju razumijevanje odnosa između projekta i rada lifta i koje omogućavaju ocjenjivanje usklađenosti sa zahtjevima ove Naredbe,
 - dokumentaciju o sistemu osiguranja kvaliteta.
- 3.2. Sistem osiguranja kvaliteta mora osigurati usklađenost liftova sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.
- Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio montažer lifta moraju biti dokumentirani na sistematičan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sistemu osiguranja kvaliteta mora omogućiti opće razumijevanje postupaka kao što su programi, planovi, priručnici i zapisi o kvalitetu. Ova dokumentacija mora posebno da sadrži odgovarajući opis:
- ciljeva kvaliteta i organizacijske strukture, odgovornosti i ovlaštenja rukovodstva u odnosu na projektiranje i kvalitet liftova;
 - tehničke projektne specifikacije, uključujući standarde koji će biti primijenjeni te ukoliko se standardi navedeni u članu 10. ove Naredbe neće primjenjivati u potpunosti, načina koji će biti upotrijebljeni kako bi se osiguralo ispunjavanje zahtjeva ove Naredbe koji se primjenjuju na liftove;
 - tehnika kontrole i verifikacije projekta, procesa i sistematskih radnji koje će se koristiti kod projektiranja liftova;
 - pregleda i ispitivanja koji će se izvršiti prilikom prijema nabavljenog materijala, komponenti i podsklopova;
 - odgovarajućih tehnika sastavljanja, montaže, kontrole kvaliteta, procesa i sistematskih radnji koje će se koristiti;
 - pregleda i ispitivanja koje će se obavljati prije (inspekcija uslova za montažu; vozno okno, mašinska prostorija, itd.), u toku i nakon montaže (uključujući najmanje ispitivanja navedena u tački 4. (b) Aneksa VI ove Naredbe,);
 - zapisa o kvalitetu, kao što su izvještaji o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvještaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
 - načina praćenja postizanja traženog kvaliteta projekta i montaže te efikasnost provedbe sistema osiguranja kvaliteta.
- 3.3. Inspekcija projekta
- Ako projekat nije potpuno u skladu s harmoniziranim standardima, imenovano tijelo mora utvrditi da li je projekt u skladu s odredbama ove Naredbe i, ako jeste, izdati montažeru lifta certifikat o ispitivanju projekta u kojem se navode ograničenja valjanosti certifikata i detalji potrebni za identifikaciju odobrenog projekta.
- 3.4. Ocjenjivanje sistema osiguranja kvaliteta
- Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje sistema osiguranja kvaliteta kako bi se utvrdilo da li taj sistem zadovoljava zahtjeve navedene u tački 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima usklađeni oni sistemi osiguranja kvaliteta koji primjenjuju odgovarajuće harmonizirani standard¹.
- Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije liftova. Postupak ocjenjivanja mora uključiti obilazak prostorija montažera lifta i mjesta montaže. Montažer lifta mora se obavijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
- 3.5. Montažer lifta mora poduzeti sve da ispuni svoje obaveze koje proizilaze iz odobrenog sistema osiguranja kvaliteta i da osigura njegovo pravilno i efikasno provođenje. Montažer lifta mora obavijestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sistem osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sistema osiguranja kvaliteta. Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje predloženih izmjena i odlučiti da li će izmijenjeni sistem osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljavati zahtjeve navedene u tački 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje. Imenovano tijelo o svojoj odluci mora obavijestiti montažera lifta. Ova obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela
- 4.1. Svrha nadzora je da osigura da montažer lifta u potpunosti izvršava obaveze koje proizilaze iz odobrenog sistema osiguranja kvaliteta.
- 4.2. Montažer lifta mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup prostorijama za projektiranje, proizvodnju, sastavljanje, montažu, inspekciju, ispitivanje i prostorijama za skladištenje i osigurati mu sve potrebne informacije, a posebno:
- dokumentaciju o sistemu osiguranja kvaliteta,
 - zapise o kvalitetu koji se u sistemu osiguranja kvaliteta odnose na projektiranje, kao što su rezultati analiza, proračuna, ispitivanja, itd.,
 - zapise o kvalitetu koji se u sistemu osiguranja kvaliteta odnose na prihvatanje isporučene robe i montažu, kao što su izvještaji o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvještaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- 4.3. Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) da se uvjeri da montažer lifta održava i primjenjuje sistem osiguranja kvaliteta i mora montažeru lifta dostaviti izvještaj o provjeri (eng. audit).
- 4.4. Osim toga, imenovano tijelo može vršiti nenajavljene posjete prostorijama montažera lifta i mjestu sklapanja lifta. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može vršiti ili dati da se izvrši ispitivanje radi provjere pravilnog funkcioniranja sistema osiguranja kvaliteta, kada je to potrebno; ovo tijelo mora montažeru lifta dostaviti izvještaj o toj posjeti i izvještaj o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.
5. Montažer lifta mora u periodu od 10 godina, od dana kada je lift stavljen na tržište, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
- dokumentaciju navedenu u drugoj alineji, drugog stava tačke 3.1. ovog Aneksa,
 - dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavu tačke 3.5. ovog Aneksa,
 - odluke i izvještaje imenovanog tijela navedene u zadnjem stavu tačke 3.5. i tač. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama liftova.

Ako u Bosni i Hercegovini ne postoji montažer lifta, obaveza čuvanja tehničke dokumentacije prenosi se na imenovano tijelo.

6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće informacije vezane za izdata i povučena odobrenja sistema osiguranja kvaliteta.
7. Dokumentacija i prepiska vezana za postupke potpunog osiguranja kvaliteta moraju biti sastavljeni na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

ANEKS XIV

OSIGURANJE KVALITETA PROIZVODNJE (modul D)

1. Osiguranje kvaliteta proizvodnje je postupak kojim montažer lifta, koji ispunjava obaveze iz tačke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da liftovi zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju. Montažer lifta mora postaviti znak usklađenosti na svaki lift i sastaviti izjavu o usklađenosti. Pored znaka usklađenosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor, kako je određeno u tački 4. ovog Aneksa.
2. Montažer lifta mora provoditi odobreni sistem osiguranja kvaliteta za proizvodnju, montažu, završnu inspekciju i ispitivanje lifta, kako je određeno u tački 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora određenog u tački 4. ovog Aneksa.
3. Sistem osiguranja kvaliteta
 - 3.1. Montažer lifta mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svog sistema osiguranja kvaliteta imenovanom tijelu, po svom izboru.
Zahtjev mora sadržavati:
 - sve odgovarajuće informacije o liftovima,
 - dokumentaciju koja se odnosi na sistem osiguranja kvaliteta,
 - tehničku dokumentaciju o odobrenom tipu i kopiju certifikata o ispitivanju tipa.
 - 3.2. Sistem osiguranja kvaliteta mora osigurati usklađenost liftova sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.
Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio montažer lifta moraju biti dokumentirani na sistematičan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Dokumentacija o sistemu osiguranja kvaliteta mora omogućiti dosljedno tumačenje programa, planova, priručnika i zapisa o kvalitetu.
Ova dokumentacija mora posebno da sadrži odgovarajući opis:
 - ciljeva kvaliteta i organizacijske strukture, odgovornosti i ovlaštenja rukovodstva u odnosu na kvalitet liftova,
 - proizvodnje, tehnika kontrole kvaliteta i osiguranja kvaliteta, procesa i sistematskih radnji koji će se koristiti,
 - pregleda i ispitivanja koji će se obaviti, prije, za vrijeme i nakon montaže¹,
 - zapisa o kvalitetu, kao što su izvještaji o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvještaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.,
 - načina praćenja dostizanja traženog kvaliteta liftova i efikasnost provedbe sistema osiguranja kvaliteta.
 - 3.3. Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje sistema osiguranja kvaliteta kako bi se utvrdilo da li taj sistem

zadovoljava zahtjeve navedene u tački 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima usklađeni oni sistemi osiguranja kvaliteta koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard².

Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije liftova. Postupak ocjenjivanja mora uključiti inspekcijisku posjetu prostorijama montažera lifta.

Montažer lifta mora se obavijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

- 3.4. Montažer lifta mora poduzeti sve da ispuni svoje obaveze koje proizilaze iz odobrenog sistema osiguranja kvaliteta i da osigura njegovo pravilno i efikasno provođenje.
Montažer lifta obavještava imenovano tijelo, koje je odobrilo sistem osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sistema osiguranja kvaliteta.
Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu predloženih izmjena i odlučiti da li će izmijenjeni sistem osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljavati zahtjeve navedene u tački 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje.
Imenovano tijelo o svojoj odluci mora obavijestiti montažera lifta. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela
 - 4.1. Svrha nadzora je da osigura da montažer lifta u potpunosti izvršava obaveze koje proističu iz odobrenog sistema osiguranja kvaliteta.
 - 4.2. Montažer lifta mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup lokacijama gdje se vrši proizvodnja, kontrola, sklapanje, montaža, ispitivanje i skladištenje i osigurati mu sve potrebne informacije, a posebno:
 - dokumentaciju o sistemu osiguranja kvaliteta,
 - zapise o kvalitetu, kao što su izvještaji o inspekciji, podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvještaji o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
 - 4.3. Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) kako bi utvrdio da li montažer lifta održava i primjenjuje sistem osiguranja kvaliteta i montažeru lifta mora dostaviti izvještaj o provjeri (eng. audit).
 - 4.4. Osim toga, imenovano tijelo može vršiti nenajavljene posjete montažeru. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može vršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkcioniranja odobrenog sistema osiguranja kvaliteta, ukoliko je to potrebno. Imenovano tijelo mora montažeru lifta dostaviti izvještaje o toj posjeti i izvještaj o ispitivanju, ako je izvršeno ispitivanje.
5. Montažer lifta mora u periodu od 10 godina, od dana proizvodnje zadnjeg lifta, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
 - dokumentaciju navedenu u drugoj alineji tačke 3.1. ovog Aneksa,
 - dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavu tačke 3.4. ovog Aneksa,
 - odluke i izvještaje imenovanog tijela navedene u zadnjem stavu tačke 3.4. i tač. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.
6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće informacije vezane za izdata i povučena odobrenja za sistem osiguranja kvaliteta.

¹ Ova ispitivanja uključuju u najmanju ruku ispitivanja navedena u Aneksu VI, tačka 4 (b)

² Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001 s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama liftova

7. Dokumentacija i prepiska vezana za postupke osiguranja kvaliteta proizvodnje moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

Temeljem članka 6. stavak (1) Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti ("Službeni glasnik BiH", broj 45/04) i članka 2. Uputstva o načinu izrade i postupku donošenja tehničkih propisa ("Službeni glasnik BiH", broj 35/06), Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH, na prijedlog Komiteta za tehničke propise Bosne i Hercegovine, donosi

NAREDBU O SIGURNOSTI DIZALA

DIO PRVI - PODRUČJE PRIMJENE I STAVLJANJE NA TRŽIŠTE

Članak 1. (Predmet)

Naredbom o sigurnosti dizala (u daljnjem tekstu: Naredba) propisuju se temeljni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi koji se odnose na projektiranje i izradu dizala i sigurnosnih komponenti u dizalima, njihovo stavljanje na tržište, postupci ocjenjivanja sukladnosti dizala i sigurnosnih komponenti, znak sukladnosti, poboljšanje sigurnosti postojećih dizala i održavanje dizala.

Članak 2. (Područje primjene)

Ova Naredba primjenjuje se na dizala koja su u stalnoj uporabi u zgradama i konstrukcijama i na sigurnosne komponente dizala navedene u Aneksu IV ove Naredbe.

Članak 3. (Definicije)

- (1) Definicije koje se koriste u ovoj Naredbi imaju sljedeće značenje:
- a) "dizalo" znači uređaj koji opslužuje određene razine i koji ima nosač koji se kreće duž krutih vođica s nagibom većim od 15 stupnjeva prema horizontali, a namijenjen je za prijevoz:
 - 1) osoba,
 - 2) osoba i tereta,
 - 3) samo tereta ako je nosač dostupan, odnosno u koji osoba može ući bez poteškoća, i ako je opremljen komandama postavljenim unutar nosača ili na dohvat ruke osobi unutar nosača,
 - b) "nosač" je dio dizala u kojem su osobe i/ili tereti smješteni kako bi mogli biti podignuti ili spušteni,
 - c) "montažer" dizala je fizička ili pravna osoba koja preuzima odgovornost za projektiranje, proizvodnju, montažu i stavljanje dizala na tržište i koje postavlja znak sukladnosti i sastavlja izjavu o sukladnosti,
 - d) "stavljanje dizala na tržište" je trenutak kada montažer dizala prvi puta stavi dizalo korisniku na raspolaganje,
 - e) "sigurnosna komponenta" je komponenta navedena u Aneksu IV ove Naredbe,
 - f) "proizvođač sigurnosne komponente" je fizička ili pravna osoba koja preuzima odgovornost za projektiranje i proizvodnju sigurnosnih komponenti i koja postavlja znak sukladnosti i sastavlja izjavu o sukladnosti,
 - g) "model dizala" je reprezentativno dizalo čija tehnička dokumentacija pokazuje način na koji će

biti ispunjeni temeljni sigurnosni zahtjevi za dizala koja su u skladu s modelom dizala, definiranim objektivnim parametrima i koji koristi iste sigurnosne komponente,

- h) "imenovano tijelo za ocjenjivanje sukladnosti" (u daljnjem tekstu: imenovano tijelo) je tijelo za ocjenjivanje sukladnosti koje imenuje Ministarstvo vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo). Imenovati se mogu certifikacijska tijela, inspeksijska (kontrolna) tijela, laboratorije ili druga tijela,
 - i) "prijavljeno tijelo" je imenovano tijelo za ocjenjivanje sukladnosti koje Ministarstvo prijavljuje Europskoj komisiji za obavljanje postupaka ocjenjivanja sukladnosti i koje je Europska komisija objavila u Službenom glasniku Europske komisije i dodijelila mu odgovarajući identifikacijski broj,
 - j) "imenovano tijelo za tehnički pregled dizala" je tijelo iz članka 34. ove Naredbe,
 - k) "održavatelj" je pravno lice zaduženo za održavanje dizala,
 - l) "rekonstrukcija dizala" je jedna ili više radnji kojim se izvrše promjene prema članku 23. ove Naredbe,
 - m) "izvješće o obavljenom tehničkom pregledu" je izvješće koje sastavlja imenovano tijelo za tehnički pregled dizala poslije izvršenog pregleda dizala,
 - n) "vlasnik dizala" je vlasnik građevine u koju je ugrađeno dizalo.
- (2) Sva dozvoljena odstupanja između modela dizala iz stavka (1) točka g) ovog članka i dizala koji su izvedeni prema modelu dizala, moraju biti jasno navedena u tehničkoj dokumentaciji s najvećim i najmanjim vrijednostima.
- (3) Pomoću izračuna i/ili na temelju projektnih nacрта dozvoljeno je pokazati sličnost asortimana opreme radi ispunjavanja temeljnih sigurnosnih zahtjeva.
- (4) Ova Naredba se odnosi i na dizala koji se kreću duž fiksne putanje i kad se ne kreću duž krutih vođica.

Članak 4.

(Izuzeci od primjene)

Ova Naredba se ne primjenjuje na:

- a) uređaje za dizanje čija brzina nije veća od 0,15 m/s,
- b) dizalice na gradilištima,
- c) žičare, uključujući uspinjače,
- d) dizala specijalno projektirana i proizvedena za vojne i policijske svrhe,
- e) uređaje za dizanje s kojih se mogu obavljati radovi,
- f) uređaje za dizanje u rudnicima,
- g) uređaje za dizanje namijenjene za podizanje izvođača u toku umjetničkih izvedbi,
- h) uređaje za dizanje ugrađene u prijevozna sredstva,
- i) uređaje za dizanje spojene sa strojem i namijenjene isključivo za pristup radnom mjestu, uključujući mjesta za pregled i održavanje na stroju,
- j) vlakove na zupčastim šinama i vlakove s nazubljenim točkovima,
- k) pokretne stepenice i pokretne pješačke trake.

Članak 5.

(Primjena drugih propisa)

Kada su rizici za dizala iz ove Naredbe potpuno ili djelimično obuhvaćeni posebnim propisima, ova Naredba se ne primjenjuje ili će se prestati primjenjivati na takva dizala i rizike od trenutka primjene tih posebnih propisa.

Članak 6.

(Stavljanje na tržište)

- (1) Dizala propisana ovom Naredbom mogu se staviti na tržište i u uporabu samo ako ne ugrožavaju zdravlje i sigurnost lica ili sigurnost imovine, ako su pravilno ugrađena i održavana i ako se koriste za predviđenu namjenu.
- (2) Sigurnosne komponente, propisane ovom Naredbom, mogu se staviti na tržište i u uporabu samo ako dizala u koja će se ugraditi ne ugrožavaju zdravlje i sigurnost osoba ili sigurnost imovine, ako su pravilno ugrađene i održavane i ako se koriste za predviđenu namjenu.
- (3) Osoba odgovorna za izvođenje radova na zgradi ili konstrukciji i montažer dizala, međusobno se informiraju o potrebnim činjenicama i poduzimaju odgovarajuće mjere kako bi osigurali pravilan rad i sigurnu uporabu dizala.
- (4) Vozna okna namijenjena za dizala ne smiju sadržavati nikakve cjevovode, ožičenja ili priključke osim onih koji su potrebni za rad i sigurnost dizala.
- (5) Ne dovodeći u pitanje st. (1), (2), (3) i (4) ovog članka, mogu se donijeti posebni propisi kako bi se osigurala zaštita osoba, kada se predmetna dizala stave u rad i uporabu, pod uvjetom da to ne znači da su dizala modificirana na način koji nije predviđen u ovoj Naredbi.

Članak 7.

(Izlaganje na sajmovima i izložbama)

- (1) Dizala ili sigurnosne komponente koje nisu sukladne s važećim propisima u Bosni i Hercegovini mogu se izlagati na sajmovima i izložbama ili se može demonstrirati njihov rad, pod uvjetom da postoji vidljiv natpis koji jasno pokazuje da ta dizala ili sigurnosne komponente nisu sukladne i da nisu za prodaju sve dok montažer dizala, proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašten zastupnik sa sjedištem u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: ovlašten zastupnik) ne osigura sukladnost.
- (2) Za vrijeme demonstriranja rada moraju se poduzeti sve odgovarajuće sigurnosne mjere kako bi se osigurala zaštita osoba.

Članak 8.

(Temeljni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi)

- (1) Dizala propisana ovom Naredbom moraju zadovoljavati temeljne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve navedene u Aneksu I ove Naredbe.
- (2) Sigurnosne komponente propisane ovom Naredbom moraju zadovoljavati temeljne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve navedene u Aneksu I ove Naredbe ili omogućavati da dizala u koja su ugrađena zadovoljavaju te temeljne zahtjeve.

Članak 9.

(Slobodan promet dizala i sigurnosnih komponenti)

- (1) Ne smije se zabraniti, ograničiti ili ometati stavljanje na tržište i uporaba dizala i sigurnosnih komponenti koje su sukladne s ovom Naredbom.
- (2) Ne smije se zabraniti, ograničiti ili ometati stavljanje na tržište komponenti koje su, na temelju izjave proizvođača ili njegovog ovlaštenog zastupnika, namijenjene za ugradnju u dizala propisane ovom Naredbom.

Članak 10.

(Pretpostavka sukladnosti)

- (1) Pretpostavlja se da su dizala i sigurnosne komponente koje nose znak sukladnosti i imaju izjavu o sukladnosti iz Aneksa II ove Naredbe, sukladne sa svim odredbama ove Naredbe, uključujući postupke ocjenjivanja sukladnosti navedene u čl. 12., 13., 14., 15 i 16. ove Naredbe.

- (2) Kada bosanskohercegovački standard (u daljnjem tekstu: BAS standard), kojim se preuzima harmonizirani europski standard obuhvata jedan ili više osnovnih sigurnosnih zahtjeva, pretpostavlja se da:
 - a) dizala koja su izrađena sukladno s tim standardom ispunjavaju odgovarajuće temeljne zahtjeve, ili
 - b) sigurnosne komponente koje su izrađene sukladno s tim standardom, a koje su ispravno ugrađene u dizalo, omogućavaju da to dizalo ispunjava odgovarajuće temeljne zahtjeve.
- (3) Kada ne postoje harmonizirani europski standardi, Institut za standardizaciju Bosne i Hercegovine ukazuje zainteresiranim stranama na postojanje tehničkih standarda i specifikacija u Bosni i Hercegovini koji se smatraju važnim ili relevantnim za ispravnu primjenu temeljnih sigurnosnih i zdravstvenih zahtjeva iz Aneksa I ove Naredbe.
- (4) Listu standarda iz stavka (2) ovog članka objavljuje Ministarstvo u "Službenom glasniku BiH".

Članak 11.

(Zaštitna klauzula)

- (1) Ako nadležni inspeksijski organi Federacije Bosne i Hercegovine, Republike Srpske i Brčko Distrikta Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: nadležni inspeksijski organi) utvrde da postoji opasnost da dizalo ili sigurnosna komponenta, koji nose znak sukladnosti, a koji se koriste za predviđenu namjenu, ugrožavaju sigurnost osoba i eventualno imovine, oni poduzimaju sve odgovarajuće mjere i radnje da to dizalo ili sigurnosnu komponentu povuku s tržišta, da zabrane njihovo stavljanje na tržište ili uporabu ili da ograniče njihovo slobodno kretanje.
- (2) Ako dizalo ili sigurnosna komponenta, koji nisu sukladni s temeljnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima iz članka 8. ove Naredbe, nose znak sukladnosti, nadležni inspeksijski organi poduzimaju odgovarajuće mjere i radnje protiv one pravne ili fizičke osobe koja je neosnovano postavila taj znak sukladnosti.
- (3) Nadležni inspeksijski organi odmah obavještavaju Agenciju za nadzor nad tržištem Bosne i Hercegovine (u daljnjem tekstu: Agencija) o poduzetim mjerama iz stavka (1) i (2) ovog članka, navodeći razloge za donošenje takve odluke i posebno obrazlažu ako je do nesukladnosti došlo usljed:
 - a) neispunjavanja osnovnih zahtjeva iz članka 8. ove Naredbe,
 - b) nepravilne primjene standarda iz članka 10. stavak (2) ove Naredbe,
 - c) nedostataka u standardima iz članka 10. stavak (2) ove Naredbe.
- (4) Agencija obavještava Ministarstvo navedeno u članku 3. točka h) ove Naredbe i Ministarstvo komunikacija i prometa BiH o poduzetim mjerama i radnjama iz st. (1) i (2) ovog članka.
- (5) Ministarstvo obavještava države i međunarodne organizacije s kojima je Bosna i Hercegovina zaključila bilateralne i multilateralne ugovore kojima je stvorena obveza obavještavanja o poduzetim mjerama i radnjama iz st. (1) i (2) ovog članka.

DIO DRUGI - POSTUPCI OCJENJIVANJA SUKLADNOSTI

Članak 12.

(Postupci ocjenjivanja sukladnosti sigurnosnih komponenti)

Prije stavljanja na tržište sigurnosnih komponenti navedenih u Aneksu IV ove Naredbe, proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašten zastupnik mora:

- a)1) dostaviti model sigurnosne komponente radi ispitivanja tipa u skladu s Aneksom V ove Naredbe i provjere proizvodnje koju vrši imenovano tijelo u skladu s Aneksom XI ove Naredbe;
 - 2) ili dostaviti model sigurnosne komponente radi ispitivanja tipa u skladu s Aneksom V ove Naredbe i provesti sustav osiguranja kvaliteta u skladu s Aneksom VIII ove Naredbe u cilju provjere proizvodnje;
 - 3) ili provesti potpuni sustav osiguranja kvaliteta u skladu s Aneksom IX ove Naredbe;
 - b) postaviti oznaku sukladnosti na svaku sigurnosnu komponentu i sastaviti izjavu o sukladnosti koja sadrži obavijesti navedene u Aneksu II ove Naredbe, uzimajući u obzir specifikacije navedene u Aneksu VIII, IX ili XI, ovisno od slučaja koji je primijenjen;
 - c) čuvati kopiju izjave o sukladnosti 10 godina od dana kada je proizvedena posljednja sigurnosna komponenta.
- (2) U slučajevima iz stavka (1) tač. a), b) i c) ovog članka, osoba odgovorna za projektiranje mora dostaviti svu potrebnu dokumentaciju i obavijesti osobi odgovornoj za izradu, montažu i ispitivanje kako bi ta osoba bila u mogućnosti raditi u potpunoj sigurnosti.
 - (3) U svim slučajevima navedenim u st. (1) i (2) ovog članka:
 - a) montažer dizala postavlja znak sukladnosti u dizalo i sastavlja izjavu o sukladnosti koja sadrži podatke navedene u Aneksu II ove Naredbe, uzimajući u obzir specifikacije navedene u Aneksu VI, X, XII, XIII ili XIV, ovisno od slučaja koji je primijenjen;
 - b) montažer dizala mora čuvati kopiju izjave o sukladnosti 10 godina od dana kad je dizalo stavljeno na tržište;
 - c) nadležni inspeksijski organi i druga imenovana tijela mogu, na zahtjev, dobiti od montažera dizala kopiju izjave o sukladnosti i izvješća o ispitivanjima izvršenim prilikom završne inspekcije.

Članak 14.

(Primjena drugih propisa na dizala i sigurnosne komponente)

- (1) Kada dizala ili sigurnosne komponente podliježu zahtjevima drugih propisa o pitanju drugih aspekata kojima je također predviđeno stavljanje oznake sukladnosti, ta oznaka ukazuje na pretpostavku da je dizalo ili sigurnosna komponenta sukladna s odredbama tih drugih propisa.
- (2) Kada jedan ili više propisa iz stavka (1) ovog članka dopušta proizvođaču da za vrijeme prijelaznog perioda odabere koja rješenja će primijeniti, oznaka sukladnosti označava sukladnost samo s onim propisima koje je montažer dizala ili proizvođač sigurnosne komponente primijenio. U tom slučaju, pojedinosti o primijenjenim propisima moraju se navesti u dokumentima, obavijestima i uputama koje ti propisi zahtijevaju, i koje se obvezno prilažu uz dizalo ili sigurnosnu komponentu.

Članak 15.

(Obveze pravnih ili fizičkih osoba koje stavljaju dizalo ili sigurnosnu komponentu na tržište)

Ako ni montažer dizala, ni proizvođač sigurnosnih komponenti, niti njegov ovlašten zastupnik ne ispunjavaju obveze iz čl. 12., 13. i 14. ove Naredbe onda se te obveze prenose na pravnu ili fizičku osobu koja dizalo ili sigurnosnu komponentu stavlja na tržište Bosne i Hercegovine. Iste obveze se odnose na pravne ili fizičke osobe koje proizvode dizalo ili sigurnosnu komponentu za vlastitu uporabu.

Članak 16.

(Imenovana tijela)

- (1) Ministar vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljnjem tekstu: ministar), u skladu s člankom 12. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti, imenuje tijela za ocjenjivanje sukladnosti koja provode postupke navedene u čl. 12. i 13. ove Naredbe zajedno s njihovim posebnim zadacima i dodijeljenim identifikacijskim brojevima.
 - (2) Pri ocjenjivanju tijela iz stavka (1) ovog članka primjenjuju se kriteriji iz Aneksa VII ove Naredbe.
 - (3) Za tijela koja ispunjavaju kriterije za ocjenjivanje, navedene u odgovarajućim BAS standardima, pretpostavlja se da ispunjavaju kriterije iz Aneksa VII ove Naredbe.
 - (4) Obavještenje o imenovanju tijela iz stavka (1) ovog članka objavljuje Ministarstvo u "Službenom glasniku BiH".
- (Postupci ocjenjivanja sukladnosti dizala)
- (1) Prije stavljanja na tržište, na dizalu mora biti proveden jedan od sljedećih postupaka:
 - a) ako je dizalo projektirano u skladu s dizalom koje je bilo podvrgnuto ispitivanju tipa iz Aneksa V ove Naredbe, dizalo mora biti izrađeno, montirano i ispitano, primjenom jednog od sljedećih postupaka:
 - 1) završne inspekcije iz Aneksa VI ove Naredbe, ili
 - 2) sustav osiguranja kvalitete iz Aneksa XII ove Naredbe, ili
 - 3) sustav osiguranja kvalitete iz Aneksa XIV ove Naredbe;
 - b) ili, ako je dizalo projektirano u skladu s modelom dizala koje je bilo podvrgnuto ispitivanju tipa, iz Aneksa V ove Naredbe, dizalo mora biti izrađeno, montirano i ispitano, primjenom jednog od sljedećih postupaka:
 - 1) završne inspekcije iz Aneksa VI ove Naredbe, ili
 - 2) sustava osiguranja kvalitete iz Aneksa XII ove Naredbe, ili
 - 3) sustava osiguranja kvalitete iz Aneksa XIV ove Naredbe;
 - c) ili, ako je dizalo projektirano u skladu s dizalom za koje je proveden sustav osiguranja kvaliteta iz Aneksa XIII ove Naredbe, uz dodatno ispitivanje projekta ukoliko isti nije u potpunosti u skladu s BAS standardima, dizalo mora biti montirano, izrađeno i ispitano dodatno, primjenom jednog od sljedećih postupaka:
 - 1) završne inspekcije iz Aneksa VI ove Naredbe, ili
 - 2) sustava osiguranja kvaliteta iz Aneksa XII ove Naredbe, ili
 - 3) sustava osiguranja kvaliteta iz Aneksa XIV ove Naredbe,
 - d) ili postupak pojedinačne ovjere iz Aneksa X ove Naredbe koju provodi imenovano tijelo;
 - e) ili sustav osiguranja kvaliteta iz Aneksa XIII ove Naredbe, uz dodatno ispitivanje projekta ukoliko isti nije u potpunosti u skladu s BAS standardima.

- (5) Ministar stavlja van snage rješenje o imenovanju ukoliko ustanovi da imenovano tijelo više ne ispunjava kriterije iz Aneksa VII ove Naredbe.
- (6) Obavještenje o povlačenju imenovanja iz stavka (5) ovog članka objavljuje Ministarstvo u "Službenom glasniku BiH".

DIO TREĆI - OZNAKA SUKLADNOSTI

Članak 17.

(Oznaka sukladnosti)

- (1) Oznaka sukladnosti se primjenjuje sukladno s odredbom članka 39. st. (1) i (2) ove Naredbe.
- (2) Oznaka sukladnosti postavlja se u kabinu svakog dizala, istaknuto i vidljivo sukladno s točkom 5. Aneksa I ove Naredbe i na svaku sigurnosnu komponentu navedenu u Aneksu IV ove Naredbe ili, gdje to nije moguće, na naljepnicu koja je trajno spojena sa sigurnosnom komponentom.
- (3) Zabranjeno je postavljanje oznaka na dizala i sigurnosne komponente koje bi treću osobu mogli navesti na pogrešno tumačenje oblika i značenja oznaka sukladnosti.
- (4) Dozvoljeno je postavljanje drugih oznaka na dizala i sigurnosne komponente pod uvjetom da ne smanjuju vidljivost i čitljivost oznaka sukladnosti.
- (5) Izuzetno od odredbi članka 11. ove Naredbe:
 - a) kada nadležni inspeksijski organ utvrdi da je oznaka sukladnosti postavljena nepropisno, montažer dizala, proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlaštenu zastupnik obavezan je proizvod uskladiti s odredbama koje se odnose na postavljanje oznaka sukladnosti i postupati na način koji nalaže nadležni inspeksijski organ,
 - b) ako proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik ne postupi sukladno s točkom a) ovog stavka, nadležni inspeksijski organ mora poduzeti sve odgovarajuće mjere da ograniči ili zabrani stavljanje na tržište sigurnosne komponente ili da osigura njeno povlačenje s tržišta i da zabrani uporabu dizala, te da izvjesti Agenciju, u skladu s postupcima propisanim u članku 11. ove Naredbe.

DIO ČETVRTI - POBOLJŠANJE SIGURNOSTI POSTOJEĆIH DIZALA I ODRŽAVANJE DIZALA

Članak 18.

(Zahtjevi za poboljšanje sigurnosti postojećih dizala)

Postojeća dizala obvezno moraju ispunjavati sljedeće zahtjeve:

- a) na ulazima u kabinu za dizalo koje prevozi osobe moraju biti ugrađena vrata kabine,
- b) u kabini dizala mora se nalaziti pokazivač ili druga oznaka položaja kabine,
- c) uređaji za zadržavanje vrata voznog okna moraju zadovoljavati osnovne sigurnosne zahtjeve iz Aneksa I ove Naredbe,
- d) nosiva sredstva (užad, lanci, trake i dr.), na kojima su ovješeni kabina i protuuteg, moraju se redovito pregledavati i po potrebi mijenjati,
- e) upravljanjem pogona dizala treba postići visoku točnost zaustavljanja kabine u postajama,
- f) obloge kočnica pogonskog stroja ne smiju sadržavati azbest,
- g) graničnici brzine moraju se redovito pregledavati i po potrebi mijenjati,
- h) prilazi strojarnici dizala moraju biti sigurni i lako pristupačni,

- i) prozirni kontrolni otvori na vratima voznog okna moraju biti izrađeni od takvog materijala takvih dimenzija da spriječe mogućnost nastajanja ozljeda.

Članak 19.

(Zahtjevi za dizalo pri rekonstrukciji ili adaptaciji građevine)

Ako se građevina u koju je ugrađeno dizalo prije stupanja na snagu ove Naredbe rekonstruirala ili adaptirala u skladu s posebnim propisom za građenje, te ukoliko je u sklopu rekonstrukcije građevine predviđena i rekonstrukcija dizala, tada dizalo osim zahtjeva iz članka 18. ove Naredbe mora zadovoljavati i sljedeće zahtjeve:

- a) na automatska vrata kabine i voznog okna moraju biti ugrađeni senzori za detekciju prisutnosti osoba i životinja,
- b) u kabini dizala mora postojati potrebna rasvjeta i alarmni uređaj koji će djelovati i u slučaju prekida snabdijevanja električnom energijom,
- c) ugraditi upravljačke uređaje u kabini dizala i pozivne uređaje na prilazima vratima voznog okna koje će moći samostalno koristiti i osobe s invaliditetom u skladu s posebnim propisima,
- d) na dizalo, čija je brzina veća od 0,63 m/s, moraju se ugraditi zahvatni uređaji s postupnim kočenjem i
- e) ugraditi uređaj, koji spriječava nekontrolirano kretanje kabine u smjeru prema gore kod bezreduktorskih pogona dizala, odnosno kod dizala sa reduktorskim pogonom u slučaju kada se mijenja nosivi okvir kabine, odnosno zahvatna naprava.

Članak 20.

(Odgovornost vlasnika dizala)

- (1) Za provedbu čl. 18. i 19. ove Naredbe odgovoran je vlasnik dizala.
- (2) Ispunjenje zahtjeva iz čl. 18. i 19. ove Naredbe potvrđuje imenovano tijelo za tehnički pregled dizala iz članka 34. ove Naredbe, izdavanjem izvješća o obavljenom tehničkom pregledu.

Članak 21.

(Nadzor)

- (1) Nadzor nad provođenjem čl. 18. i 19. ove Naredbe provode nadležni inspeksijski organi.
- (2) Ako vlasnik dizala u roku iz članka 37. stavak (4) ove Naredbe ne osigura ispunjenje zahtjeva iz članka 18. ove Naredbe, nadležni inspeksijski organi iz stavka (1) ovoga članka staviti će dizalo van uporabe.

Članak 22.

(Izvanredni tehnički pregled dizala)

- (1) Izvanredni tehnički pregled provodi se u slučaju:
 - nastalih osnovnih promjena na dizalu kao što je navedeno u članku 23. ove Naredbe
 - stavljanja dizala u uporabu nakon nezgoda
- (2) Izvanredni tehnički pregled provodi imenovano tijelo za tehnički pregled dizala iz članka 34. ove Naredbe, a u skladu s odredbama ove Naredbe.
- (3) Vlasnik dizala mora osigurati izvanredni tehnički pregled dizala. Zahtjev za izvanredni tehnički pregled mora biti dostavljen u pisanom obliku sa naznakom održavatelja dizala, odnosno izvođača radova na dizalu, i sa nazivom imenovanog tijela za tehnički pregled dizala koje je vršilo pregled dizala po čijem je izvješću o tehničkom pregledu došlo do promjene na dizalu u smislu članka 23. ove Naredbe.
- (4) Izvanredni tehnički pregled dizala mora obaviti isto imenovano tijelo za tehnički pregled dizala koje je izdalo negativno izvješće o pregledu.

- (5) Izvanrednim tehničkim pregledom mora se uzeti u obzir procjena rizika i mora se utvrditi da su ispunjeni svi zahtjevi iz čl. 18. i 19. ove Naredbe za postojeća dizala i temeljni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi iz Aneksa I ove Naredbe za nova dizala.
- (6) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala sastavlja izvješće o obavljenom vanrednom tehničkom pregledu i upisuje u knjigu održavanja dizala, u skladu sa točkom 6.2. Aneksa I Naredbe, datum kada je pregled obavljen i rezultate pregleda.
- (7) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora voditi evidenciju obavljenih tehničkih pregleda s podacima jednakim onima koji su upisani u knjigu održavanja dizala. Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora tu evidenciju, na zahtjev, dostaviti Ministarstvu i nadležnom inspeksijskom organu.

Članak 23.

(Osnovna promjena na dizalu)

- (1) Pod osnovnom promjenom na dizalu smatraju se:
- a) Promjene:
- 1) nazivne brzine
 - 2) nazivne nosivosti
 - 3) težine kabine i protuutega
 - 4) visine dizanja
- b) Promjene ili zamjene:
- 1) sistema upravljanja
 - 2) vodilica
 - 3) tipa vrata (ili dodatno ugrađivanje jednih ili više vrata ili vrata kabine)
 - 4) pogonskog stroja ili pogonske užnice
 - 5) sigurnosnih komponenti prema Aneksu IV ove Naredbe
 - 6) nosivih elemenata
- (2) Vlasnik dizala mora imenovanom tijelu prije izvanrednog tehničkog pregleda dostaviti svu potrebnu dokumentaciju.

Članak 24.

(Redoviti tehnički pregled dizala)

- (1) Redoviti tehnički pregled dizala mora se obaviti najmanje jedanput godišnje.
- (2) Vlasnik je dužan osigurati redoviti tehnički pregled dizala.
- (3) Redoviti tehnički pregled dizala obavlja imenovano tijelo za tehnički pregled dizala iz članka 34. ove Naredbe. Održavatelj dizala mora sudjelovati kod redovitog tehničkog pregleda dizala. Ako na zahtjev vlasnika dizala ili imenovanog tijela za tehnički pregled dizala, održavatelj bez opravdanih razloga ne želi prisustvovati pregledu dizala, održavatelju se može oduzeti ovlaštenje za održavanje dizala i o tome izvijestiti Ministarstvo.
- (4) Na zahtjev imenovanog tijela za tehnički pregled dizala vlasnik dizala mora osigurati potrebne uvjete za pregled.
- (5) Redoviti tehnički pregled dizala obuhvaća sve postupke koji su potrebni da se provjeri da postojeće dizalo zadovoljava zahtjeve iz članaka 18. i 19. ove Naredbe, a novo dizalo zadovoljava temeljne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve iz Aneksa I ove Naredbe.
- (6) Kod redovitog tehničkog pregleda dizala imenovano tijelo za tehnički pregled dizala provodi sljedeće postupke:
- a) provjerava ispravno djelovanje opreme za sigurnost i zaštitu,
 - b) provjerava ispravnost druge opreme koja bi mogla utjecati na sigurnost,
 - c) provjerava da li su na dizalu nastale promjene koje mogu utjecati na sigurnost,
 - d) provjerava da u okolini nisu nastale promjene koje mogu utjecati na sigurnost,
- e) provjerava da kod uporabe dizala ne dolazi do promjena koje mogu utjecati na sigurnost,
- f) provjerava da se na dizalu nalaze sve oznake i upute za uporabu, održavanje i spašavanje osoba iz dizala,
- g) provjerava da li su u knjigu održavanja dizala upisane sve promjene nastale od posljednjeg redovitog tehničkog pregleda i
- h) provjerava da li su od posljednjeg redovitog tehničkog pregleda uklonjeni svi nedostaci prema izvješću o obavljenom redovitom tehničkom pregledu.
- (7) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala nakon obavljenog redovitog tehničkog pregleda dizala sastavlja izvješće o obavljenom redovitom tehničkom pregledu. Izvješće mora sadržavati sve eventualne nedostatke na dizalu i potrebne postupke za otklanjanje istih i rok za njihovo otklanjanje.
- (8) Vlasnik dizala nakon dostavljenog izvješća o obavljenom redovitom tehničkom pregledu od imenovanog tijela za tehnički pregled dizala, mora poduzeti sve potrebne radnje kako bi otklonio sve nedostatke utvrđene u izvješću.
- (9) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala kod prvog redovitog tehničkog pregleda dodjeljuje dizalu njegov identifikacijski broj. Taj broj je trajan i njega imenovano tijelo za tehnički pregled dizala koje izvodi prvi redoviti tehnički pregled dizala upisuje u knjigu održavanja dizala i stavlja ga na unutarnju stranu vrata ormarića za upravljanje dizala. Identifikacijski broj ostaje trajan u slučaju da se promijeni imenovano tijelo za tehnički pregled dizala.
- (10) U knjigu održavanja dizala imenovano tijelo za tehnički pregled dizala upisuje datum obavljenog redovitog tehničkog pregleda dizala, naziv imenovanog tijela za tehnički pregled dizala koje je obavilo redoviti tehnički pregled, identifikacijski broj dizala, nedostatke koji bitno narušavaju sigurnost korisnika i rok za njihovo otklanjanje, te da li je dozvoljena uporaba dizala. Izvješće o redovitom tehničkom pregledu treba čuvati zajedno s tehničkom dokumentacijom dizala.
- (11) Ako dizalo ne zadovoljava zahtjeve iz stavka (6) ovoga članka koji bitno narušavaju sigurnost korisnika, imenovano tijelo za tehnički pregled dizala privremeno će staviti dizalo van uporabe (isključiti pogon dizala). Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala o tome odmah u pisanoj formi izvješćuje nadležnog inspeksijskog organa, održavatelja dizala i vlasnika dizala.
- (12) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala može dozvoliti rad dizala na određeno vrijeme, ako nije bitno narušena sigurnost korisnika dizala, u kojem vlasnik mora otkloniti nedostatke. Otklonjene nedostatke mora u knjizi održavanja dizala potvrditi održavatelj dizala te o tome izvijestiti vlasnika i imenovano tijelo za tehnički pregled dizala. Ako vlasnik ne otkloni nedostatke u roku, imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora o tome izvijestiti nadležni inspeksijski organ.
- (13) Vlasnik dizala ne smije mijenjati imenovano tijelo za tehnički pregled dizala dok god nisu otklonjeni svi nedostaci za koje je imenovano tijelo za tehnički pregled dizala propisalo rok za otklanjanje. Isto imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora utvrditi da li su u roku otklonjeni svi nedostaci.
- (14) U slučaju ugrožavanja sigurnosti i zdravlja korisnika dizala nadležni inspeksijski organi moraju zabraniti uporabu dizala i po potrebi zahtijevati obavljanje izvanrednog pregleda.

Članak 25.

(Redovito održavanje dizala)

- (1) Vlasnik je dužan osigurati redovito održavanje dizala. Održavanje dizala podrazumijeva potrebne postupke za vrijeme uporabnog vijeka dizala, za siguran rad dizala i njegovih sastavnih dijelova.
- (2) Svako dizalo mora imati uputstvo za uporabu i održavanje i uputstvo za spašavanje osoba, kojih se mora pridržavati kod redovitog održavanja dizala i kod spašavanja osoba iz dizala.
- (3) Ako za postojeće dizalo nema potrebnih uputstava iz stavka (2) ovog članka, te ako su ona nepotpuna, vlasnik ih mora pribaviti ili dopuniti od montažera u roku od 18 mjeseci od početka primjene ove Naredbe ili osigurati njihovu izradu ili nadopunu. Za takva uputstva vlasnik mora pribaviti suglasnost od imenovanog tijela za tehnički pregled dizala.

Članak 26.

(Obuhvat redovitog održavanja)

Redovito održavanje dizala obuhvaća: pregled postrojenja dizala i kontrolu njegova rada, prema uputstvu za uporabu i održavanje, otklanjanje utvrđenih nedostataka te zamjenu neispravnih i oštećenih elemenata, a osobito:

- a) provjeru ispravnosti rada svih sigurnosnih uređaja, osobito rada sigurnosnih uređaja kočnice pogonskog stroja, zahvatnog uređaja, graničnika brzine, krajnjih sklopki, odbojnika, vrata voznog okna i zabrave vrata voznog okna,
- b) provjeru nosive užadi ili lanaca ili traka i njihove veze s kabinom i protuutegom,
- c) provjeru vuče što se ostvaruje silom trenja,
- d) provjeru izolacije svih strujnih krugova i njihovih veza s uzemljenjem pregledom izolacije,
- e) provjeru priključaka na gromobransku instalaciju,
- f) čišćenje i podmazivanje dijelova dizala,
- g) provjeru ispravnosti rada dizala pri vožnji od postaje do postaje uzduž voznog okna u oba smjera te pri pristajanju,
- h) provjeru nužnih izlaza i
- i) provjeru ispravnosti pogonskih i upravljačkih uređaja dizala.

Članak 27.

(Period redovitog održavanja i obveza postupanja)

- (1) Redovito održavanje dizala mora se obaviti najmanje jedanput mjesečno.
- (2) Kod redovitog održavanja moraju se bez odgađanja otklanjati svi nedostaci u radu dizala, a neispravni i oštećeni dijelovi moraju se zamijeniti ispravnima.
- (3) Ako se pri održavanju dizala utvrde neispravnosti koje mogu dovesti do opasnoga pogonskog stanja, održavatelj mora dizalo privremeno staviti van uporabe (isključiti pogon dizala), dok se one ne otklone.

Članak 28.

(Održavatelj)

- (1) Održavanje dizala može obavljati pravna osoba registrirana za tu djelatnost, koja brine za održavanje dizala u ime vlasnika i vrši provjere dizala prilikom rada te mora biti upoznata s napatkom za uporabu i održavanje dizala, napatkom za spašavanje osoba, te knjigom održavanja dizala.
- (2) Održavatelj dizala mora imati sjedište u BiH.
- (3) Održavatelj može obavljati održavanje dizala samo ukoliko dobije odobrenje od imenovanog tijela za tehnički pregled dizala koje prije izdavanja iste provjerava stručnu osposobljenost održavatelja.

- (4) Osposobljenost održavatelja se provjerava u skladu sa pravilima za provjeru stručne osposobljenosti održavatelja dizala, koja donosi Institut za akreditiranje BiH, a odobrava Ministarstvo.
- (5) Pravilima iz stavka (4) ovog članka propisuju se:
 - a) uvjeti u pogledu nekretnina koje mora posjedovati održavatelj,
 - b) uvjeti u pogledu opreme koju mora posjedovati održavatelj,
 - c) obveze održavatelja u pogledu zapošljavanja stručnih uposlenika,
 - d) način provjere stručne osposobljenosti uposlenika održavatelja
- (6) Odobrenje iz stavka (3) ovog članka važi jednu godinu. Dva mjeseca prije isteka ovog perioda održavatelj je dužan podnijeti zahtjev za produženje odobrenja.

Članak 29.

(Obveze postupanja)

- (1) Održavatelj mora o nedostacima koji se ne mogu odmah otkloniti, odmah obavijestiti vlasnika i zapisati ih u knjigu održavanja dizala. Ako nastali nedostaci ugrožavaju sigurnu uporabu dizala održavatelj mora dizalo privremeno staviti van uporabe (isključiti pogon dizala) i o tome, u pismenoj formi, izvjestiti vlasnika i imenovano tijelo za tehnički pregled dizala.
- (2) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala dužno je izvjestiti Ministarstvo i nadležni inspekcijски organ o izdatim odobrenjima prema stavku (3) članka 28., navodeći naziv i adresu održavatelja te ime i prezime odgovornog lica kod održavatelja.
- (3) Ministarstvo jedan put godišnje objavljuje u "Službenom glasniku BiH" popise održavatelja kojima su imenovana tijela za tehnički pregled dizala izdala odobrenje prema stavku (3) članka 28.

Članak 30.

(Spašavanje osoba iz dizala)

- (1) Spašavanje osoba iz dizala obavlja, u ime vlasnika, održavatelj naveden u članku 28. stavak 1. ove Naredbe.
- (2) Spašavanje osoba iz dizala može obavljati i osoba, koja radi ili živi u građevini, koju održavatelj osposobi za spašavanje osoba iz dizala i obezbijedi odgovarajuću opremu.
- (3) Tijekom spašavanja mora biti uspostavljen kontakt između spasioca i osoba u kabini dizala.
- (4) Za poslove spašavanja osoba iz dizala održavatelj iz stavka (1) ovoga članka mora:
 - a) u skladu s brojem dizala za koji obavlja poslove održavanja, raspolagati s dovoljnim brojem spasioca,
 - b) imati mogućnost doći do određene građevine i dizala,
 - c) vrijeme između poziva za spašavanje i uspostavljanja kontakta s osobama u kabini dizala mora biti najkraće moguće,
 - d) vrijeme između poziva za spašavanje i dolaska spasioca ne smije biti duže od 60 minuta osim ako se radi o izvanrednim okolnostima (prometni zastoj, snijeg, poplava itd.) te ako sjedište održavatelja nije u mjestu u kojem se nalazi dizalo. U takvim izvanrednim slučajevima održavatelj mora pozvati najbližeg drugog održavatelja koji ima odobrenje za poslove održavanja izdato od imenovanog tijela za tehnički pregled dizala prema članku 28. stavak (3).
- (5) Podaci o spašavanju moraju se upisati u knjigu održavanja dizala.

Članak 31.

(Knjiga održavanja dizala)

- (1) Svako dizalo mora imati knjigu održavanja dizala koja sadrži:
- opće podatke o dizalu (podatke o vlasniku i mjestu ugradnje dizala, podatke o montažeru dizala, te godinu ugradnje dizala),
 - osnovne podatke o dizalu (vrstu dizala, nazivnu nosivost i brzinu, najveći broj uključenja na sat, broj sati rada u toku 24 sata, broj postaja i oznaku glavne postaje, visinu dizanja, vrstu električne energije i napona za strujne krugove, podatke o zaštiti od previskog napona dodira, vrstu kabine, njezinu veličinu i materijal od kojeg je izrađena, podatke o konstrukciji kabine i poda kabine, mjere i podatke o ovješenu vodica kabine, mjere i podatke o ovješenu vodica protuutega, podatke o konstrukciji zahvatnog uređaja i veličinu puta zahvatanja, podatke o provjetravanju strojamice i provjetravanju kabine, vrstu reduktora, broj hodova puža i zubaca na pužnom krugu, promjer užnice, obuhvatni kut i kut utora užnice, tehničke karakteristike čelične užadi za kabinu i protuuteg, podatke o uređaju za kompenzaciju, o graničniku brzine, o kopirnom uređaju i krajnjim sklopkama i tehničke karakteristike pogon-skog motora (tip, snaga, broj okretanja, nazivna struja, obrtni moment i provjetravanje), podatke o sigurnosnim uređajima, broj komandnih ploča, presjek glavnog električnog voda i vrstu odbojnika ispod kabine odnosno protuutega);
 - podatke o izmjenama općih podataka i osnovnih karakteristika dizala,
 - podatke o održavanju i isključivanju dizala iz uporabe radi neispravnosti, o pregledima dizala, nedostacima i otklanjanju istih, te zamjeni dijelova dizala,
 - podatke o održavatelju dizala,
 - identifikacijski broj dizala i
 - podatke o osobi ovlaštenoj za spašavanje osoba iz dizala.
- (2) Knjiga održavanja se čuva u strojamici.

Članak 32.

(Odgovornost vlasnika)

- (1) Vlasnik dizala odgovoran je za sigurnu uporabu i održavanje dizala, te spašavanje osoba iz dizala u skladu s napatkom o uporabi i održavanju i napatkom o spašavanju osoba iz dizala.
- (2) Vlasnik dizala dužan je osigurati izvanredan tehnički pregled, sukladno sa člankom 22. ove Naredbe, redoviti tehnički pregled dizala sukladno sa člankom 24. ove Naredbe, redovito održavanje dizala u skladu sa člankom 25. ove Naredbe i spašavanje osoba iz dizala u skladu sa člankom 30. ove Naredbe.

Članak 33.

(Odgovornost održavatelja)

Održavatelj mora:

- imati osposobljena lica za obavljanje poslova održavanja i potrebnu opremu,
- izraditi plan održavanja,
- obavljati održavanje u skladu s napatkom za uporabu i održavanje i na temelju izvješća imenovanog tijela za tehnički pregled dizala o obavljenom redovitom tehničkom pregledu dizala,
- održavati dizalo da u tijeku uporabe zadovoljava temeljne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve iz Aneksa I ove Naredbe,

- privremeno staviti dizalo izvan uporabe (isključiti pogon dizala) u slučaju nedostataka koje nije moguće odmah ukloniti, a predstavljaju opasnost za sigurnost korisnika, te izvijestiti vlasnika o privremenom stavljanju dizala izvan uporabe,
- voditi evidenciju o redovitom održavanju dizala i svakoj intervenciji na dizalu,
- osigurati potrebne rezervne dijelove za popravke i zamjene,
- izvještavati vlasnika o potrebnim promjenama na dizalu,
- izvještavati vlasnika o potrebnim redovitim pregledima dizala,
- biti prisutan kod redovitih pregleda dizala,
- obaviti spašavanje osoba iz dizala bez posebnog naloga vlasnika dizala.

Članak 34.

(Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala)

- (1) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala obavlja:
- vanredne tehničke preglede dizala,
 - redovite tehničke preglede dizala i provjerava zadovoljenje zahtjeva za poboljšanje postojećih dizala propisanih u čl. 18. i 19. ove Naredbe,
 - daje odobrenje održavatelju dizala.
- (2) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora imati sjedište u Bosni i Hercegovini.
- (3) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora ispunjavati kriterije iz standarda BAS ISO/IEC 17020.
- (4) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora biti neovisno, te ne smije projektirati, ugrađivati i održavati dizalo, te ne smije biti montažer dizala ili sigurnosnih komponenti, ni ovlašten predstavnik bilo koje od tih strana. To ne isključuje mogućnosti razmjene tehničkih obavijesti s montažerima dizala i proizvođačima sigurnosnih komponenti.
- (5) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala ovlašćuje ministar na temelju dokaza o ispunjavanju kriterija iz st. (2), (3) i (4) ovoga članka i uvjeta iz članka 35. ove Naredbe.
- (6) Ministarstvo objavljuje, jedan put godišnje, popis imenovanih tijela za pregled dizala u "Službenom glasniku BiH".
- (7) Ministarstvo može povući ovlaštenje za obavljanje pregleda dizala imenovanom tijelu ako:
- prestane zadovoljavati propisane kriterije iz st. (1), (2) i (3) ovoga članka,
 - preglede dizala ne obavlja u skladu s važećim propisima i odobrenim postupcima, te pravilima struke i
 - je protiv njega pokrenut postupak prisilne naplate, stečaja ili likvidacijski postupak ili je prestalo poslovati na osnovi sudske ili druge prisilne odluke ili rješenja.
- (8) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora voditi i obnavljati popis dizala na kojima je obavilo izvanredni tehnički pregled dizala ili redoviti tehnički pregled dizala. Taj popis mora godišnje dostavljati Ministarstvu i nadležnom inspekcijском organu.
- (9) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala dužno je dostavljati obavijesti: Ministarstvu, nadležnom inspekcijском organu i drugim imenovanim tijelima za tehnički pregled dizala, o negativnim rezultatima pregleda dizala u uporabi navodeći vlasnika neispravnog dizala sa podacima o lokaciji, tvorničkom broju dizala i identifikacijskom broju dizala. Izvješće o tehničkom pregledu sa navedenim nedostacima dostavljaju se vlasniku dizala.

- (10) Imenovano tijelo za tehnički pregled dizala ne smije prihvatiti zahtjev za preglede dizala ukoliko ima obavijesti da je postupak započet kod drugog imenovanog tijela za tehnički pregled dizala.

Članak 35.

(Stručno osoblje imenovanog tijela za tehnički pregled dizala)

Osim zahtjeva iz članka 34. st. (2), (3) i (4) i Aneksa VII ove Naredbe, imenovano tijelo za tehnički pregled dizala mora u stalnom radnom odnosu imati sljedeće uposlenike:

- a) diplomiranog inženjera elektrotehnike ili strojarstva, sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja dizala, za rukovođenje poslovima pregleda i ispitivanja dizala, koji ima stručni ispit.
- b) diplomiranog inženjera elektrotehnike ili strojarstva, sa najmanje tri godine radnog iskustva, odnosno inženjera elektrotehnike ili strojarstva, sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja dizala.
- c) elektrotehničara ili strojarskog tehničara, sa najmanje pet godina radnog iskustva na poslovima pregleda i ispitivanja dizala.

Članak 36.

(Pravna zaštita)

Svaka odluka donesena u skladu s ovom Naredbom koja ograničava:

- a) stavljanje na tržište i/ili puštanje u rad i/ili uporabu dizala,
- b) stavljanje na tržište i/ili puštanje u rad sigurnosnih komponenti,

mora biti obrazložena i sadržavati pouku o pravnom lijeku u skladu s važećim propisima u Bosni i Hercegovini.

DIO PETI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 37.

(Prestanak primjene ranijih propisa)

- (1) Danom primjene ove Naredbe prestaje primjena sljedećih propisa:
 - a) Pravilnik o obveznom atestiranju dizala na električni pogon za vertikalni prijevoz lica i tereta i o uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 27/90),
 - b) Pravilnik o obveznom atestiranju zavrave vrata voznog okna za dizala i uvjete koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91),
 - c) Pravilnik o obveznom atestiranju odbojnika koji se uporabljavaju na dizalima i uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91),
 - d) Pravilnik o obveznom atestiranju graničnika brzine za dizala i uvjete koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91),
 - e) Pravilnik o obveznom atestiranju hvatačkog uređaja za dizala i uvjetima koje moraju ispunjavati organizacije udruženog rada ovlaštene za atestiranje tih proizvoda ("Službeni list SFRJ", broj 18/91),
 - f) Pravilnik o tehničkim normativima za dizala na električni pogon za vertikalni prijevoz lica i tereta ("Službeni list SFRJ", br. 16/86 i 28/89); i
 - g) Pravilnik o tehničkim normativima za dizala na električni pogon za kosi prijevoz lica i tereta ("Službeni list SFRJ", broj 49/86);

- (2) Certifikati i atesti izdati na osnovu preuzetih propisa iz stavka (1) ovog članka vrijede do isteka njihove važnosti.

Članak 38.

(Ovlasti za certificiranje i ispitivanje)

- (1) Ovlasti za certificiranja i ispitivanja, izdate na osnovu propisa koji su važili do stupanja na snagu ove Naredbe, ostaju na snazi do isteka roka važenja, a najkasnije godinu dana nakon početka primjene ove Naredbe.
- (2) Dokumenti o sukladnosti i oznake sukladnosti, izdati u inozemstvu, važe u Bosni i Hercegovini ako zadovoljavaju odredbe članka 13. Zakona o tehničkim zahtjevima za proizvode i ocjenjivanju sukladnosti.

Članak 39.

(Primjena oznake sukladnosti)

- (1) Do pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne i Hercegovine, kao oznaka sukladnosti koristi se "C" oznaka sukladnosti, oblika i proporcija propisanih u Aneksu III ove Naredbe.
- (2) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne i Hercegovine, kao oznaka sukladnosti koristi se europska oznaka sukladnosti CE, oblika i proporcija propisanih u Aneksu IIIa ove Naredbe.
- (3) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne i Hercegovine, u ovoj Naredbi i pripadajućim Aneksima se umjesto "Izjava o sukladnosti tipa" koristi "EZ izjava o sukladnosti tipa", umjesto "Ispitivanje tipa" koristi se "EZ ispitivanje tipa", umjesto "Certifikat o ispitivanju tipa" koristi se "EZ certifikat o ispitivanju tipa", a umjesto "imenovano tijelo" koristi se "prijavljeno tijelo".
- (4) Nakon pristupanja Bosne i Hercegovine Europskoj uniji ili stupanja na snagu sporazuma o ocjenjivanju sukladnosti i prihvatanju industrijskih proizvoda između Europske unije i Bosne i Hercegovine postupke ocjenjivanja sukladnosti provodit će prijavljena tijela iz članka 3. ove Naredbe.

Članak 40.

(Aneksi)

Sastavni dio ove Naredbe su Aneksi I, II, III, III a, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII i XIV.

Članak 41.

(Stavljanje van snage)

Stupanjem na snagu ove Naredbe prestaje važiti Naredba o sigurnosti dizala ("Službeni glasnik BiH", broj 44/10).

Članak 42.

(Stupanje na snagu)

Ova Naredba stupa na snagu osmoga dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a odredbe čl. 18. i 19. ove Naredbe početak će se primjenjivati po isteku dvije godine od dana stupanja na snagu ove Naredbe.

Broj 05-2-06-3270/12.
27. studenoga 2012. godine
Sarajevo

Ministar
Mirko Šarović, v. r.

ANEKSI**TEMELJNI ZDRAVSTVENI I SIGURNOSNI ZAHTJEVI KOJI SE ODNOSE NA PROJEKTIRANJE I IZRADU DIZALA I SIGURNOSNIH KOMPONENTI****UVODNE NAPOMENE**

1. Obveze koje proizilaze iz temeljnih zdravstvenih i sigurnosnih zahtjeva primjenjuju se samo ako za dizalo ili sigurnosnu komponentu postoji odgovarajuća opasnost kada se koriste na način koji je odredio montažer dizala ili proizvođač sigurnosnih komponenti.
 2. Temeljni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi sadržani u ovoj Naredbi imaju imperativni karakter. Međutim, obzirom na najnovija dostignuća, ciljevi koje ona propisuje mogu biti i nedostizni. U takvim slučajevima, dizala i sigurnosne komponente moraju biti projektirani i izrađeni na takav način da se što je moguće više približe tim ciljevima.
 3. Proizvođač sigurnosne komponente i montažer dizala su obvezni da procijene opasnosti kako bi identificirali sve opasnosti koje se odnose na njihove proizvode, zatim ih moraju projektirati i izraditi uzimajući u obzir tu procjenu.
 4. Temeljni zahtjevi iz oblasti građevinarstva propisani važećim posebnim propisom primjenjuju se na dizala ako odgovarajući temeljni zahtjevi nisu propisani ovom Naredbom.
1. OPĆENITO
 - 1.1. Primjena Naredbe o sigurnosti strojeva "Službeni glasnik BiH", broj 4/10.
Ako postoji određena opasnost koja nije obuhvaćena ovim Aneksom, primjenjuju se temeljni zdravstveni i sigurnosni zahtjevi iz Aneksa I Naredbe o sigurnosti strojeva. Temeljni zahtjevi iz točke 1.1.2. Aneksa I Naredbe o sigurnosti strojeva moraju se primjenjivati u svakom slučaju.
 - 1.2. Nosač
Nosač svakog dizala mora biti kabina. Kabina mora biti projektirana i izrađena tako da ima prostor i čvrstoću koja odgovara maksimalnom broju osoba i nazivnoj nosivosti dizala koju je odredio montažer dizala.
Kad je dizalo namijenjeno za prijevoz osoba, i kada njegove dimenzije dozvoljavaju, kabina mora biti projektirana i izrađena tako da njene konstruktivne karakteristike ne priječe i ne remete pristup i uporabu osobama s posebnim potrebama i tako da dozvoljavaju sve odgovarajuće prilagodbe kako bi se ovakvim osobama olakšala uporaba dizala.
 - 1.3. Sredstva za vješanje i podupiranje kabine
Sredstva za vješanje i/ili podupiranje kabine, njeni dodaci i svi priključni dijelovi, moraju biti odabrani i projektirani tako da osiguravaju adekvatnu razinu sveukupne sigurnosti i da rizik od pada kabine svedu na minimum, uzimajući u obzir uvjete uporabe, korištene materijale i uvjete proizvodnje.
Ako se za vješanje kabine koriste užad ili lanci, moraju postojati najmanje dva neovisna užeta ili lanca, svaki sa svojim ankerskim sustavom. Ovakva užad i lanci ne smiju imati nikakve spojeve niti upletanja, osim tamo gdje je potrebno za učvršćivanje ili pravljenje petlje.
 - 1.4. Kontrola opterećenja (uključujući prekomjernu brzinu)
 - 1.4.1. Dizala moraju biti projektirana, izrađena i montirana tako da se spriječi normalno pokretanje ako je premašena nazivna nosivost.
 - 1.4.2. Dizala moraju biti opremljena graničnikom brzine.
Ovi zahtjevi se ne odnose na dizala čiji je pogonski sustav projektiran tako da sprječava prekomjernu brzinu.
 - 1.4.3. Brza dizala moraju biti opremljena uređajem za praćenje brzine i uređajem za ograničenje brzine.
 - 1.4.4. Dizala koja pokreće pogonska užnica moraju biti projektirana tako da osiguraju stabilnost vučne užadi na užnici.
 - 1.5. Pogonski stroj
 - 1.5.1. Sva putnička dizala moraju imati vlastiti pogonski stroj.
Ovaj zahtjev se ne odnosi na dizala kod kojih su protuteži zamijenjeni drugom kabinom.
 - 1.5.2. Montažer dizala mora osigurati da se onemogućiti pristup pogonskom stroju i pripadajućim uređajima dizala, osim za potrebe održavanja i u slučaju izvanredne situacije.
 - 1.6. Komande
 - 1.6.1. Komande dizala namijenjene za uporabu osoba s posebnim potrebama bez pratnje moraju biti projektirane i smještene u skladu s potrebama za takvu uporabu.
 - 1.6.2. Funkcije komandi moraju biti jasno naznačene.
 - 1.6.3. Krugovi za pozivanje skupine dizala mogu biti skupni ili međusobno povezani.
 - 1.6.4. Električna oprema mora biti montirana i spojena tako:
 - da ne dolazi do eventualne zabune sa strujnim krugovima koji nemaju nikakvu izravnu vezu s dizalom,
 - da se napajanje električnom energijom može isključiti pod opterećenjem,
 - da kretanje dizala ovisi od električnih sigurnosnih uređaja u odvojenom sigurnosnom električnom krugu,
 - da greška na električnim instalacijama ne dovodi do opasne situacije.
 2. OPASNOSTI ZA OSOBE IZVAN KABINE
 - 2.1. Dizalo mora biti projektirano i izrađeno tako da je prostor u kojem se kreće kabina nedostupno osim za potrebe održavanja i u slučaju izvanredne situacije. Prije nego što osoba uđe u taj prostor mora biti onemogućena normalna uporaba dizala.
 - 2.2. Dizalo mora biti projektirano i izrađeno tako da se spriječi rizik od prignječenja kad je kabina u jednom od njenih krajnjih položaja.
Ovo se postiže ostavljanjem slobodnog prostora ili zakloništa ispod i iznad krajnjih položaja.
Međutim, u posebnim slučajevima, moguće je kada se daje prethodno odobrenje, osobito u postojećim građevinama gdje je nemoguće ispuniti ovaj uvjet, da se dopuste i drugi odgovarajući načini kako bi se izbjegla ova opasnost.
 - 2.3. Postaje za ulaz i izlaz iz kabine moraju biti opremljene vratima voznog okna odgovarajuće mehaničke otpornosti za predviđene uvjete uporabe.
Uređaj za zavravljivanje mora u toku normalnog rada sprječavati:
 - početno kretanje kabine, bez obzira da li je ili nije namjerno pokrenuta, ukoliko sva vrata voznog okna nisu zatvorena i zavravljena,
 - otvaranje vrata voznog okna dok je kabina još u pokretu i ako je van propisane zone pristajanja.
 Međutim, pristajanje s otvorenim vratima je dozvoljeno u određenim zonama pod uvjetom da se kontrolira brzina pristajanja.
 3. OPASNOSTI ZA OSOBE U KABINI
 - 3.1. Kabine dizala moraju biti potpuno zatvorene zidovima po cijeloj dužini, uključujući podove i stropove, s izuzetkom otvora za ventilaciju, i moraju imati vrata po cijeloj dužini. Ta vrata moraju biti tako projektirana i ugrađena da se kabina ne može kretati, osim u slučaju pristajanja navedenog u točki 2.3. ovog Aneksa, ako vrata nisu zatvorena i da se kabina zaustavi ako se vrata otvore. Vrata kabine moraju ostati zatvorena i zavravljena ako se dizalo zaustavi između dvije razine, ako postoji opasnost od

- pada između kabine i voznog okna ili ako nema voznog okna.
- 3.2. U slučaju prekida napajanja ili otkazivanja komponenti, dizalo mora imati uređaje za sprječavanje slobodnog pada ili nekontroliranog kretanja kabine prema gore. Uređaj koji sprječava slobodan pad kabine mora biti neovisan od sredstava vješanja kabine. Ovaj uređaj mora biti u mogućnosti zaustaviti kabinu kada je ona pod nazivnim opterećenjem i pri maksimalnoj brzini koju je predvidio montažer dizala. Svako zaustavljanje usljed aktiviranja ovog uređaja ne smije izazvati usporenje koje bi bilo štetno za osobe koja se prevoze bez obzira na uvjete opterećenja.
- 3.3. Odbojnici moraju biti ugrađeni između dna voznog okna i poda kabine. U tom slučaju, slobodni prostor naveden u točki 2.2. ovog Aneksa mora biti izmjeren kada su odbojnici potpuno sabijeni. Ovaj zahtjev se ne primjenjuje na dizala kod kojih kabina ne može ući u slobodan prostor naveden u točki 2.2. ovog Aneksa zbog načina na koji je projektiran pogonski sustav.
- 3.4. Dizala moraju biti projektirana i izgrađena tako da se ne mogu pokrenuti ako uređaj naveden u točki 3.2. ovog Aneksa nije u radnom položaju.
4. OSTALE OPASNOSTI
- 4.1. Vrata voznog okna i vrata kabine ili oboja vrata zajedno, ako su pokretana motorom moraju imati napravu koja će spriječiti rizik od prignječenja kad se ona kreću.
- 4.2. Vrata voznog okna, ukoliko trebaju doprinijeti zaštiti zgrade od požara, uključujući i ona sa staklenim dijelovima, moraju u cijelosti biti propisno otporna na požar i po svojim svojstvima koja se tiču izolacije (zaustavljanje plamena) i prijenosa toplote (toplinska zračenja).
- 4.3. Protuteži moraju biti montirani tako da bi se izbjegao svaki rizik od sudara s kabinom ili od pada na kabinu.
- 4.4. Dizala moraju biti opremljena sredstvima koja će ljudima zarobljenim u kabini pomoći da se oslobode i evakuiraju.
- 4.5. Kabina mora biti opremljena sredstvima za dvosmjerno komuniciranje, koja će omogućiti stalni kontakt sa spasilačkom službom.
- 4.6. Dizala moraju biti projektirana i izgrađena tako, da u slučaju da temperatura u pogonskom stroju dizala premaši maksimum koji je postavio montažer dizala, dizala mogu završiti kretanje koje je u tijeku, ali da odbiju daljnje komande.
- 4.7. Kabine moraju biti projektirane i izgrađene tako da osiguravaju dovoljnu ventilaciju za putnike, čak i u slučaju dužeg zastoja.
- 4.8. Kabina mora biti adekvatno osvijetljena kad god je u uporabi ili kada su vrata otvorena, a mora postojati također osvjetljenje u slučaju opasnosti.
- 4.9. Sredstva komuniciranja navedena u točki 4.5. ovog Aneksa i osvjetljenje u slučaju opasnosti navedeno u točki 4.8. ovog Aneksa moraju biti projektirana i izgrađena tako da funkcioniraju i bez normalnog napajanja električnom energijom. Period njihovog rada mora biti dovoljno dug da osigura normalnu proceduru spašavanja.
- 4.10. Upravljački strujni krugovi dizala koja se mogu koristiti u slučaju požara moraju biti projektirana i proizvedena tako da mogu spriječiti zaustavljanje dizala na određenim razinama i omogućiti spasilačkim ekipama prioritarno upravljanje dizalom.
5. OZNAČAVANJE
- 5.1. Pored minimuma pojedinosti koje se zahtijevaju za strojeve u skladu s točkom 1.7.3. Aneksa I Naredbe o sigurnosti strojeva, svaka kabina mora imati lako vidljivu pločicu na

- kojoj je jasno označena nazivna nosivost u kilogramima i maksimalan broj putnika koji se mogu prevoziti.
- 5.2. Ako je dizalo projektirano tako da je putnicima zarobljenim u kabini omogućeno da se izvuku bez pomoći izvana, odgovarajuće upute moraju biti jasno i vidljivo naznačene u kabini.
6. UPUTE ZA UPORABU
- 6.1. Uz sigurnosne komponente navedene u Aneksu IV ove Naredbe mora se priložiti uputa za uporabu na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini, tako da se:
- montaža,
 - priključivanje,
 - podešavanje, i
 - održavanje,
- može izvršiti efikasno i bezopasno.
- 6.2. Uz svako dizalo mora se priložiti dokumentacija na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini. Dokumentacija treba sadržavati najmanje:
- Uputu za uporabu koja sadrži nacрте i dijagrame neophodne za normalnu uporabu, a koji se odnose na održavanje, inspekciju, popravke, periodične provjere i načine spašavanja navedene u točki 4.4. ovog Aneksa.
 - Knjigu održavanja u kojoj se evidentiraju popravke i periodične provjere.

ANEKS II

A. Sadržaj izjave o sukladnosti sigurnosnih komponenti¹

- Izjava o sukladnosti mora sadržavati sljedeće obavijesti:
- naziv i adresu proizvođača sigurnosnih komponenti,²
 - kada je primjenjivo, naziv i adresu njegovog ovlaštenog zastupnika,²
 - opis sigurnosne komponente, pojedinosti o tipu, serija i serijski broj (ukoliko ga ima),
 - sigurnosnu funkciju sigurnosne komponente, ukoliko to nije očito iz samog opisa,
 - godinu proizvodnje sigurnosne komponente,
 - sve odgovarajuće propise s kojima je sigurnosna komponenta sukladna,
 - kada je primjenjivo, upućivanje na korištene harmonizirane standarde,
 - kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo ispitivanje tipa u skladu s člankom 12. a), ove Naredbe,
 - kada je primjenjivo, upućivanje na certifikat o ispitivanju tipa koji je izdalo to imenovano tijelo,
 - kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je provelo provjeru proizvodnje u skladu s člankom 12. točka a) ove Naredbe,
 - kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je provjerilo sustav osiguranja kvaliteta koji je primijenio proizvođač u skladu s člankom 12. točka a) ove Naredbe,
 - identifikaciju potpisnika ovlaštenog da nastupa u ime proizvođača sigurnosnih komponenti ili njegovog ovlaštenog zastupnika.

B. Sadržaj izjave o sukladnosti za ugrađena dizala³

Izjava o sukladnosti mora sadržavati sljedeće obavijesti:

¹ Izjava mora biti na istom jeziku kao i uputa za uporabu navedena u Aneksu I, točka 6.1. ove Naredbe i mora biti pisana mašinom ili štampano

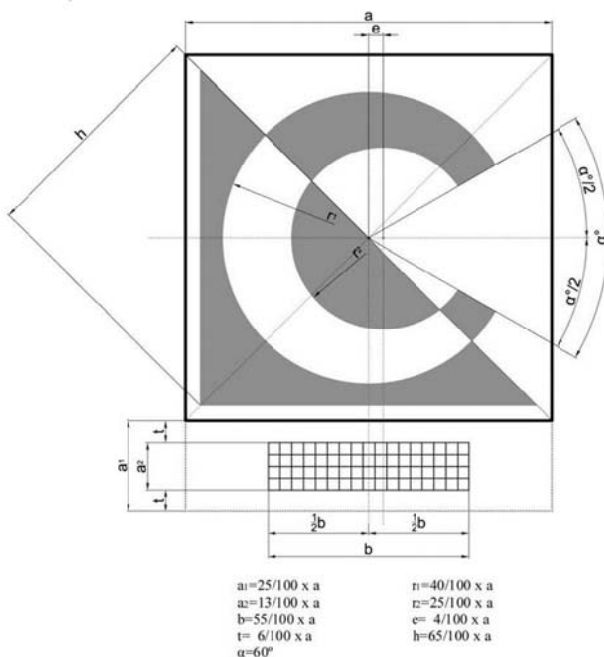
² Poslovni naziv, puna adresa: u slučaju ovlaštenog zastupnika treba također naznačiti poslovni naziv i adresu proizvođača sigurnosnih komponenti

³ Izjava mora biti na istom jeziku kao i uputa za uporabu navedena u Aneksu I, točka 6.2. ove Naredbe i mora biti pisana mašinom ili štampano.

- naziv i adresu montažera dizala,¹
- opis dizala, pojednosti o tipu ili seriji i serijski broj te adresu gdje je dizalo ugrađeno,
- godinu montaže,
- sve odgovarajuće propise s kojima je dizalo sukladno,
- kada je primjenjivo, upućivanje na korištene harmonizirane standarde,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo ispitivanje tipa modela dizala u skladu s člankom 13. stavak (1) tač. a) i b) ove Naredbe,
- kada je primjenjivo, upućivanje na certifikat o ispitivanju tipa,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo verifikaciju dizala u skladu s člankom 13. stavak (1) točka d) ove Naredbe,
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo završnu inspekciju dizala u skladu s člankom 13. stavak (1) tač. a), b) i c),
- kada je primjenjivo, naziv, adresu i identifikacijski broj imenovanog tijela koje je izvršilo provjeru sustava osiguranja kvaliteta koji je primijenio montažer dizala u skladu s člankom 13. stavak (1) tač. a), b), c) i e) ove Naredbe,
- identifikaciju potpisnika ovlaštenog da nastupa u ime montažera dizala.

ANEKS III**OZNAKA SUKLADNOSTI "C"**

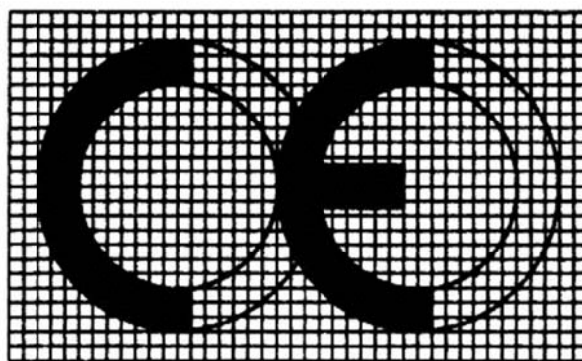
- Oznaka sukladnosti se sastoji od slova "C", koje ima sljedeći oblik:

- ako je "C" oznaka smanjena ili povećana, omjer dan na gornjem crtežu mora biti zadržan,
- različite komponente "C" oznake moraju imati istu stvarnu vertikalnu dimenziju, koja ne može biti manja od 5 mm. Od ove minimalne dimenzije može se odstupiti pri označavanju sigurnosnih komponenti malih dimenzija. Postavljanje "C" oznake sukladnosti i upisivanje identifikacijskog broja imenovanog tijela vrši se u skladu s čl. 12. točka a) alineja 2) ili 3) i čl. 13. st. (1) i (2) ove Naredbe.

ANEKS III a**"CE" OZNAKA SUKLADNOSTI**

- Oznaka sukladnosti "CE" se sastoji od početnih slova 'CE', koja imaju sljedeći oblik:

- ako je "CE" oznaka smanjena ili povećana, proporcije date na gornjem crtežu moraju biti zadržane,
- različite komponente "CE" oznaka moraju imati istu stvarnu vertikalnu dimenziju, koja ne može biti manja od 5 mm. Od ove minimalne dimenzije može se odstupiti pri označavanju sigurnosnih komponenti malih dimenzija. Postavljanje "CE" oznake sukladnosti i upisivanje identifikacijskog broja prijavljenog tijela, vrši se u skladu s čl. 12. točka a) alineja 2) ili 3) i čl. 13. st. (1) i (2) ove Naredbe.

ANEKS IV**POPIS SIGURNOSNIH KOMPONENTI NAVEDENIH U ČLANKU 3. točka (e) i ČLANKU 11. OVE NAREDBE**

1. Uređaji za zadržavanje vrata voznog okna.
2. Uređaji za sprječavanje padova navedeni u točki 3.2 Aneksa I ove Naredbe koji se koriste za sprječavanje pada kabine i nekontroliranog kretanja prema gore.
3. Uređaji za ograničenje prekoračenja brzine.
4. a) Odbojnici koji akumuliraju energiju:
 - nelinearni
 - ili s prigušenjem povratnog kretanja
4. b) Odbojnici koji rasipaju energiju
5. Sigurnosni uređaji postavljeni na cilindre hidrauličkih pogonskih krugova kada se koriste kao uređaji za sprječavanje pada.
6. Električni sigurnosni uređaji u obliku sigurnosnih prekidača koji sadrže elektronske komponente.

ANEKS V**ISPITIVANJE TIPRA****(modul B)**

- A. Ispitivanje tipa sigurnosnih komponenti
 1. Ispitivanje tipa je postupak kojim imenovano tijelo provjerava i potvrđuje da će reprezentativni uzorak sigurnosne komponente omogućiti dizalu, u koje je pravilno ugrađena, da zadovolji relevantne zahtjeve ove Naredbe.

¹ Poslovni naziv i puna adresa

2. Zahtjev za ispitivanje tipa mora podnijeti proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašten zastupnik imenovanom tijelu po svom izboru.
Zahtjev mora sadržavati:
 - naziv i adresu proizvođača sigurnosne komponente i njegovog ovlaštenog zastupnika, ukoliko ovaj drugi podnosi zahtjev, kao i mjesto proizvodnje sigurnosnih komponenti,
 - izjavu u pisanoj formi da isti zahtjev nije podnesen nijednom drugom imenovanom tijelu,
 - tehničku dokumentaciju,
 - reprezentativni uzorak sigurnosne komponente ili detalje o mjestu gdje se ona može ispitati. Imenovano tijelo može podnijeti opravdane zahtjeve za dodatnim uzorcima.
 3. Tehnička dokumentacija mora omogućiti ocjenu sukladnosti i adekvatnosti sigurnosne komponente kako bi dizalo u koje je ispravno ugrađena omogućila sukladnost s odredbama ove Naredbe.
Tehnička dokumentacija treba, u mjeri u kojoj je to potrebno, za ocjenjivanje sukladnosti, da sadrži slijedeće:
 - opći opis sigurnosne komponente, uključujući njeno područje uporabe (posebno moguća ograničenja brzine, opterećenja i snage) i uvjete (posebno od eksplozivnog okoliša i izloženost elementima),
 - sklopne i radioničke crteže ili dijagrame,
 - osnovne zahtjeve uzete u obzir i usvojene načine za njihovo ispunjavanje (kao npr. harmonizirani standard),
 - rezultate bilo kojih ispitivanja ili proračuna koje je izvršio ili podugovorio proizvođač,
 - kopiju uputa za sastavljanje sigurnosnih komponenti,
 - mjere koje su poduzete u fazi proizvodnje da bi se osiguralo da serijski proizvedene sigurnosne komponente budu sukladne s ispitanim uzorkom sigurnosne komponente.
 4. Imenovano tijelo mora:
 - pregledati tehničku dokumentaciju kako bi se ocijenilo u kojoj mjeri ona može zadovoljiti postavljene ciljeve,
 - pregledati sigurnosnu komponentu kako bi se provjerila njena sukladnost s tehničkom dokumentacijom,
 - izvršiti ili dati da se izvrše odgovarajuće provjere i ispitivanja potrebna da bi se provjerilo da li rješenja koja je usvojio proizvođač sigurnosne komponente zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe i time omogućavaju sigurnosnoj komponenti da izvrši svoju funkciju ako se pravilno ugradi u dizalo.
 5. Ako je reprezentativni uzorak sigurnosne komponente sukladan s odredbama ove Naredbe, koje se na njega primjenjuju, imenovano tijelo mora podноситelju zahtjeva izdati certifikat o ispitivanju tipa. Certifikat mora da sadrži naziv i adresu proizvođača sigurnosne komponente, zaključke provjere, uvjete valjanosti certifikata i pojedinosti potrebne za identifikaciju odobrenog tipa.
Ministarstvo, Ministarstvo komunikacija i prometa BiH, nadležni inspeksijski organi i druga imenovana tijela mogu dobiti kopiju certifikata i na osnovu opravdanog zahtjeva kopiju tehničke konstrukcione dokumentacije, te izvješće o izvršenim pregledima i ispitivanjima.
Ako imenovano tijelo odbije da proizvođaču izda certifikat o ispitivanju tipa, mora detaljno navesti razloge odbijanja. Moraju se utvrditi i odredbe za proceduru podnošenja žalbe.
 6. Proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašten zastupnik mora informirati imenovano tijelo o svim izmjenama, čak i o manjim, koje je izvršio ili namjerava izvršiti na odobrenoj sigurnosnoj komponenti, uključujući nova proširenja i varijante koje nisu navedene u originalnoj tehničkoj dokumentaciji (vidi prvi uvučeni red točke 3). Imenovano tijelo mora pregledati izmjene i izvjestiti podnositelja zahtjeva da li certifikat o ispitivanju tipa ostaje valjan¹.
 7. Svako imenovano tijelo mora nadležnim organima u Bosni i Hercegovini pružiti odgovarajuće obavijesti u vezi s:
 - izdatim certifikatima o ispitivanju tipa,
 - povučenim certifikatima o ispitivanju tipa.Svako imenovano tijelo mora, također, dostaviti odgovarajuće obavijesti drugim imenovanim tijelima vezane za povučene certifikate o ispitivanju tipa.
 8. Certifikati o ispitivanju tipa, dokumentacija i prepiska vezana za postupke ispitivanja tipa moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.
 9. Proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašten zastupnik mora uz tehničku dokumentaciju čuvati kopiju certifikata o ispitivanju tipa i njegovih priloga 10 godina nakon proizvodnje zadnje sigurnosne komponente.
Ukoliko u Bosni i Hercegovini nema ni proizvođača sigurnosne komponente, niti njegovog ovlaštenog zastupnika, obveza čuvanja tehničke dokumentacije, kako bi ona stajala na raspolaganju, prenosi se na lice koje je sigurnosnu komponentu stavilo na tržište Bosne i Hercegovine.
- B. Ispitivanje tipa dizala
1. Ispitivanje tipa je postupak kojim imenovano tijelo provjerava i potvrđuje da model dizala, ili dizalo za koji ne postoji odredba za proširenje ili izmjenju, zadovoljava zahtjeve ove Naredbe.
 2. Zahtjev za ispitivanje tipa mora podnijeti montažer dizala imenovanom tijelu po svom izboru.
Zahtjev mora sadržavati:
 - naziv i adresu montažera dizala,
 - izjavu, u pismenoj formi, da isti zahtjev nije podnesen ni jednom drugom imenovanom tijelu,
 - tehničku dokumentaciju,
 - detalje o mjestu gdje se može izvršiti pregled modela dizala. Model dizala koji se daje na pregled mora da ima priključne dijelove i mora biti sposoban da opslužuje najmanje tri razine (vrh, sredinu i dno).
 3. Tehnička dokumentacija mora omogućiti ocjenjivanje sukladnosti dizala s odredbama ove Naredbe te razumijevanje projekta i rada dizala.
Tehnička dokumentacija treba, u mjeri u kojoj je to potrebno, za ocjenjivanje sukladnosti, da sadrži slijedeće:
 - opći opis reprezentativnog modela dizala. U tehničkoj dokumentaciji treba da su jasno naznačena sva moguća proširenja reprezentativnog modela dizala koji se pregleda (vidi članak 3. stavak (1), točku g) ove Naredbe,
 - sklopne i radioničke crteže ili dijagram,
 - osnovne zahtjeve koji su uzeti u obzir i usvojene načine za njihovo ispunjavanje (kao npr. harmonizirani standard),

¹ Ako imenovano tijelo smatra da je potrebno, ono može izdati dodatak uz originalni certifikat o ispitivanju tipa ili zatražiti da se podnese novi zahtjev

- kopiju izjave o sukladnosti sigurnosnih komponenti korištenih u proizvodnji dizala,
 - rezultate svih ispitivanja ili proračuna koje je izvršio ili podgovorio proizvođač,
 - kopiju priručnika s uputama za uporabu dizala,
 - mjere koje su poduzete u fazi montaže kako bi se osiguralo da je serijski proizvedeno dizalo sukladno s odredbama ove Naredbe.
4. Imenovano tijelo mora:
- pregledati tehničku dokumentaciju kako bi mogao ocijeniti u kojoj mjeri ona može zadovoljiti postavljene ciljeve,
 - pregledati reprezentativni model dizala kako bi se provjerilo da li je proizveden u skladu s tehničkom dokumentacijom,
 - izvršiti ili dati da se izvrše odgovarajuće provjere i ispitivanja potrebna da bi se provjerilo da li rješenja koja je usvojio montažer dizala zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe i da li omogućavaju da dizalo bude sukladno s tim zahtjevima.
5. Ako je model dizala sukladan s odredbama ove Naredbe koje se na njega primjenjuju, imenovano tijelo mora podnositelju zahtjeva izdati certifikat o ispitivanju tipa. Certifikat mora da sadrži naziv i adresu montažera dizala, zaključke provjere, uvjete valjanosti certifikata i pojedinosti potrebne za identifikaciju odobrenog tipa. Ministarstvo, Ministarstvo komunikacija i prometa, nadležni inspeksijski organi i druga imenovana tijela mogu dobiti kopiju certifikata i na osnovu opravdanog zahtjeva kopiju tehničke konstrukcijske dokumentacije, te izvješće o izvršenim pregledima i ispitivanjima. Ako imenovano tijelo odbije da proizvođaču izda certifikat o ispitivanju tipa, mora detaljno navesti razloge odbijanja. Moraju se utvrditi i odredbe za proceduru podnošenja žalbe.
6. Montažer dizala mora informirati imenovano tijelo o svim izmjenama, čak i o malim, koje je izvršio ili namjerava da izvrši na odobrenom dizalu, uključujući nove dopune i varijante koje nisu navedene u originalnoj tehničkoj dokumentaciji (vidi prvu alineju točke 3, dio B, ovog Aneksa). Imenovano tijelo mora pregledati izmjene i izvijestiti podnositelja zahtjeva da li certifikat o ispitivanju tipa ostaje valjan¹
7. Svako imenovano tijelo mora nadležnim organima u Bosni i Hercegovini pružiti odgovarajuće obavijesti u svezi s:
- izdatim certifikatima o ispitivanju tipa,
 - povučenim certifikatima o ispitivanju tipa.
- Svako imenovano tijelo mora, također, dostaviti drugim imenovanim tijelima odgovarajuće obavijesti vezane za povučene certifikate o ispitivanju tipa.
8. Certifikati o ispitivanju tipa, dokumentacija i prepiska vezana za postupke ispitivanja tipa moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.
9. Montažer dizala uz tehničku dokumentaciju mora čuvati kopiju certifikata o ispitivanju tipa i njegove priloge najmanje 10 godina nakon proizvodnje zadnjeg dizala u skladu s reprezentativnim modelom dizala.

ANEKS VI ZAVRŠNA INSPEKCIJA

1. Završna inspekcija je postupak kojim montažer dizala, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da dizalo koje se stavlja na tržište zadovoljava zahtjeve ove Naredbe. Montažer dizala postavlja oznaku sukladnosti u kabinu svakog dizala i sastavlja izjavu o sukladnosti.
2. Montažer dizala poduzima sve neophodne mjere kako bi osigurao da dizalo koji se stavlja na tržište bude sukladan s modelom dizala opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa, kao i s temeljnim zdravstvenim i sigurnosnim zahtjevima primjenjivim na njega.
3. Montažer dizala čuva kopiju izjave o sukladnosti i certifikat o završnoj inspekciji naveden u točki 6. ovog Aneksa, 10 godina računajući od datuma kada je dizalo stavljeno na tržište.
4. Imenovano tijelo, koje je odabrao montažer dizala, provodi ili daje da se provede završna inspekcija dizala koje treba da se stavi na tržište. Moraju se provesti odgovarajuća ispitivanja i provjere predviđene primjenjivim standardom/ima navedenim u članku 10. ove Naredbe, ili ekvivalentna ispitivanja, da bi se osigurala sukladnost dizala s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe.

Ove provjere i ispitivanja osobito uključuju:

- a) pregled dokumentacije radi provjere da li je dizalo sukladno s reprezentativnim modelom dizala odobrenim u skladu s odjeljkom B Aneksa V ove Naredbe,
- b)
 - rad praznog dizala i dizala s maksimalnim opterećenjem da bi se utvrdila ispravnost montaže i rad sigurnosnih uređaja (krajnji prekidači, uređaji za završavanje, itd.),
 - rad praznog dizala i dizala s maksimalnim opterećenjem da bi se osiguralo ispravno funkcioniranje sigurnosnih uređaja u slučaju prekida napajanja električnom energijom,
 - statičko ispitivanje s opterećenjem jednakim 1,25 nazivne nosivosti.

Nazivna nosivost je navedena u točki 5. Aneksa I ove Naredbe.

Nakon ovih ispitivanja, imenovano tijelo provjerava da li ima deformacija ili oštećenja koja bi mogla ugroziti uporabu dizala.

5. Imenovano tijelo mora dobiti slijedeće dokumente:
 - nacrt kompletnog dizala,
 - nacрте i dijagrame koji su potrebni za završnu inspekciju, osobito dijagrame kontrolnih kola,
 - kopiju priručnika s uputama za uporabu navedenog u točki 6.2. Aneksa I ove Naredbe.

Imenovano tijelo ne može zahtijevati detaljne nacрте ili precizne podatke koji nisu potrebni za verifikaciju sukladnosti dizala koje će biti stavljeno na tržište s modelom dizala opisanim u izvaji o ispitivanju tipa.

6. Ako dizalo zadovoljava odredbe ove Naredbe, imenovano tijelo postavlja ili daje da se postavi njegov identifikacioni broj pored oznake sukladnosti u skladu s Aneksom III ove Naredbe, i sastavlja certifikat o završnoj inspekciji u kojem se navode izvršene provjere i ispitivanja. Imenovano tijelo popunjava odgovarajuće stranice u knjizi održavanja navedenoj u točki 6.2. Aneksa I ove Naredbe.

Ukoliko imenovano tijelo odbije da izda certifikat o završnoj inspekciji, onda mora detaljno navesti razloge

¹ Ako imenovano tijelo smatra da je potrebno, ono može izdati dodatak uz originalni certifikat o ispitivanju tipa ili zatražiti da se podnese novi zahtjev.

tog odbijanja i preporučiti način na koji se može dobiti odobrenje. Ako montažer dizala ponovo podnese zahtjev za završnu inspekciju, mora se obratiti istom imenovanom tijelu.

7. Certifikat o završnoj inspekciji, dokumentacija i prepiska vezana za postupke prihvatanja sastavljaju se na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

ANEKS VII

MINIMALNI KRITERIJI KOJE TREBA UZETI U OBZIR PRI IMENOVANJU TIJELA ZA OCJENJIVANJE SUKLADNOSTI

1. Imenovano tijelo, njegov ravnatelj i osoblje odgovorno za obavljanje poslova verifikacije ne može biti projektant, graditelj, isporučitelj ili proizvođač sigurnosnih komponenti ili montažer dizala koji je predmet inspekcije, kao ni ovlašteni zastupnik bilo kojeg od navedenih strana. Isto tako, ovo tijelo, njegov ravnatelj i osoblje odgovorno za nadzor sustava osiguranja kvaliteta, navedenog u čl. 12., 13., 14. i 15. ove Naredbe, ne može biti projektant, graditelj, isporučitelj ili proizvođač sigurnosnih komponenti ili montažer dizala koji je predmet inspekcije, kao ni ovlašteni zastupnik bilo koje od navedenih strana. Ove strane ne mogu biti uključene, bilo direktno ili kao ovlašteni zastupnici, u projektiranju, izradi, marketingu i održavanju sigurnosnih komponenti, kao ni u montaži dizala. To, međutim, ne isključuje mogućnost razmjene tehničkih obavijesti između proizvođača sigurnosnih komponenti ili montažera dizala i ovog tijela.
2. Imenovano tijelo i njegovo osoblje moraju poslove inspekcije ili nadzora obavljati uz najveći stupanj stručnog integriteta i tehničke osposobljenosti, bez bilo kakvih pritisaka i uticaja, osobito finansijskih, koji bi mogli uticati na njihovo prosuđivanje ili na rezultate inspekcije, osobito od lica ili grupa koje su zainteresirane za rezultate inspekcije ili nadzora.
3. Imenovano tijelo mora imati na raspolaganju potrebno osoblje i prostor da bi moglo na odgovarajući način obaviti tehničke i administrativne zadatke vezane za inspekciju ili nadzor, i mora također imati pristup opremi koja je potrebna za posebnu verifikaciju.
4. Osoblje odgovorno za inspekciju mora imati:
 - dobru tehničku i stručnu obuku,
 - zadovoljavajuće znanje o zahtjevima za ispitivanja koja vrše i odgovarajuće iskustvo za takva ispitivanja,
 - sposobnost sastavljanja certifikata, zapisa i izvješća potrebnih za vjerodostojnost izvođenja ispitivanja.
5. Nepriistrasnost inspeksijskog osoblja mora biti garantirana. Njihova naknada ne smije ovisiti od broja izvršenih ispitivanja, ili od rezultata tih ispitivanja.
6. Imenovano tijelo mora zaključiti osiguranje od odgovornosti za eventualnu štetu ukoliko njegovu odgovornost ne preuzima država u skladu s važećim zakonom, ili je država sama izravno odgovorna za ispitivanja.
7. Osoblje imenovanog tijela mora čuvati poslovnu tajnu o svim obavijestima prikupljenim u toku obavljanja svojih poslova (osim prema nadležnim organima u Bosni i Hercegovini) propisanih ovom Naredbom ili bilo kojim drugim propisom koji se na to odnosi.

ANEKS VIII

OSIGURANJE KVALITETA PROIZVODA (modul E)

1. Osiguranje kvaliteta proizvoda je postupak kojim proizvođač sigurnosne komponente, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da su sigurnosne komponente sukladne s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa i da zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se primjenjuju na njih, i osigurava i izjavljuje da će sigurnosna komponenta omogućiti dizalu, u koje je pravilno ugrađena, da zadovolji odredbe ove Naredbe. Proizvođač sigurnosne komponente ili njegov ovlašteni zastupnik mora postaviti oznaku sukladnosti na svaku sigurnosnu komponentu i sastaviti izjavu o sukladnosti. Pored oznake sukladnosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor, kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
2. Proizvođač mora primijeniti odobreni sustav osiguranja kvaliteta za završnu inspekciju i ispitivanje sigurnosne komponente kako je navedeno u točki 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
3. Sustav osiguranja kvaliteta
- 3.1. Proizvođač mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svoga sustava osiguranja kvaliteta za predmetne sigurnosne komponente imenovanom tijelu po svom izboru. Zahtjev mora sadržavati:
 - sve odgovarajuće obavijesti za predviđene sigurnosne komponente,
 - dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
 - tehničku dokumentaciju o odobrenim sigurnosnim komponentama i kopiju certifikata o ispitivanju tipa.
- 3.2. U skladu sa sustavom osiguranja kvaliteta svaka sigurnosna komponenta mora se pregledati i moraju se izvršiti odgovarajuća ispitivanja navedena u odgovarajućim standardima iz članka 10. ove Naredbe ili ekvivalentna ispitivanja, da bi se osigurala njena sukladnost s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe. Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio proizvođač sigurnosnih komponenti moraju biti dokumentirani na sistematičan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sustavu osiguranja kvaliteta mora osigurati opće razumijevanje programa, planova, priručnika i zapisa o kvalitetu. Ova dokumentacija mora osobito sadržavati odgovarajući opis:
 - a) ciljeva kvaliteta,
 - b) organizacijske strukture, odgovornosti i ovlasti uprave u odnosu na kvalitet sigurnosne komponente,
 - c) pregleda i ispitivanja koji će biti izvršeni nakon proizvodnje,
 - d) načina verifikacije efikasnog provođenja sustava osiguranja kvaliteta,
 - e) zapisa o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- 3.3. Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje sustava osiguranja kvaliteta kako bi utvrdilo da li taj sustav zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima sukladni oni sustavi osiguranja kvaliteta, koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard¹,

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama sigurnosnih komponenti.

Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije dizala. Postupak ocjenjivanja mora uključivati obilazak prostorija proizvođača sigurnosne komponente.

Proizvođač sigurnosnih komponenti mora se izvijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

- 3.4 Proizvođač sigurnosnih komponenti mora poduzeti sve da ispuni svoje obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta i da osigura da se ovaj sustav održava na odgovarajući i učinkovit način.

Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašteni zastupnik mora izvijestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sustav osiguranja kvaliteta, o bilo kakvoj namjeri koja se odnosi na izmjenu sustava osiguranja kvaliteta.

Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu predloženih izmjena i odlučiti da li izmijenjeni sustav osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje.

Imenovano tijelo mora izvijestiti proizvođača o svojoj odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela
- 4.1. Svrha nadzora je da osigura da proizvođač sigurnosne komponente u potpunosti izvršava obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta.
- 4.2 Proizvođač mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup lokacijama za inspekciju, ispitivanje i skladištenje i osigurati mu sve potrebne obavijesti, a osobito:
- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
 - tehničku dokumentaciju,
 - zapise o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju i kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- 4.3 Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) da se uvjeri da proizvođač sigurnosnih komponenti održava i primjenjuje sustav osiguranja kvaliteta i mora proizvođaču sigurnosnih komponenti dostaviti izvješće o provjeri (eng. audit).
- 4.4 Osim toga, imenovano tijelo može izvršiti nenajavljene posjete proizvođaču sigurnosne komponente. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može izvršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkcioniranja sustava osiguranja kvaliteta, kada je to potrebno; on mora proizvođaču sigurnosne komponente dostaviti izvješće o toj posjeti i, izvješće o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.
5. Proizvođač mora u periodu od 10 godina od dana proizvodnje zadnje sigurnosne komponente, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
- dokumentaciju navedenu u trećoj alineji drugog stavka točke 3.1. ovog Aneksa,
 - dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavku točke 3.4. ovog Aneksa,
 - odluke i izvješće imenovanog tijela navedene u zadnjem stavku točke 3.4. i toč. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.
6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće obavijesti vezane za izdata i povučena odobrenja za sustav osiguranja kvaliteta.

ANEKS IX

POTPUNO OSIGURANJE KVALITETA (modul H)

1. Potpuno osiguranje kvaliteta je postupak kojim proizvođač sigurnosne komponente, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da sigurnosne komponente zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se primjenjuju na njih, i da će sigurnosna komponenta omogućiti dizalu, u koje je pravilno ugrađena, da zadovolji zahtjeve ove Naredbe. Proizvođač ili njegov ovlašteni zastupnik mora postaviti oznaku sukladnosti na svaku sigurnosnu komponentu i sastaviti izjavu o sukladnosti. Pored oznake sukladnosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
2. Proizvođač mora provoditi odobreni sustav osiguranja kvaliteta za projektiranje, proizvodnju i završnu inspekciju sigurnosnih komponenti i ispitivanja kako je navedeno u točki 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
3. Sustav osiguranja kvaliteta
- 3.1 Proizvođač mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svoga sustava osiguranja kvaliteta imenovanom tijelu. Zahtjev mora da sadrži:
 - sve potrebne obavijesti o sigurnosnim komponentama,
 - dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta
- 3.2 Sustav osiguranja kvaliteta mora osigurati sukladnost sigurnosnih komponenti sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju i omogućiti dizalima u koje su one pravilno ugrađene da zadovolje te zahtjeve. Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio proizvođač moraju biti dokumentirani na sustavan i ureden način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sustavu osiguranja kvaliteta mora omogućiti opće razumijevanje politike kvaliteta i postupaka kao što su programi, planovi, priručnici i zapisi o kvalitetu. Ova dokumentacija mora osobito da sadrži odgovarajući opis:
 - ciljeva kvaliteta i organizacijske strukture odgovornosti i ovlasti uprave u odnosu na projektiranje i kvalitet sigurnosnih komponenti,
 - tehničke projektne specifikacije, uključujući standarde koji će biti primijenjeni te ukoliko se standardi navedeni u članku 10. ove Naredbe neće primijeniti u potpunosti, načine koji će se koristiti kako bi se osiguralo ispunjavanje temeljnih zahtjeva ove Naredbe koji se primjenjuju na sigurnosne komponente,
 - tehnika kontrole i verifikacije projekta, procesa i sustavnih radnji koje će se koristiti kod projektiranja sigurnosnih komponenti,
 - odgovarajućih tehnika proizvodnje, kontrole kvaliteta i osiguranja kvaliteta, procesa i sustavnih radnji koje će se koristiti,
 - pregleda i ispitivanja koji će se izvršiti prije, u toku i nakon proizvodnje, i učestalosti kojom će se izvršavati,
 - zapisa o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd,
 - načina praćenja postizanja traženog kvaliteta projekta i kvaliteta proizvoda i efikasnost provedbe sustava osiguranja kvaliteta.
- 3.3 Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu sustava osiguranja kvaliteta kako bi utvrdilo da li taj sustav zadovoljava

zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima sukladni oni sustavi osiguranja kvaliteta koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard¹.

Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije dizala. Postupak ocjenjivanja mora uključiti obilazak prostorija proizvođača.

Proizvođač sigurnosnih komponenti mora se izvijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

- 3.4. Proizvođač sigurnosnih komponenti mora poduzeti sve da ispuni svoje obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta i da osigura da se ovaj sustav održava na odgovarajući i učinkovit način.

Proizvođač ili njegov ovlaštenu zastupnik mora izvijestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sustav osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sustava osiguranja kvaliteta.

Imenovano tijelo mora ocijeniti predložene izmjene i odlučiti o tome da li će tako izmijenjeni sustav osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljavati zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje.

Imenovano tijelo mora o svojoj odluci izvijestiti proizvođača. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.

4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela
- 4.1. Svrha nadzora je da osigura da proizvođač sigurnosnih komponenti u potpunosti izvršava obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta.
- 4.2. Proizvođač sigurnosnih komponenti mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup prostorijama za projektiranje, proizvodnju, inspekciju i ispitivanje, te prostorijama za skladištenje i osigurati mu sve potrebne obavijesti, a osobito:
- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
 - zapise o kvalitetu koji se u sustavu osiguranja kvaliteta odnose na projektiranje, kao što su rezultati analiza, proračuni, ispitivanja itd.,
 - zapise o kvalitetu koji se u sustavu osiguranja kvaliteta odnose na proizvodnju, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- 4.3. Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) da se uvjeri da proizvođač sigurnosnih komponenti održava i primjenjuje sustav osiguranja kvaliteta i mora proizvođaču sigurnosnih komponenti dostaviti izvješće o provjeri (eng. audit).
- 4.4. Osim toga, imenovano tijelo može vršiti nenajavljene posjete proizvođaču sigurnosnih komponenti. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može izvršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkcioniranja sustava osiguranja kvaliteta, kada je to potrebno; ovo tijelo mora proizvođaču sigurnosnih komponenti dostaviti izvješće o toj posjeti i izvješće o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.
5. Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlaštenu zastupnik moraju, u periodu od 10 godina od dana proizvodnje zadnje sigurnosne komponente, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
- dokumentaciju navedenu u drugoj alineji drugog stavka točke 3.1. ovog Aneksa,

- dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavku točke 3.4. ovog Aneksa,
- odluke i izvješća imenovanog tijela navedene u zadnjem stavku točke 3.4. i toč. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.

Ako u Bosni i Hercegovini ne postoje ni proizvođač sigurnosnih komponenti, niti njegov ovlaštenu zastupnik, obveza o čuvanju tehničke dokumentacije, kako bi ona bila dostupna, prenosi se na osobu koja sigurnosnu komponentu stavlja na tržište Bosne i Hercegovine.

6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima poslati odgovarajuće obavijesti o izdatim i povučenim odobrenjima za sustav osiguranja kvaliteta.
7. Dokumentacija i prepiska vezana za postupke potpunog osiguranja kvaliteta sastavljaju se na jednom od službenih jezika u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

ANEKS X POJEDINAČNA VERIFIKACIJA (modul G)

1. Pojedinačna verifikacija je postupak kojim montažer dizala osigurava i izjavljuje da je dizalo, koje se stavlja na tržište i koje je dobilo certifikat o sukladnosti naveden u točki 4. ovog Aneksa, sukladno sa zahtjevima ove Naredbe. Montažer dizala mora postaviti oznaku sukladnosti u kabini dizala i sastaviti izjavu o sukladnosti.
2. Montažer dizala podnosi zahtjev za pojedinačnu verifikaciju imenovanom tijelu po svom izboru. Zahtjev sadrži:
- naziv i adresu montažera dizala i mjesto gdje je dizalo ugrađeno,
 - pisanu izjavu o tome da sličan zahtjev nije upućen nekom drugom imenovanom tijelu,
 - tehničku dokumentaciju.
3. Svrha tehničke dokumentacije je da se omogući ocjenjivanje sukladnosti dizala sa zahtjevima ove Naredbe i razumijevanje projekta, montaže i rada dizala. Tehnička dokumentacija, u mjeri u kojoj je to potrebno, za ocjenjivanje sukladnosti, sadrži sljedeće:
- opći opis dizala,
 - sklopne i radioničke crteže i dijagrame,
 - osnovne zahtjeve o kojima je riječ i rješenje koje je usvojeno za ispunjavanje tih zahtjeva (npr. harmonizirani standard),
 - rezultate svih ispitivanja ili proračuna koje je izvršio ili podgovorio montažer dizala,
 - kopiju uputa za uporabu dizala,
 - kopiju certifikata o ispitivanju tipa upotrijebljenih sigurnosnih komponenti.
4. Imenovano tijelo mora pregledati tehničku dokumentaciju dizala i izvršiti odgovarajuća ispitivanja kako je navedeno u relevantnom/im standardu/ima iz članka 10. ove Naredbe ili ekvivalentna ispitivanja kako bi se osigurala njegova sukladnost s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe. Ako dizalo ispunjava zahtjeve ove Naredbe, imenovano tijelo postavlja ili daje da se postavi njegov identifikacijski broj pored oznake sukladnosti u skladu s Aneksom III ove Naredbe i sastavlja certifikat o sukladnosti na osnovu izvršenih ispitivanja. Imenovano tijelo popunjava odgovarajuće stranice u knjizi održavanja navedenoj u točki 6.2. Aneksa I ove Naredbe. Ako imenovano tijelo odbije da izda certifikat o sukladnosti, mora detaljno navesti razloge ovog odbijanja

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama sigurnosnih komponenti.

i ukazati kako se može postići sukladnost. Kada montažer dizala ponovo podnese zahtjev, mora ga podnijeti istom imenovanom tijelu.

5. Certifikat o sukladnosti, dokumentacija i prepiska vezana za postupak pojedinačne verifikacije moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.
6. Montažer dizala uz tehničku dokumentaciju čuva kopiju certifikata o sukladnosti 10 godina od dana kad je dizalo stavljeno na tržište.

ANEKS XI

USKLAĐIVANJE S TIPOM PUTEM SLUČAJNE PROVJERE (modul C)

1. Usklađivanje s tipom je postupak kojim proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašten zastupnik osigurava i izjavljuje da su sigurnosne komponente u skladu s tipom koji je opisan u certifikatu tipa, da zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju i da omogućavaju svakom dizalu u koje su propisno ugrađene da ispuni temeljne zdravstvene i sigurnosne zahtjeve ove Naredbe.
Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašten zastupnik mora postaviti oznaku sukladnosti na svaku sigurnosnu komponentu i sastaviti izjavu o sukladnosti.
2. Proizvođač sigurnosnih komponenti mora poduzeti sve potrebne mjere da osigura da proizvodni proces osigurava sukladnost proizvedenih sigurnosnih komponenti s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa i sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.
3. Proizvođač sigurnosnih komponenti ili njegov ovlašten zastupnik moraju čuvati kopiju izjave o sukladnosti 10 godina nakon što je proizvedena zadnja sigurnosna komponenta.
Ako u Bosni i Hercegovini ne postoji ni proizvođač sigurnosnih komponenti niti njegov ovlašten zastupnik, obveza čuvanja tehničke dokumentacije, kako bi ona bila dostupna, prenosi se na lice koje sigurnosne komponente stavlja na tržište Bosne i Hercegovine.
4. Imenovano tijelo koje je izabrao proizvođač mora izvršiti ili dati da se izvrše provjere sigurnosnih komponenti u slučajnim vremenskim razdobljima. Odgovarajući uzorak gotovih sigurnosnih komponenti, koji imenovano tijelo uzima na licu mjesta, mora se pregledati i moraju se izvršiti odgovarajuća ispitivanja kako je navedeno u relevantnom/im standardu/ima iz članka 10. ove Naredbe, ili ekvivalentna ispitivanja kako bi se provjerila sukladnost proizvodnje s odgovarajućim zahtjevima ove Naredbe. U slučajevima kada jedna ili više provjerenih sigurnosnih komponenti nisu sukladne, imenovano tijelo mora poduzeti odgovarajuće mjere.
Točke koje treba uzeti u obzir pri provjeravanju sigurnosnih komponenti bit će definirane zajedničkim sporazumom između svih imenovanih tijela odgovornih za taj postupak, uzimajući u obzir osnovne karakteristike sigurnosnih komponenti navedenih u Aneksu IV ove Naredbe.
Na odgovornost imenovanog tijela, proizvođač mora u toku procesa proizvodnje postaviti identifikacijski broj tog tijela.
5. Dokumentacija i prepiska vezana za postupak slučajnog provjeravanja navedenog u točki 4. ovog Aneksa, moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su u službenoj

uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

ANEKS XII

OSIGURANJE KVALITETA PROIZVODA ZA DIZALA (modul E)

1. Osiguranje kvaliteta proizvoda je postupak kojim montažer dizala, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da su montirana dizala u skladu s tipom opisanim u certifikatu o ispitivanju tipa i da zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.
Montažer dizala mora postaviti oznaku sukladnosti na svako dizalo i sastaviti izjavu o sukladnosti. Pored oznake sukladnosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
2. Montažer dizala mora primjenjivati odobreni sustav osiguranja kvaliteta za završnu inspekciju dizala i ispitivanje kako je navedeno u točki 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
3. Sustav osiguranja kvaliteta
- 3.1 Montažer dizala mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svoga sustava osiguranja kvaliteta za predmetna dizala imenovanom tijelu po svom izboru.
Zahtjev mora sadržavati:
 - sve potrebne obavijesti za predviđena dizala,
 - dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
 - tehničku dokumentaciju o odobrenim dizalima i kopiju certifikata o ispitivanju tipa.
- 3.2 Sukladno sa sustavom osiguranja kvaliteta svako dizalo mora se pregledati i moraju se izvršiti odgovarajuća ispitivanja navedena u odgovarajućim standardima, iz članka 9. ove Naredbe, ili ekvivalentna ispitivanja, kako bi se osigurala njegova sukladnost s relevantnim zahtjevima ove Naredbe.
Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio montažer dizala moraju biti dokumentirani na sustavan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sustavu osiguranja kvaliteta mora osigurati opće razumijevanje programa, planova, priručnika i zapisa o kvalitetu.
Ova dokumentacija mora osobito da sadrži odgovarajući opis:
 - a) ciljeva kvaliteta,
 - b) organizacijske strukture, odgovornosti i ovlasti uprave u odnosu na kvalitet dizala,
 - c) pregleda i ispitivanja koji će biti obavljani prije stavljanja na tržište, uključujući najmanje ispitivanja navedena u točki 4. (b) Aneksa VI ove Naredbe,
 - d) načina verificiranja efikasnosti provedbe sustava osiguranja kvaliteta,
 - e) zapisa o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- 3.3. Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu sustava osiguranja kvaliteta kako bi se utvrdilo da li taj sustav zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima sukladni oni sustavi osiguranja kvaliteta koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard¹
Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama dizala

- dizala. Postupak ocjenjivanja mora uključivati obilazak prostorija montažera dizala i mjesta montaže dizala. Montažer dizala mora se izvjestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
- 3.4 Montažer dizala mora poduzeti sve da ispuni svoje obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta i da osigura da se sustav održava na odgovarajući i učinkovit način. Montažer dizala mora izvjestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sustav osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sustava osiguranja kvaliteta. Imenovano tijelo mora ocijeniti predložene izmjene i odlučiti da li izmijenjeni sustav osiguranja kvaliteta još uvijek zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje. Imenovano tijelo o svojoj odluci mora izvjestiti montažera dizala. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela
- 4.1 Svrha nadzora je da osigura da montažer dizala u potpunosti izvršava obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta.
- 4.2 Montažer dizala mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup lokacijama za inspekciju i ispitivanje i osigurati mu sve potrebne obavijesti, a osobito:
- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
 - tehničku dokumentaciju,
 - zapise o kvalitetu, kao što su, izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- 4.3. Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) kako bi osiguralo da montažer dizala održava i primjenjuje sustav osiguranja kvaliteta i montažeru dizala mora dostaviti izvješće o provjeri (eng. audit).
- 4.4 Osim toga, imenovano tijelo može vršiti i nenajavljene posjete mjestima gdje se vrši montaža dizala. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može vršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkcioniranja odobrenog sustava osiguranja kvaliteta, kada je potrebno i dizala; i mora montažeru dizala dostaviti izvješće o toj posjeti i izvješće o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.
5. Montažer dizala mora u periodu od 10 godina od dana proizvodnje zadnjeg dizala čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
- dokumentaciju navedenu u trećoj alineji drugog stavka točke 3.1. ovog Aneksa,
 - dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavku točke 3.4. ovog Aneksa,
 - odluke i izvješća imenovanog tijela navedene u zadnjem stavku točke 3.4. i toč. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.
- Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće obavijesti vezane za izdata i povučena odobrenja sustava osiguranja kvaliteta.
- ANEKS XIII**
POTPUNO OSIGURANJE KVALITETA DIZALA
(modul H)
1. Potpuno osiguranje kvaliteta je postupak kojim montažer dizala, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da dizala zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.
- Montažer dizala mora na svako dizalo postaviti oznaku sukladnosti i sastaviti izjavu o sukladnosti. Pored oznake sukladnosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
2. Montažer dizala mora provoditi odobreni sustav osiguranja kvaliteta za projektiranje, proizvodnju, sastavljanje, montažu, i završnu inspekciju dizala i ispitivanje kako je određeno u točki 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora kako je navedeno u točki 4. ovog Aneksa.
3. Sustav osiguranja kvaliteta
- 3.1 Montažer dizala mora imenovanom tijelu podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svog sustava osiguranja kvaliteta. Zahtjev mora sadržavati:
- sve odgovarajuće obavijesti o dizalima, osobito obavijesti koje omogućavaju razumijevanje odnosa između projekta i rada dizala i koje omogućavaju ocjenjivanje sukladnosti sa zahtjevima ove Naredbe,
 - dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta.
- 3.2. Sustav osiguranja kvaliteta mora osigurati sukladnost dizala sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju. Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio montažer dizala moraju biti dokumentirani na sustavan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Ova dokumentacija o sustavu osiguranja kvaliteta mora omogućiti opće razumijevanje postupaka kao što su programi, planovi, priručnici i zapisi o kvalitetu. Ova dokumentacija mora osobito sadržavati odgovarajući opis:
- ciljeva kvaliteta i organizacijske strukture, odgovornosti i ovlasti uprave u odnosu na projektiranje i kvalitet dizala;
 - tehničke projektne specifikacije, uključujući standarde koji će biti primjenjeni te ukoliko se standardi navedeni u članku 10. ove Naredbe neće primjenjivati u potpunosti, načina koji će biti upotrijebljeni kako bi se osiguralo ispunjavanje zahtjeva ove Naredbe koji se primjenjuju na dizala;
 - tehnika kontrole i verifikacije projekta, procesa i sustavnih radnji koje će se koristiti kod projektiranja dizala;
 - pregleda i ispitivanja koji će se izvršiti prilikom prijema nabavljenog materijala, komponenti i podsklopova;
 - odgovarajućih tehnika sastavljanja, montaže, kontrole kvaliteta, procesa i sustavnih radnji koje će se koristiti;
 - pregleda i ispitivanja koje će se obavljati prije (inspekcija uvjeta za montažu(vozno okno, mašinska prostorija, itd.), tijekom i nakon montaže (uključujući najmanje ispitivanja navedena u točki 4. (b) Aneksa VI ove Naredbe,);
 - zapisa o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
 - načina praćenja postizanja traženog kvaliteta projekta i montaže te efikasnost provedbe sustava osiguranja kvaliteta.
- 3.3. Inspekcija projekta
Ako projekt nije potpuno u skladu s harmoniziranim standardima, imenovano tijelo mora utvrditi da li je projekt u skladu s odredbama ove Naredbe i, ako jeste, izdati montažeru dizala certifikat o ispitivanju projekta u

- kojem se navode ograničenja valjanosti certifikata i detalji potrebni za identifikaciju odobrenog projekta.
- 3.4. Ocjenjivanje sustava osiguranja kvaliteta
Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje sustava osiguranja kvaliteta kako bi se utvrdilo da li taj sustav zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima sukladni oni sustavi osiguranja kvaliteta koji primijenjuju odgovarajući harmonizirani standard ¹.
Tim za provjeru (eng. audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije dizala. Postupak ocjenjivanja mora uključiti obilazak prostorija montažera dizala i mjesta montaže.
Montažer dizala mora se izvijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
- 3.5. Montažer dizala mora poduzeti sve da ispuni svoje obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta i da osigura njegovo pravilno i efikasno provođenje.
Montažer dizala mora izvijestiti imenovano tijelo, koje je odobrilo sustav osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sustava osiguranja kvaliteta.
Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje predloženih izmjena i odlučiti da li će izmijenjeni sustav osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljavati zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje.
Imenovano tijelo o svojoj odluci mora izvijestiti montažera dizala. Ova obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela
- 4.1. Svrha nadzora je da osigura da montažer dizala u potpunosti izvršava obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta.
- 4.2. Montažer dizala mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup prostorijama za projektiranje, proizvodnju, sastavljanje, montažu, inspekciju, ispitivanje i prostorijama za skladištenje i osigurati mu sve potrebne obavijesti, a osobito:
- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
 - zapise o kvalitetu koji se u sustavu osiguranja kvaliteta odnose na projektiranje, kao što su rezultati analiza, proračuna, ispitivanja, itd.,
 - zapise o kvalitetu koji se u sustavu osiguranja kvaliteta odnose na prihvatanje isporučene robe i montažu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- 4.3. Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) da se uvjeri da montažer dizala održava i primjenjuje sustav osiguranja kvaliteta i mora montažeru dizala dostaviti izvješće o provjeri (eng. audit).
- 4.4. Osim toga, imenovano tijelo može vršiti nenajavljene posjete prostorijama montažera dizala i mjestu sklapanja dizala. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može vršiti ili dati da se izvrši ispitivanje radi provjere pravilnog funkcioniranja sustava osiguranja kvaliteta, kada je to potrebno; ovo tijelo mora montažeru dizala dostaviti izvješće o toj posjeti i izvješće o ispitivanju, ukoliko je izvršeno ispitivanje.
5. Montažer dizala mora u periodu od 10 godina, od dana kada je dizalo stavljeno na tržište, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
- dokumentaciju navedenu u alineji 2., stavka 2. točke 3.1. ovog Aneksa,
 - dokumentaciju o izmjenama navedenu u stavku 2. točke 3.5. ovog Aneksa,
 - odluke i izvješća imenovanog tijela navedene u zadnjem stavku točke 3.5. i toč. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.
- Ako u Bosni i Hercegovini ne postoji montažer dizala, obveza čuvanja tehničke dokumentacije prenosi se na imenovano tijelo.
6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće obavijesti vezane za izdata i povučena odobrenja sustava osiguranja kvaliteta.
7. Dokumentacija i prepiska vezana za postupke potpunog osiguranja kvaliteta moraju biti sastavljeni na jednom od službenih jezika Bosne i Hercegovine ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

ANEKS XIV OSIGURANJE KVALITETA PROIZVODNJE (modul D)

1. Osiguranje kvaliteta proizvodnje je postupak kojim montažer dizala, koji ispunjava obveze iz točke 2. ovog Aneksa, osigurava i izjavljuje da dizala zadovoljavaju zahtjeve ove Naredbe koji se na njih primjenjuju. Montažer dizala mora postaviti oznaku sukladnosti na svako dizalo i staviti izjavu o sukladnosti. Pored oznake sukladnosti mora se upisati identifikacijski broj imenovanog tijela odgovornog za nadzor, kako je određeno u točki 4. ovog Aneksa.
2. Montažer dizala mora provoditi odobreni sustav osiguranja kvaliteta za proizvodnju, montažu, završnu inspekciju i ispitivanje dizala, kako je određeno u točki 3. ovog Aneksa i mora biti predmet nadzora određenog u točki 4. ovog Aneksa.
3. Sustav osiguranja kvaliteta
- 3.1. Montažer dizala mora podnijeti zahtjev za ocjenjivanje svoga sustava osiguranja kvaliteta imenovanom tijelu, po svom izboru.
Zahtjev mora sadržavati:
- sve odgovarajuće obavijesti o dizalima,
 - dokumentaciju koja se odnosi na sustav osiguranja kvaliteta,
 - tehničku dokumentaciju o odobrenom tipu i kopiju certifikata o ispitivanju tipa.
- 3.2. Sustav osiguranja kvaliteta mora osigurati sukladnost dizala sa zahtjevima ove Naredbe koji se na njih primjenjuju.
Svi elementi, zahtjevi i propisi koje je usvojio montažer dizala moraju biti dokumentirani na sustavan i uređen način u vidu pisanih mjera, postupaka i uputa. Dokumentacija o sustavu osiguranja kvaliteta mora omogućiti dosljedno tumačenje programa, planova, priručnika i zapisa o kvalitetu.
Ova dokumentacija mora osobito sadržavati odgovarajući opis:
- ciljeva kvaliteta i organizacijske strukture, odgovornosti i ovlasti uprave u odnosu na kvalitet dizala,
 - proizvodnje, tehnika kontrole kvaliteta i osiguranja kvaliteta, procesa i sustavnih radnji koji će se koristiti,
 - pregleda i ispitivanja koji će se obaviti, prije, za vrijeme i nakon montaže ²,

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama dizala.

² Ova ispitivanja uključuju u najmanju ruku ispitivanja navedena u Aneksu VI, točka 4 (b)

- zapisa o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji i podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.,
 - načina praćenja dostizanja traženog kvaliteta dizala i učinkovitost provedbe sustava osiguranja kvaliteta.
- 3.3. Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenjivanje sustava osiguranja kvaliteta kako bi se utvrdilo da li taj sustav zadovoljava zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa. Ovo tijelo mora pretpostaviti da su s tim zahtjevima sukladni oni sustavi osiguranja kvaliteta koji primjenjuju odgovarajući harmonizirani standard¹.
Tim za provjeru (eng.audit) mora imati najmanje jednog člana s iskustvom u ocjenjivanju predmetne tehnologije dizala. Postupak ocjenjivanja mora uključiti inspeksijsku posjetu prostorijama montažera dizala. Montažer dizala mora se izvijestiti o odluci. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
- 3.4. Montažer dizala mora poduzeti sve da ispuni svoje obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta i da osigura njegovo pravilno i efikasno provođenje. Montažer dizala obavještava imenovano tijelo, koje je odobrilo sustav osiguranja kvaliteta, o svakoj planiranoj izmjeni sustava osiguranja kvaliteta. Imenovano tijelo mora izvršiti ocjenu predloženih izmjena i odlučiti da li će izmijenjeni sustav osiguranja kvaliteta i dalje zadovoljavati zahtjeve navedene u točki 3.2. ovog Aneksa ili je potrebno ponovno ocjenjivanje. Imenovano tijelo o svojoj odluci mora izvijestiti montažera dizala. Obavijest mora da sadrži zaključke pregleda i obrazloženu odluku o ocjeni.
4. Nadzor u nadležnosti imenovanog tijela
- 4.1. Svrha nadzora je da osigura da montažer dizala u potpunosti izvršava obveze koje proizilaze iz odobrenog sustava osiguranja kvaliteta.
- 4.2. Montažer dizala mora imenovanom tijelu, u svrhu inspekcije, omogućiti pristup lokacijama gdje se vrši proizvodnja, kontrola, sklapanje, montaža, ispitivanje i skladištenje i osigurati mu sve potrebne obavijesti, a osobito:
- dokumentaciju o sustavu osiguranja kvaliteta,
 - zapise o kvalitetu, kao što su izvješća o inspekciji, podaci o ispitivanju, podaci o kalibraciji, izvješća o kvalifikacijama uključenog osoblja, itd.
- 4.3. Imenovano tijelo mora periodično vršiti provjere (eng. audit) kako bi utvrdio da li montažer dizala održava i primjenjuje sustav osiguranja kvaliteta i montažeru dizala mora dostaviti izvješće o provjeri (eng. audit).
- 4.4. Osim toga, imenovano tijelo može vršiti nenajavljene posjete montažeru. U vrijeme takvih posjeta imenovano tijelo može vršiti ili dati da se izvrše ispitivanja radi provjere pravilnog funkcioniranja odobrenog sustava osiguranja kvaliteta, ukoliko je to potrebno. Imenovano tijelo mora montažeru dizala dostaviti izvješća o toj posjeti i izvješće o ispitivanju, ako je izvršeno ispitivanje.
5. Montažer dizala mora u periodu od 10 godina, od dana proizvodnje zadnjeg dizala, čuvati i staviti na raspolaganje nadležnim organima:
- dokumentaciju navedenu u drugoj alineji točke 3.1. ovog Aneksa,
 - dokumentaciju o izmjenama navedenu u drugom stavku točke 3.4. ovog Aneksa,

- odluke i izvješća imenovanog tijela navedene u zadnjem stavku točke 3.4. i toč. 4.3. i 4.4. ovog Aneksa.
6. Svako imenovano tijelo mora drugim imenovanim tijelima dostaviti odgovarajuće obavijesti vezane za izdata i povučena odobrenja za sustav osiguranja kvaliteta.
7. Dokumentacija i prepiska vezana za postupke osiguranja kvaliteta proizvodnje moraju biti sastavljeni na jednom od jezika koji su službenoj uporabi u Bosni i Hercegovini ili na jeziku koji je prihvatljiv imenovanom tijelu koje je izvršilo ispitivanje.

На основу члана 6. став (1) Закона о техничким захтјевима за производе и оцјењивању усклађености ("Службени гласник БиХ", број 45/04) и члана 2. Упутства о начину израде и поступку доношења техничких прописа ("Службени гласник БиХ", број 35/06) Министарство спољне трговине и економских односа БиХ, на приједлог Комитета за техничке прописе Босне и Херцеговине, доноси

НАРЕДБУ О БЕЗБЈЕДНОСТИ ЛИФТОВА

ДИО ПРВИ - ПОДРУЧЈЕ ПРИМЈЕНЕ И СТАВЉАЊЕ НА ТРЖИШТЕ

Члан 1.

(Предмет)

Наредбом о безбједности лифтова (у даљем тексту: Наредба) прописују се основни здравствени и безбједносни захтјеви који се односе на пројектовање и израду лифтова и безбједносних компоненти у лифтовима, њихово стављање на тржиште, поступци оцјењивања усклађености лифтова и безбједносних компоненти, знак усклађености, побољшање безбједности постојећих лифтова и одржавање лифтова.

Члан 2.

(Подручје примјене)

Ова Наредба примјењује се на лифтове који су у сталној употреби у зградама и конструкцијама и на безбједносне компоненте лифтова наведене у Анексу IV ове Наредбе.

Члан 3.

(Дефиниције)

- (1) Дефиниције које се користе у овој Наредби имају сљедеће значење:
- а) "лифт" значи уређај који опслужује одређене нивое и који има носач који се креће дуж крутих вођица с нагибом већим од 15 степени према хоризонтали, а намијењен је за превоз:
 - 1) лица,
 - 2) лица и терета,
 - 3) само терета ако је носач доступан, односно у који лице може ући без потешкоћа, и ако је опремљен командама постављеним унутар носача или на дохват руке лица унутар носача,
 - б) "носач" је дио лифта у којем су лица и/или терети смјештени како би могла бити подигнута или спуштена,
 - ц) "монтажер" лифта је физичко или правно лице које преузима одговорност за пројектовање, производњу, монтажу и стављање лифта на тржиште и које поставља знак усклађености и саставља изјаву о усклађености,

¹ Taj harmonizirani standard će biti BAS EN ISO 9001, s dopunama gdje je potrebno, vodeći računa o specifičnim karakteristikama dizala.

- д) "стављање лифта на тржиште" је момент када монтажер лифта први пут стави лифт кориснику на располагање,
- е) "безбједносна компонента" је компонента наведена у Анексу IV ове Наредбе,
- ф) "произвођач безбједносне компоненте" је физичко или правно лице које преузима одговорност за пројектовање и производњу безбједносних компоненти и које поставља знак усклађености и саставља изјаву о усклађености,
- г) "тип лифта" је репрезентативни лифт чија техничка документација показује начин на који ће бити испуњени основни безбједносни захтјеви за лифтове који су у складу с типом лифта, дефинисаним објективним параметрима и који користи исте безбједносне компоненте,
- х) "именовано тијело за оцјењивање усклађености" (у даљњем тексту: именовано тијело) је тијело за оцјењивање усклађености које именује Министарство спољне трговине и економских односа БиХ (у даљњем тексту: Министарство). Именовати се могу сертификациска тијела, инспекциска (контролна) тијела, лабораторије или друга тијела,
- и) "пријављено тијело" је именовано тијело за оцјењивање усклађености које Министарство пријављује Европској комисији за обављање поступака оцјењивања усклађености и које је Европска комисија објавила у Службеном гласнику Европске комисије и додијелила му одговарајући идентификациски број,
- ј) "именовано тијело за технички преглед лифта" је тијело из члана 34. ове Наредбе,
- к) "одржавалац" је правно лице задужено за одржавање лифта,
- л) "реконструкција лифта" је једна или више радњи којим се изврше промјене према члану 23. ове Наредбе,
- м) "извјештај о обављеном техничком прегледу" је извјештај који саставља именовано тијело за технички преглед лифта послје извршеног прегледа лифта,
- н) "власник лифта" је власник грађевине у коју је уграђен лифт,
- (2) Све дозвољене варијације између типа лифта из става (1) тачка г) овог члана и лифтова који су изведени према типу лифта, морају бити јасно наведене у техничкој документацији с највећим и најмањим вриједностима,
- (3) Помоћу прорачуна и/или на основу пројектних нацрта дозвољено је показати сличност асортимана опреме ради испуњавања основних безбједносних захтјева,
- (4) Ова Наредба се односи и на лифтове који се крећу дуж фиксне путање и кад се не крећу дуж крутих вођица.

Члан 4.

(Изузеци од примјене)

Ова Наредба се не примјењује на:

- а) уређаје за дизање чија брзина није већа од 0,15 m/s,
- б) дизалице на градилиштима,
- ц) жичаре, укључујући успињаче,
- д) лифтове специјално пројектоване и произведене за војне и полицијске намјене,
- е) уређаје за дизање с којих се могу изводити радови,
- ф) уређаје за дизање у рудницима,

- г) уређаје за дизање намијењене за подизање извођача у току умјетничких представа,
- х) уређаје за дизање уграђене у превозна средства,
- и) уређаје за дизање повезане с машинама и намијењене искључиво за приступ радном мјесту, укључујући мјеста за преглед и одржавање на машинама,
- ј) возове на зупчастим шинама и возове с назубљеним точковима,
- к) покретне степенице и покретне пјешачке траке.

Члан 5.

(Примјена других прописа)

Када су ризици за лифтове из ове Наредбе потпуно или дјелимично обухваћени посебним прописима, ова Наредба се не примјењује или ће се престати примјењивати на такве лифтове и ризике од тренутка примјене тих посебних прописа.

Члан 6.

(Стављање на тржиште)

- (1) Лифтови прописани овом Наредбом могу се ставити на тржиште и у употребу само ако не угрожавају здравље и безбједност лица или безбједност имовине, ако су правилно уграђени и одржавани и ако се користе за предвиђену намјену.
- (2) Безбједносне компоненте, прописане овом Наредбом, могу се ставити на тржиште и у употребу само ако лифтови у које ће се уградити не угрожавају здравље и безбједност лица или безбједност имовине, ако су правилно уграђене и одржаване и ако се користе за предвиђену намјену.
- (3) Лице одговорно за извођење радова на згради или конструкцији и монтажер лифта међусобно се информишу о потребним чињеницама и предузимају одговарајуће мјере како би осигурали правилан рад и сигурну употребу лифта.
- (4) Возна окна намијењена за лифтове не смију садржавати никакве цјевоводе, ожичења или прикључке осим оних који су потребни за рад и безбједност лифта.
- (5) Не доводећи у питање ст. (1), (2), (3) и (4) овог члана, могу се донијети посебни прописи како би се осигурала заштита лица, када се предметни лифтови ставе у рад и употребу, под условом да то не значи да су лифтови модификовани на начин који није предвиђен у овој Наредби.

Члан 7.

(Излагање на сајмовима и изложбама)

- (1) Лифтови или безбједносне компоненте које нису усклађене с важећим прописима у Босни и Херцеговини могу се излагати на сајмовима и изложбама или се може демонстрирати њихов рад, под условом да постоји видљив натпис који јасно показује да ти лифтови или безбједносне компоненте нису усклађене и да нису за продају све док монтажер лифта, произвођач безбједносних компоненти или његов овлаштени заступник са сједиштем у Босни и Херцеговини (у даљњем тексту: овлаштени заступник) не осигура усклађеност.
- (2) За вријеме демонстрације рада морају се предузети све одговарајуће безбједносне мјере како би се осигурала заштита лица.

Члан 8.

(Основни здравствени и безбједносни захтјеви)

- (1) Лифтови прописани овом Наредбом морају задовољавати основне здравствене и безбједносне захтјеви наведене у Анексу I ове Наредбе.

- (2) Безбједносне компоненте прописане овом Наредбом морају задовољавати основне здравствене и безбједносне захтјеве наведене у Анексу I ове Наредбе или омогућавати да лифтови у које су уграђене задовољавају те основне захтјеве.

Члан 9.

(Слободан промет лифтова и безбједносних компоненти)

- (1) Не смије се забранити, ограничити или ометати стављање на тржиште и употреба лифтова и безбједносних компоненти које су усклађене с овом Наредбом.
- (2) Не смије се забранити, ограничити или ометати стављање на тржиште компоненти које су, на основу изјаве произвођача или његовог овлаштеног заступника, намијењене за уградњу у лифтове прописане овом Наредбом.

Члан 10.

(Претпоставка усклађености)

- (1) Претпоставља се да су лифтови и безбједносне компоненте које носе знак усклађености и имају изјаву о усклађености из Анекса II ове Наредбе, усклађене са свим одредбама ове Наредбе, укључујући поступке оцјењивања усклађености наведене у чл. 12., 13., 14., 15. и 16. ове Наредбе.
- (2) Када босанскохерцеговачки стандард (у даљем тексту: BAS стандард), којим се преузима хармонизовани европски стандард обухвата један или више основних безбједносних захтјева, претпоставља се да:
- а) лифтови који су израђени у складу с тим стандардом испуњавају одговарајуће основне захтјеве, или
- б) безбједносне компоненте које су израђене у складу с тим стандардом, а које су исправно уграђене у лифт, омогућавају да тај лифт испуњава одговарајуће основне захтјеве.
- (3) Када не постоје хармонизовани европски стандарди, Институт за стандардизацију Босне и Херцеговине указује заинтересованим странама на постојање техничких стандарда и спецификација у Босни и Херцеговини који се сматрају важним или релевантним за исправну примјену основних безбједносних и здравствених захтјева из Анекса I ове Наредбе.
- (4) Листу стандарда из става (2) овог члана објављује Министарство у "Службеном гласнику БиХ".

Члан 11.

(Заштитна клаузула)

- (1) Ако надлежни инспекцијски органи Федерације Босне и Херцеговине, Републике Српске и Брчко Дистрикта Босне и Херцеговине (у даљем тексту: надлежни инспекцијски органи) утврде да постоји опасност да лифт или безбједносна компонента, који носе знак усклађености, а који се користе за предвиђену намјену, угрожавају безбједност лица и евентуално имовине, они предузимају све одговарајуће мјере и радње да тај лифт или безбједносна компонента повуку с тржишта, да забране њихово стављање на тржиште или употребу или да ограниче њихово слободно кретање.
- (2) Ако лифт или безбједносна компонента, који нису усклађени с основним здравственим и безбједносним захтјевима из члана 8. ове Наредбе, носе знак усклађености, надлежни инспекцијски органи предузимају одговарајуће мјере и радње против оног правног или физичког лица које је неосновано поставило тај знак усклађености.

- (3) Надлежни инспекцијски органи одмах обавјештавају Агенцију за надзор над тржиштем Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Агенција) о предузетим мјерама из става (1) и (2) овог члана, наводећи разлоге за доношење такве одлуке и посебно образлажу ако је до неусклађености дошло усљед:

- а) неиспуњавања основних захјева из члана 8. ове Наредбе,
- б) неправилне примјене стандарда из члана 10. став (2) ове Наредбе,
- ц) недостатака у стандардима из члана 10. став (2) ове Наредбе.
- (4) Агенција обавјештава Министарство наведено у члану 3. тачка х) ове Наредбе и Министарство комуникација и транспорта БиХ о предузетим мјерама и радњама из ст. (1) и (2) овог члана.
- (5) Министарство обавјештава државе и међународне организације с којима је Босна и Херцеговина закључила билатералне и мултилатералне уговоре којима је створена обавеза обавјештавања о предузетим мјерама и радњама из ст. (1) и (2) овог члана.

ДИО ДРУГИ - ПОСТУПЦИ ОЦЈЕЊИВАЊА УСКЛАЂЕНОСТИ

Члан 12.

(Поступци оцјењивања усклађености безбједносних компоненти)

Прије стављања на тржиште безбједносних компоненти наведених у Анексу IV ове Наредбе, произвођач безбједносне компоненте или његов овлаштени заступник мора:

- а) доставити тип безбједносне компоненте ради испитивања типа у складу с Анексом V ове Наредбе и провере производње коју врши именовано тијело у складу с Анексом XI ове Наредбе;
- 2) или доставити тип безбједносне компоненте ради испитивања типа у складу с Анексом V ове Наредбе и спровести систем осигурања квалитета у складу с Анексом VIII ове Наредбе у циљу провере производње,
- 3) или спровести потпуни систем осигурања квалитета у складу с Анексом IX ове Наредбе;
- б) поставити знак усклађености на сваку безбједносну компоненту и саставити изјаву о усклађености која садржи информације наведене у Анексу II ове Наредбе, узимајући у обзир спецификације наведене у Анексу VIII, IX или XI, зависно од случаја који је примијењен;
- ц) чувати копију изјаве о усклађености 10 година од дана када је произведена посљедња безбједносна компонента.

Члан 13.

(Поступци оцјењивања усклађености лифтова)

- (1) Прије стављања на тржиште, на лифту мора бити проведени један од сљедећих поступака:
- а) ако је лифт пројектован у складу с лифтом који је био подвргнут испитивању типа из Анекса V ове Наредбе, лифт мора да буде израђен, монтиран и испитан, примјеном једног од сљедећих поступака:
- 1) завршне инспекције из Анекса VI ове Наредбе, или
- 2) система осигурања квалитета из Анекса XII ове Наредбе, или

- 3) система осигурања квалитета из Анекса XIV ове Наредбе,
Поступци за фазе пројектовања и израде и фазе монтаже и испитивања могу се изводити на истом лифту.
- б) или, ако је лифт пројектован у складу с типом лифта који је био подвргнут испитивању типа, из Анекса V ове Наредбе, лифт мора да буде израђен, монтиран и испитан, примјеном једног од сљедећих поступака:
- 1) завршне инспекције из Анекса VI ове Наредбе, или
 - 2) система осигурања квалитета из Анекса XII ове Наредбе, или
 - 3) система осигурања квалитета из Анекса XIV ове Наредбе;
- ц) или, ако је лифт пројектован у складу с лифтом за који је проведен систем осигурања квалитета из Анекса XIII ове Наредбе, уз додатно испитивање пројекта уколико исти није у потпуности у складу с BAS стандардима, лифт мора да буде монтиран, израђен и испитан, додатно, примјеном једног од сљедећих поступака:
- 1) завршне инспекције из Анекса VI ове Наредбе, или
 - 2) система осигурања квалитета из Анекса XII ове Наредбе, или
 - 3) система осигурања квалитета из Анекса XIV ове Наредбе,
- д) или поступак појединачне верификације из Анекса X ове Наредбе коју проводи именовано тијело;
- е) или систем осигурања квалитета из Анексу XIII ове Наредбе, уз додатно испитивање пројекта уколико исти није у потпуности у складу с BAS стандардима.
- (2) У случајевима из става (1) тач. а), б) и ц) овог члана, лице одговорно за пројектовање мора да достави сву потребну документацију и информације лицу одговорном за израду, монтажу и испитивање како би то лице било у могућности радити у потпуној безбједности.
- (3) У свим случајевима наведеним у ст. (1) и (2) овог члана:
- а) монтажнер лифта поставља знак усклађености у лифт и саставља изјаву о усклађености која садржи податке наведене у Анексу II ове Наредбе, узимајући у обзир спецификације наведене у Анексу VI, X, XII, XIII или XIV, зависно од случаја који је примијењен;
 - б) монтажнер лифта мора да чува копију изјаве о усклађености 10 година од дана кад је лифт стављан на тржиште;
 - ц) надлежни инспекцијски органи и друга именована тијела могу, на захтјев, добити од монтажера лифта копију изјаве о усклађености и извјештаје о испитивањима извршеним приликом завршне инспекције.
- Члан 14.
- (Примјена других прописа на лифтове и безбједносне компоненте)
- (1) Када лифтови или безбједносне компоненте подлијежу захтјевима других прописа о питању других аспеката којима је такођер предвиђено стављање знака усклађености, тај знак указује на претпоставку да је лифт или безбједносна компонента усклађена с одредбама тих других прописа.
- (2) Када један или више прописа из става (1) овог члана допушта произвођачу да за вријеме прелазног периода одабере која рјешења ће примијенити, знак усклађености означава усклађеност само с оним прописима које је монтажнер лифта или произвођач безбједносне компоненте примијенио. У том случају, појединости о примијењеним прописима морају се навести у документима, обавијестима и упутама које ти прописи захтијевају, и које се обавезно прилажу уз лифт или безбједносну компоненту.
- Члан 15.
- (Обавезе правних или физичких лица која стављају лифт или безбједносну компоненту на тржиште)
- Ако ни монтажнер лифта, ни произвођач безбједносних компоненти, нити његов овлаштени заступник не испуњавају обавезе из чл. 12., 13. и 14. ове Наредбе онда се те обавезе преносе на правно или физичко лице које лифт или безбједносну компоненту ставља на тржиште Босне и Херцеговине. Исте обавезе се односе на правна или физичка лица која производе лифт или безбједносну компоненту за властиту употребу.
- Члан 16.
- (Именована тијела)
- (1) Министар спољне трговине и економских односа БиХ (у даљем тексту: министар), у складу с чланом 12. Закона о техничким захтјевима за производе и оцјењивању усклађености, именује тијела за оцјењивање усклађености која проводе поступке наведене у чл. 12. и 13. ове Наредбе заједно с њиховим посебним задацима и додијељеним идентификацијским бројевима.
 - (2) При оцјењивању тијела из става (1) овог члана примјењују се критерији из Анекса VII ове Наредбе.
 - (3) За тијела која испуњавају критерије за оцјењивање, наведене у одговарајућим BAS стандардима, претпоставља се да испуњавају критерије из Анекса VII ове Наредбе.
 - (4) Обавјештење о именовању тијела из става (1) овог члана објављује Министарство у "Службеном гласнику БиХ".
 - (5) Министар ставља ван снаге рјешење о именовању уколико установи да именовано тијело више не испуњава критерије из Анекса VII ове Наредбе.
 - (6) Обавјештење о повлачењу именовања из става (5) овог члана објављује Министарство у "Службеном гласнику БиХ".
- ДИО ТРЕЋИ - ЗНАК УСКЛАЂЕНОСТИ**
- Члан 17.
- (Знак усклађености)
- (1) Знак усклађености се примјењује у складу с одредбом члана 39. ст. (1) и (2) ове Наредбе.
 - (2) Знак усклађености поставља се у кабину сваког лифта, истакнуто и видљиво у складу с тачком 5. Анекса I ове Наредбе и на сваку безбједносну компоненту наведену у Анексу IV ове Наредбе или, гдје то није могуће, на наљепницу која је трајно повезана са безбједносном компонентом.
 - (3) Забрањено је постављање ознака на лифтове и безбједносне компоненте које би трећа лица могла навести на погрешно тумачење облика и значења знака усклађености.
 - (4) Дозвољено је постављање других ознака на лифтове и безбједносне компоненте под условом да не смањују видљивост и читљивост знака усклађености.
 - (5) Изузетно од одредби члана 11. ове Наредбе:

- а) када надлежни инспекцијски орган утврди да је знак усклађености постављен непрописно, монтажер лифта, произвођач безбједносне компоненте или његов овлаштени заступник обавезан је производ ускладити с одредбама које се односе на постављање знака усклађености и поступати на начин који налаже надлежни инспекцијски орган,
- б) ако произвођач или његов овлаштени заступник не поступи у складу с тачком а) овог става, надлежни инспекцијски орган мора да предузме све одговарајуће мјере да ограничи или забрани стављање на тржиште безбједносне компоненте или да осигура њено повлачење с тржишта и да забрани употребу лифта, те да обавијести Агенцију, у складу с поступцима прописаним у члану 11. ове Наредбе.
- д) на лифт, чија је брзина већа од 0,63 m/s, морају се уградити захватни уређаји с поступним кочењем и
- е) уградити уређај, који спречава неконтролисано кретање кабине у смјеру према горе код безредукторских погона лифта, односно код лифта са редукторским погоном у случају када се мијења носиви оквир кабине, односно захватни уређај.

Члан 20.

(Одговорност власника лифта)

- (1) За provedбу чл. 18. и 19. ове Наредбе одговоран је власник лифта.
- (2) Испуњење захтјева из чл. 18. и 19. ове Наредбе потврђује именовано тијело за технички преглед лифта из члана 34. ове Наредбе, издавањем извјештаја о обављеном техничком прегледу.

Члан 21.

(Надзор)

- (1) Надзор над спровођењем чл. 18. и 19. ове Наредбе проводе надлежни инспекцијски органи.
- (2) Ако власник лифта у року из члана 37. став (4) ове Наредбе не осигура испуњење захтјева из члана 18. ове Наредбе, надлежни инспекцијски органи из става (1) овог члана ставиће лифт ван употребе.

Члан 22.

(Ванредни технички преглед лифта)

- (1) Ванредни технички преглед проводи се у случају:
 - насталих основних промјена на лифту као што је наведено у члану 23. ове Наредбе
 - стављања лифта у употребу након незгода
- (2) Ванредни технички преглед проводи именовано тијело за технички преглед лифта из члана 34. ове Наредбе, а у складу с одредбама ове Наредбе.
- (3) Власник лифта мора да обезбједи ванредни технички преглед лифта. Захтјев за ванредни технички преглед мора бити достављен у писаном облику са назнаком одржавалаца лифта, односно извођача радова на лифту, и са називом именованог тијела за технички преглед лифта које је вршило преглед лифта по чијем је извјештају о техничком прегледу дошло до промјене на лифту у смислу члана 23. ове Наредбе.
- (4) Ванредни технички преглед лифта мора да обави исто именовано тијело за технички преглед лифта које је издало негативан извјештај о прегледу.
- (5) Ванредним техничким прегледом мора се узети у обзир процјена ризика и мора се утврдити да су испуњени сви захтјеви из чл. 18. и 19. ове Наредбе за постојеће лифтове и основни здравствени и безбједносни захтјеви из Анекса I ове Наредбе за нове лифтове.
- (6) Именовано тијело за технички преглед лифта саставља извјештаје о обављеном ванредном техничком прегледу и уписује у књигу одржавања лифта, у складу са тачком 6.2. Анекса I Наредбе, датум када је преглед обављен и резултате прегледа.
- (7) Именовано тијело за технички преглед лифта мора да води евиденцију обављених техничких прегледа с подацима једнаким онима који су уписани у књигу одржавања лифта. Именовано тијело за технички преглед лифта мора ту евиденцију, на захтјев, доставити Министарству и надлежном инспекцијском органу.

Члан 23.

(Основна промјена на лифту)

- (1) Под основном промјеном на лифту сматрају се:
 - а) Промјене:
 - 1) називне брзине,

ДИО ЧЕТВРТИ - ПОБОЉШАЊЕ БЕЗБЈЕДНОСТИ ПОСТОЈЕЋИХ ЛИФТОВА И ОДРЖАВАЊЕ ЛИФТОВА

Члан 18.

(Захтјеви за побољшање безбједности постојећих лифтова)

Постојећи лифтови обавезно морају испуњавати сљедеће захтјеве:

- а) на улазима у кабину за лифт који превози лица морају бити уграђена врата кабине,
- б) у кабини лифта мора да се налази показивач или друга ознака положаја кабине,
- ц) уређаји за забрављивање врата возног окна морају задовољавати основне безбједносне захтјеве из Анекса I ове Наредбе
- д) носива средства (ужад, ланци, траке и др.), на којима су овјешени кабина и противтег, морају се редовно прегледавати и по потреби мијењати,
- е) управљањем погона лифта треба постићи високу тачност заустављања кабине у станицама,
- ф) облоге кочница погонске машине не смију садржавати азбест,
- г) гранични брзине морају се редовно прегледавати и по потреби мијењати,
- х) прилази машинској просторији лифта морају бити сигурни и лако приступачни,
- и) прозирни контролни отвори на вратима возног окна морају бити израђени од таквог материјала таквих димензија да спријече могућност настајања озљеда.

Члан 19.

(Захтјеви за лифт при реконструкцији или адаптацији грађевине)

Ако се грађевина у коју је уграђен лифт прије ступања на снагу ове Наредбе реконструише или адаптира у складу с посебним прописом за грађење, те уколико је у склопу реконструкције грађевине предвиђена и реконструкција лифта, тада лифт осим захтјева из члана 18. ове Наредбе мора да задовољава и сљедеће захтјеве:

- а) на аутоматска врата кабине и возног окна морају бити уграђени сензори за детекцију присутности лица и животиња,
- б) у кабини лифта мора да постоји потребна расвјета и алармни уређај који ће дјеловати и у случају прекида снабдијевања електричном енергијом,
- ц) уградити управљачке уређаје у кабини лифта и позивне уређаје на прилазима вратима возног окна које ће моћи самостално користити и лица с инвалидитетом у складу с посебним прописима,

- 2) називне носивости,
- 3) тежине кабине и противтега,
- 4) висине дизања
- б) Промјене или замјене:
 - 1) система управљања,
 - 2) вођица,
 - 3) типа врата (или додатно уграђивање једних или више врата или врата кабине),
 - 4) погонске машине или погонске ужнице,
 - 5) безбједносних компоненти према Анексу IV ове Наредбе,
 - 6) носивих елемената,
- (2) Власник лифта мора да именованом тијелу прије ванредног техничког прегледа достави сву потребну документацију.

Члан 24.

(Редовни технички преглед лифта)

- (1) Редовни технички преглед лифта мора се обавити најмање једанпут годишње.
- (2) Власник је дужан обезбиједити редовни технички преглед лифта.
- (3) Редовни технички преглед лифта обавља именовано тијело за технички преглед лифта из члана 34. ове Наредбе. Одржавалац лифта мора да присуствује код редовног техничког прегледа лифта. Ако на захтјев власника лифта или именованог тијела за технички преглед лифта, одржавалац без оправданих разлога не жели присуствовати прегледу лифта, одржаваоцу се може одузети овлашћење за одржавање лифта и о томе обавијестити Министарство.
- (4) На захтјев именованог тијела за технички преглед лифта власник лифта мора да обезбиједи потребне услове за преглед.
- (5) Редовни технички преглед лифта обухвата све поступке који су потребни да се провјери да постојећи лифт задовољава захтјеве из члана 18. и 19. ове Наредбе, а нови лифт задовољава основне здравствене и безбједносне захтјеве из Анекса I ове Наредбе.
- (6) Код редовног техничког прегледа лифта именовано тијело за технички преглед лифта проводи следеће поступке:
 - а) провјерава исправно дјеловање опреме за безбједност и заштиту,
 - б) провјерава исправност друге опреме која би могла утицати на безбједност,
 - ц) провјерава да ли су на лифту настале промјене које могу утицати на безбједност,
 - д) провјерава да у околини нису настале промјене које могу утицати на безбједност,
 - е) провјерава да код употребе лифта не долази до промјена које могу утицати на безбједност,
 - ф) провјерава да се на лифту налазе све ознаке и упуте за употребу, одржавање и спашавање лица из лифта,
 - г) провјерава да ли су у књигу одржавања лифта уписане све промјене настале од посљедњег редовног техничког прегледа и
 - х) провјерава да ли су од посљедњег редовног техничког прегледа уклоњени сви недостаци према извјештају о обављеном редовном техничком прегледу.
- (7) Именовано тијело за технички преглед лифта након обављеног редовног техничког прегледа лифта саставља извјештај о обављеном редовном техничком прегледу. Извјештај мора да садржи све евентуалне недостатке на лифту и потребне поступке за отклањање истих и рок за њихово отклањање.
- (8) Власник лифта након достављеног извјештаја о обављеном редовном техничком прегледу од именованог тијела за технички преглед лифта, мора да предузме све потребне радње како би отклонио све недостатке утврђене у извјештају.
- (9) Именовано тијело за технички преглед лифта код првог редовног техничког прегледа додјељује лифту његов идентификацијски број. Тај број је трајан и њега именовано тијело за технички преглед лифта које изводи први редовни технички преглед лифта уписује у књигу одржавања лифта и ставља га на унутрашњу страну врата ормарића за управљање лифта. Идентификацијски број остаје трајан у случају да се промијени именовано тијело за технички преглед лифта.
- (10) У књигу одржавања лифта именовано тијело за технички преглед лифта уписује датум обављеног редовног техничког прегледа лифта, назив именованог тијела за технички преглед лифта које је обавило редовни технички преглед, идентификацијски број лифта, недостатке који битно нарушавају безбједност корисника и рок за њихово отклањање, те да ли је дозвољена употреба лифта. Извјештај о редовном техничком прегледу треба чувати заједно с техничком документацијом лифта.
- (11) Ако лифт не задовољава захтјеве из става (6) овога члана који битно нарушавају безбједност корисника, именовано тијело за технички преглед лифта привремено ће ставити лифт ван употребе (искључити погон лифта). Именовано тијело за технички преглед лифта о томе одмах у писаној форми обавјештава надлежног инспекцијског органа, одржаваоца лифта и власника лифта.
- (12) Именовано тијело за технички преглед лифта може дозволити рад лифта на одређено вријеме, ако није битно нарушена безбједност корисника лифта, у којем власник мора да отклони недостатке. Отклоњене недостатке мора у књизи одржавања лифта потврдити одржавалац лифта те о томе обавијестити власника и именовано тијело за технички преглед лифта. Ако власник не отклони недостатке у року, именовано тијело за технички преглед лифта мора о томе да обавијести надлежни инспекцијски орган.
- (13) Власник лифта не смије мијењати именовано тијело за технички преглед лифта док год нису отклоњени сви недостаци за које је именовано тијело за технички преглед лифта прописало рок за отклањање. Исто именовано тијело за технички преглед лифта мора да утврди да ли су у року отклоњени сви недостаци.
- (14) У случају угрожавања безбједности и здравља корисника лифта надлежни инспекцијски органи морају да забране употребу лифта и по потреби захтијевају обављање ванредног прегледа.

Члан 25.

(Редовно одржавање лифта)

- (1) Власник је дужан обезбиједити редовно одржавање лифта. Одржавање лифта подразумијева потребне поступке за вријеме употребног вијека лифта, за сигуран рад лифта и његових саставних дијелова.
- (2) Сваки лифт мора да има упутство за употребу и одржавање и упутство за спашавање особа (лица) којих се мора придржавати код редовног одржавања лифта и код спашавања лица из лифта.

- (3) Ако за постојећи лифт нема потребних упутстава из става (2) овог члана, те ако су она непотпуна, власник мора да их прибави или допуни од монтажера у року од 18 мјесеци од почетка примјене ове Наредбе или да обезбиједи њихову израду или надопуну. За таква упутства власник мора да прибави сагласност од именованог тијела за технички преглед лифта.

Члан 26.

(Обухват редовног одржавања)

Редовно одржавање лифта обухвата: преглед постројења лифта и контролу његовог рада, према упутству за употребу и одржавање, отклањање утврђених недостатака те замјену неисправних и оштећених елемената, а посебно:

- а) провјеру исправности рада свих безбједносних уређаја, посебно рада безбједносних уређаја кочнице погонске машине, захватног уређаја, граничника брзине, крајњих склопки, одбојника, врата возног окна и забраве врата возног окна,
- б) провјеру носиве ужади или ланца или трака и њихове везе с кабином и противтегом,
- ц) провјеру вуче што се остварује силом трења,
- д) провјеру изолације свих струјних кругова и њихових веза с уземљењем прегледом изолације,
- е) провјеру прикључака на громобранску инсталацију,
- ф) чишћење и подмазивање дијелова лифта,
- г) провјеру исправности рада лифта при вожњи од станице до станице уздуж возног окна у оба смјера те при пристајању,
- х) провјеру нужних излаза и
- и) провјеру исправности погонских и управљачких уређаја лифта.

Члан 27.

(Период редовног одржавања и обавеза поступања)

- (1) Редовно одржавање лифта мора се обавити најмање једанпут мјесечно.
- (2) Код редовног одржавања морају се без одгајања отклањати сви недостаци у раду лифта, а неисправни и оштећени дијелови морају се замијенити исправним.
- (3) Ако се при одржавању лифта утврде неисправности које могу довести до опасног погонског стања, одржавалац мора лифт привремено да стави ван употребе (искључити погон лифта), док се оне не отклоне.

Члан 28.

(Одржавалац)

- (1) Одржавање лифта може обављати правно лице регистровано за ту дјелатност, који брине за одржавање лифта у име власника и врши провјере лифта приликом рада те мора да буде упознат с упутством за употребу и одржавање лифта, упутством за спашавање лица, те књигом одржавања лифта.
- (2) Одржавалац лифта мора да има сједиште у БиХ.
- (3) Одржавалац може обављати одржавање лифта само уколико добије одобрење од именованог тијела за технички преглед лифта које прије издавања исте провјерава стручну оспособљеност одржаваоца.
- (4) Оспособљеност одржаваоца се провјерава у складу са правилима за провјеру стручне оспособљености одржаваоца лифта, која доноси Институт за акредитовање БиХ, а одобрава Министарство.
- (5) Правилима из става (4) овог члана прописује се:
 - а) услови у погледу некретнина које мора да посједује одржавалац,

- б) услови у погледу опреме коју мора да посједује одржавалац,

- ц) обавезе одржаваоца у погледу запошљавања стручних запосленика,

- д) начин провјере стручне оспособљености запосленика одржаваоца,

- (6) Одобрење из става (3) овог члана важи једну годину. Два мјесеца прије истека овог периода одржавалац је дужан поднијети захтјев за продужење одобрења.

Члан 29.

(Обавезе поступања)

- (1) Одржавалац мора да о недостацима који се не могу одмах отклонити, одмах обавијестити власника и записати их у књигу одржавања лифта. Ако настали недостаци угрожавају сигурну употребу лифта одржавалац мора лифт привремено да стави ван употребе (искључити погон лифта) и о томе, у писменој форми, обавијестити власника и именовано тијело за технички преглед лифта.
- (2) Именовано тијело за технички преглед лифта дужно је обавијестити Министарство и надлежни инспекцијски орган о издатим одобрењима према ставу (3) члана 28., наводећи назив и адресу одржаваоца те име и презиме одговорног лица код одржаваоца.
- (3) Министарство један пут годишње објављује у "Службеном гласнику БиХ" списак одржавалаца којима су именована тијела за технички преглед лифта издала одобрење према ставу (3) члана 28.

Члан 30.

(Спашавање лица из лифта)

- (1) Спашавање лица из лифта обавља, у име власника, одржавалац наведен у члану 28. став (1) ове Наредбе.
- (2) Спашавање лица из лифта може обављати и лице, које ради или живи у грађевини, које одржавалац оспособи за спашавање лица из лифта и обезбиједи одговарајућу опрему.
- (3) Током спашавања мора да буде успостављен контакт између спасиоца и лица у кабини лифта.
- (4) За послове спашавања лица из лифта одржавалац из става (1) овога члана мора:
 - а) у складу с бројем лифтова за који обавља послове одржавања, располагати с довољним бројем спасилачког особља,
 - б) имати могућност доћи до одређене грађевине и лифта,
 - ц) вријеме између позива за спашавање и успостављања контакта с лицама у кабини лифта мора бити најкраће могуће,
 - д) вријеме између позива за спашавање и доласка спасиоца не смије бити дуже од 60 минута осим ако се ради о ванредним околностима (застој у саобраћају, снијег, поплава итд.) те ако сједиште одржаваоца није у мјесту у којем се налази лифт. У таквим ванредним случајевима одржавалац мора позвати најближег другог одржаваоца који има одобрење за послове одржавања издатог од именованог тијела за технички преглед лифта према члану 28. став (3).
- (5) Подаци о спашавању морају се уписати у књигу одржавања лифта.

Члан 31.

(Књига одржавања лифта)

- (1) Сваки лифт мора да има књигу одржавања лифта која садржи:

- a) опште податке о лифту (податке о власнику и мјесту уградње лифта, податке о монтажери лифта, те годину уградње лифта),
 - б) основне податке о лифту (врсту лифта, називну носивост и брзину, највећи број укључака на сат, број сати рада у току 24 сата, број станица и ознаку главне станице, висину дизања, врсту електричне енергије и напона за струјне кругове, податке о заштити од превиског напона додиром, врсту кабине, њезину величину и материјал од којег је израђена, податке о конструкцији кабине и пода кабине, мјере и податке о овјешењу вођица кабине, мјере и податке о овјешењу вођица противтега, податке о конструкцији захватног уређаја и величину пута захватања, податке о провјетравању машинске просторије и провјетравању кабине, врсту редуктора, број ходова пужа и зубаца на пужном кругу, промјер ужнице, обухватни угао и угао утора ужнице, техничке карактеристике челичне ужади за кабину и противтег, податке о уређају за компензацију, о граничнику брзине, о копирном уређају и крајњим склопкама и техничке карактеристике погонског мотора (тип, снага, број окретања, називна струја, обртни момент и провјетравање), податке о безбједносним уређајима, број командних плоча, пресјек главног електричног вода и врсту одбојника испод кабине односно противтега).
 - ц) податке о измјенама општих података и основних карактеристика лифта,
 - д) податке о одржавању и искључивању лифта из употребе ради неисправности, о прегледима лифта, недостацима и отклањању истих, те замјени дијелова лифта,
 - е) податке о одржаваоцу лифта,
 - ф) идентификацијски број лифта и
 - г) податке о особи овлаштеној за спашавање лица из лифта.
- (2) Књига одржавања се чува у машинској просторији.

Члан 32.

(Одговорност власника)

- (1) Власник лифта одговоран је за сигурну употребу и одржавање лифта, те спашавање лица из лифта у складу с упутством о употреби и одржавању и упутством о спашавању лица из лифта.
- (2) Власник лифта дужан је обезбједити ванредан технички преглед, у складу са чланом 22. ове Наредбе, редовни технички преглед лифта у складу са чланом 24. ове Наредбе, редовно одржавање лифта у складу са чланом 25. ове Наредбе и спашавање лица из лифта у складу са чланом 30. ове Наредбе.

Члан 33.

(Одговорност одржаваоца)

Одржавалац мора да:

- а) има оспособљена лица за обављање послова одржавања и потребну опрему,
- б) изради план одржавања,
- ц) обавља одржавање у складу с упутством за употребу и одржавање и на основу извјештаја именованог тијела за технички преглед лифта о обављеном редовном техничком прегледу лифта,
- д) одржава лифт да у току употребе задовољава основне здравствене и безбједносне захтјеве из Анекса I ове Наредбе,

- е) привремено ставити лифт ван употребе (искључити погон лифта) у случају недостатака које није могуће одмах уклонити, а представљају опасност за безбједност корисника, те обавијестити власника о привременом стављању лифта ван употребе,
- ф) води евиденцију о редовном одржавању лифта и свакој интервенцији на лифту,
- г) обезбједи потребне резервне дијелове за поправке и замјене,
- х) обавјештава власника о потребним промјенама на лифту,
- и) обавјештава власника о потребним редовним прегледима лифта,
- ј) буде присутан код редовних прегледа лифта,
- к) обави спашавање лица из лифта без посебног налога власника лифта.

Члан 34.

(Именовано тијело за технички преглед лифта)

- (1) Именовано тијело за технички преглед лифта обавља:
 - а) ванредне техничке прегледе лифта,
 - б) редовне техничке прегледе лифта и провјерава задовољење захтјева за побољшање постојећих лифтова прописаних у чл. 18. и 19. ове Наредбе,
 - ц) даје одобрење одржаваоцу лифта.
- (2) Именовано тијело за технички преглед лифта мора да има сједиште у Босни и Херцеговини.
- (3) Именовано тијело за технички преглед лифта мора да испуњава критерије из стандарда BAS ISO/IEC 17020.
- (4) Именовано тијело за технички преглед лифта мора да буде независно, те не смије пројектовати, уграђивати и одржавати лифт, те не смије бити монтажери лифта или безбједносних компоненти, ни овлашћени заступник било које од тих странака. То не искључује могућности размјене техничких обавјештења с монтажерима лифта и произвођачима безбједносних компоненти.
- (5) Именовано тијело за технички преглед лифта овлашћује министар на основу доказа о испуњавању критерија из ст. (2), (3) и (4) овога члана и услова из члана 35. ове Наредбе.
- (6) Министарство објављује, један пут годишње, попис именованих тијела за преглед лифта у "Службеном гласнику БиХ".
- (7) Министарство може повући овлашћење за обављање прегледа лифта именованом тијелу ако:
 - а) престане задовољавати прописане критерије из ст. (1), (2) и (3) овог члана,
 - б) прегледе лифта не обавља у складу с важећим прописима и одобреним поступцима, те правилнома струке и
 - ц) је против њега покренут поступак присилне наплате, стечаја или ликвидацијски поступак или је престао пословати на основи судске или друге присилне одлуке или рјешења.
- (8) Именовано тијело за технички преглед лифта мора водити и обнављати попис лифтова на којима је обавио ванредни технички преглед лифта или редовни технички преглед лифта. Тај попис мора годишње достављати Министарству и надлежном инспекцијском органу.
- (9) Именовано тијело за технички преглед лифта дужно је достављати обавјештења: Министарству, надлежном инспекцијском органу и другим именованим тијелима за технички преглед лифта, о негативним резултатима прегледа лифта у употреби наводећи власника неисправног лифта са подацима о локацији,

- творничком броју лифта и идентификацијском броју лифта. Извјештај о техничком прегледу са наведеним недостацима достављају се власнику лифта.
- (10) Именовано тијело за технички преглед лифта не смије прихватити захтјев за прегледе лифта уколико има обавјештење да је поступак започет код другог именованог тијела за технички преглед лифта.

Члан 35.

(Стручно особље именованог тијела за технички преглед лифта)

Осим захтјева из члана 34. ст. (2), (3) и (4) и Анекса VII ове Наредбе, именовано тијело за технички преглед лифта мора у сталном радном односу да има слиједеће запосленике:

- а) дипломираног инжењера електротехнике или машинства, са најмање пет година радног искуства на пословима прегледа и испитивања лифтова, за руковођење пословима прегледа и испитивања лифтова, који има стручни испит.
- б) дипломираног инжењера електротехнике или машинства, са најмање три године радног искуства, односно инжењера електротехнике или машинства, са најмање пет година радног искуства на пословима прегледа и испитивања лифтова.
- ц) електротехничара или машинског техничара, са најмање пет година радног искуства на пословима прегледа и испитивања лифтова.

Члан 36.

(Правна заштита)

Свака одлука донесена у складу с овом Наредбом која ограничава:

- а) стављање на тржиште и/или пуштање у рад и/или употребу лифтова,
- б) стављање на тржиште и/или пуштање у рад безбједносних компоненти,

мора бити образложена и садржавати поуку о правном лијеку у складу с важећим прописима у Босни и Херцеговини.

ДИО ПЕТИ - ПРЕЛАЗНЕ И ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 37.

(Престанак примјене ранијих прописа)

- (1) Даном примјене ове Наредбе престаје примјена следећих прописа:
 - а) Правилник о обавезном атестирању лифтова на електрични погон за вертикални превоз лица и терета и о условима које морају испуњавати организације удруженог рада овлаштене за атестирање тих производа ("Службени лист СФРЈ", број 27/90),
 - б) Правилник о обавезном атестирању забраве врата возног окна за лифтове и условима које морају испуњавати организације удруженог рада овлаштене за атестирање тих производа ("Службени лист СФРЈ", број 18/91),
 - ц) Правилник о обавезном атестирању одбојника који се употребљавају на лифтовима и условима које морају испуњавати организације удруженог рада овлаштене за атестирање тих производа ("Службени лист СФРЈ", број 18/91),
 - д) Правилник о обавезном атестирању граничника брзине за лифтове и условима које морају испуњавати организације удруженог рада овлаштене за атестирање тих производа ("Службени лист СФРЈ", број 18/91),

- е) Правилник о обавезном атестирању хватачког уређаја за лифтове и условима које морају испуњавати организације удруженог рада овлаштене за атестирање тих производа ("Службени лист СФРЈ", број 18/91),
 - ф) Правилник о техничким нормативима за лифтове на електрични погон за вертикални превоз лица и терета ("Службени лист СФРЈ", бр. 16/86 и 28/89); и
 - г) Правилник о техничким нормативима за лифтове на електрични погон за коси превоз лица и терета ("Службени лист СФРЈ", број 49/86);
- (2) Сертификати и атести издати на основу преузетих прописа из става (1) овог члана вриједу до истека њихове важности.

Члан 38.

(Овлаштења за сертификавање и испитивање)

- (1) Овлаштења за сертификавање и испитивања, издата на основу прописа који су важили до ступања на снагу ове Наредбе, остају на снази до истека рока важења, а најкасније годину дана након почетка примјене ове Наредбе.
- (2) Документи о усклађености и ознаке усклађености, издати у иностранству, важе у Босни и Херцеговини ако задовољавају одредбе члана 13. Закона о техничким захтјевима за производе и оцјењивању усклађености.

Члан 39.

(Примјена знака усклађености)

- (1) До приступања Босне и Херцеговине Европској унији или ступања на снагу споразума о оцјењивању усклађености и прихватању индустријских производа између Европске уније и Босне и Херцеговине, као знак усклађености користи се "С" знак усклађености, облика и пропорција прописаних у Анексу III ове Наредбе.
- (2) Након приступања Босне и Херцеговине Европској унији или ступања на снагу споразума о оцјењивању усклађености и прихватању индустријских производа између Европске уније и Босне и Херцеговине, као знак усклађености користи се европски знак усклађености "СЕ", облика и пропорција прописаних у Анексу IIIа ове Наредбе.
- (3) Након приступања Босне и Херцеговине Европској унији или ступања на снагу споразума о оцјењивању усклађености и прихватању индустријских производа између Европске уније и Босне и Херцеговине, у овој Наредби и припадајућим Анексима се умјесто "Изјава о усклађености типа" користи "ЕЗ изјава о усклађености типа", умјесто "Испитивање типа" користи се "ЕЗ испитивање типа", умјесто "Сертификат о испитивању типа" користи се "ЕЗ сертификат о испитивању типа", а умјесто "именовано тијело" користи се "пријављено тијело".
- (4) Након приступања Босне и Херцеговине Европској унији или ступања на снагу споразума о оцјењивању усклађености и прихватању индустријских производа између Европске уније и Босне и Херцеговине поступке оцјењивања усклађености проводиће пријављена тијела из члана 3. ове Наредбе.

Члан 40.

(Анекси)

Саставни дио ове Наредбе су Анекси I, II, III, III а, IV, V, VI, VII, VIII, IX, X, XI, XII, XIII и XIV.

Члан 41.

(Стављање ван снаге)

Ступањем на снагу ове Наредбе престаје важити Наредба о безбједности лифтова ("Службени гласник БиХ", број 44/10).

Члан 42.

(Ступање на снагу)

Ова Наредба ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а одредбе чл. 18. и 19. ове Наредбе почеће се примјењивати по истеку двије године од дана ступања на снагу ове Наредбе.

Број 05-2-06-3270/12.

27. новембра 2012. године

Сарајево

Министар

Мирко Шаровић, с. р.

АНЕКС I

**ОСНОВНИ ЗДРАВСТВЕНИ И БЕЗБЈЕДНОСНИ
ЗАХТЈЕВИ КОЈИ СЕ ОДНОСЕ НА ПРОЈЕКТОВАЊЕ
И ИЗРАДУ ЛИФТОВА И БЕЗБЈЕДНОСНИХ
КОМПОНЕНТИ
УВОДНЕ НАПОМЕНЕ**

1. Обавезе које произилазе из основних здравствених и безбједносних захтјева примјењују се само ако за лифт или безбједносну компоненту постоји одговарајућа опасност када се користе на начин који је одредио монтажнер лифта или произвођач безбједносних компоненти.
 2. Основни здравствени и безбједносни захтјеви садржани у овој Наредби имају императивни карактер. Међутим, обзиром на најновија достигнућа, циљеви које она прописује могу бити и недостижни. У таквим случајевима, лифтови и безбједносне компоненте морају бити пројектовани и израђени на такав начин да се што је могуће више приближе тим циљевима.
 3. Произвођач безбједносне компоненте и монтажнер лифта су обавезни да процијене опасности како би идентификовали све опасности које се односе на њихове производе, затим их морају пројектовати и изградити узимајући у обзир ту процјену.
 4. Основни захтјеви из области грађевинарства прописани важећим посебним прописом примјењују се на лифтове ако одговарајући основни захтјеви нису прописани овом Наредбом.
1. УОПШТЕНО
 - 1.1. Примјена Наредбе о безбједности машина "Службени гласник БиХ", број 4/10.
Ако постоји одређена опасност која није обухваћена овим Анексом, примјењују се основни здравствени и безбједносни захтјеви из Анекса I Наредбе о безбједности машина. Основни захтјеви из тачке 1.1.2. Анекса I Наредбе о безбједности машина морају да се примјењују у сваком случају.
 - 1.2. Носач
Носач сваког лифта мора бити кабина. Кабина мора бити пројектована и израђена тако да има простор и чврстоћу која одговара максималном броју лица и називној носивости лифта коју је одредио монтажнер лифта.
Кад је лифт намијењен за превоз лица, и када његове димензије дозвољавају, кабина мора бити пројектована и израђена тако да њене конструктивне карактеристике не спрјечавају и не ометају приступ и употребу лицима с посебним потребама и тако да дозвољавају сва одговарајућа прилагођавања како би се оваквим лицима олакшала употреба лифта.

1.3. Средства за вјешање и подупирање кабине

Средства за вјешање и/или подупирање кабине, њени додаци и сви прикључни дијелови, морају бити одабрани и пројектовани тако да обезбјеђују адекватан ниво свеукупне безбједности и да ризик од пада кабине сведу на минимум, узимајући у обзир услове употребе, кориштене материјале и услове производње.

Ако се за вјешање кабине користе ужад или ланци, морају да постоје најмање два независна ужага или ланца, сваки са својим анкерским системом. Оваква ужад и ланци не смију имати никакве спојеве нити уплетања, осим тамо гдје је потребно за учвршћивање или прављење петље.

1.4. Контрола оптерећења (укључујући прекомјерну брзину)

1.4.1. Лифтови морају да буду пројектовани, израђени и монтирани тако да се спрјечи нормално покретање ако је прекорачена називна носивост.

1.4.2. Лифтови морају да буду опремљени граничником брзине.

Ови захтјеви се не односе на лифтове чији је погонски систем пројектован тако да спрјечава прекомјерну брзину.

1.4.3. Брзи лифтови морају да буду опремљени уређајем за праћење брзине и уређајем за ограничење брзине.

1.4.4. Лифтови које покреће погонска ужница морају да буду пројектовани тако да осигурају стабилност вучне ужади на ужници.

1.5. Погонска машина

1.5.1. Сви путнички лифтови морају да имају властиту погонску машину. Овај захтјев се не односи на лифтове код којих су противтегови замијењени другом кабином.

1.5.2. Монтажнер лифта мора обезбиједити да се онемогући приступ погонској машини и припадајућим уређајима лифта, осим за потребе одржавања и у случају ванредне ситуације.

1.6. Команде

1.6.1. Команде лифтова намијењене за употребу лица с посебним потребама без пратње морају да буду пројектоване и смјештене у складу с потребама за такву употребу.

1.6.2. Функције команди морају да буду јасно означене.

1.6.3. Кругови за позивање групе лифтова могу бити заједнички или међусобно повезани.

1.6.4. Електрична опрема мора да буде монтирана и повезана тако:

- да не долази до евентуалне забуне са струјним круговима који немају никакву директну везу с лифтом,
- да се напајање електричном енергијом може искључити под оптерећењем,
- да кретање лифта зависи од електричних безбједносних уређаја у одвојеном безбједносном електричном кругу,
- да грешка на електричним инсталацијама не доводи до опасне ситуације.

2. ОПАСНОСТИ ЗА ЛИЦА ИЗВАН КАБИНЕ

2.1. Лифт мора да буде пројектован и израђен тако да је простор у ком се креће кабина неприступачан осим за потребе одржавања и у случају ванредне ситуације. Прије него што лице уђе у тај простор мора бити онемогућена нормална употреба лифта.

2.2. Лифт мора да буде пројектован и израђен тако да се избјегне ризик од пригњечења кад је кабина у једном од њених крајњих положаја.

- Ово се постиже остављањем слободног простора или склоништа испод и изнад крајњих положаја.
- Међутим, у посебним случајевима, могуће је када се даје претходно одобрење, посебно у постојећим грађевинама гдје је немогуће испунити овај услов, да се допусте и други одговарајући начини како би се избјегла ова опасност.
- 2.3. Станице за улаз и излаз из кабине морају да буду опремљене вратима возног окна одговарајуће механичке отпорности за предвиђене услове употребе. Уређај за забрављавање мора у току нормалног рада да спрјечава:
- почетно кретање кабине, без обзира да ли је или није намјерно покренута, уколико сва врата возног окна нису затворена и забрављена,
 - отварање врата возног окна док је кабина још у покрету и ако је ван прописане зоне пристајања.
- Међутим, пристајање с отвореним вратима је дозвољено у одређеним зонама под условом да се контролише брзина пристајања.
3. ОПАСНОСТИ ЗА ЛИЦА У КАБИНИ
- 3.1. Кабине лифтова морају бити потпуно затворене зидовима по цијелој дужини, укључујући подове и таванице, с изузетком отвора за вентилацију, и морају имати врата по цијелој дужини. Та врата морају да буду тако пројектована и уграђена да се кабина не може кретати, осим у случају пристајања наведеног у тачки 2.3. овог Анекса, ако врата нису затворена и да се кабина заустави ако се врата отворе.
- Врата кабине морају да остану затворена и забрављена ако се лифт заустави између два нивоа, ако постоји опасност од пада између кабине и возног окна или ако нема возног окна.
- 3.2. У случају прекида напајања или отказивања компоненти, лифт мора да има уређаје за спрјечавање слободног пада или неконтролисаног кретања кабине према горе.
- Уређај који спрјечава слободан пад кабине мора да буде независан од средстава вјешања кабине.
- Овај уређај мора бити у могућности зауставити кабину када је она под називним оптерећењем и при максималној брзини коју је предвидио монтажер лифта. Свако заустављање усљед активирања овог уређаја не смије изазвати успорење које би било штетно за лица која се превозе без обзира на услове оптерећења.
- 3.3. Одбојници морају да буду уграђени између дна возног окна и пода кабине. У том случају, слободни простор наведен у тачки 2.2. овог Анекса мора да буде измјерен када су одбојници потпуно сабијени. Овај захтјев се не примјењује на лифтове код којих кабина не може ући у слободан простор наведен у тачки 2.2. овог Анекса због начина на који је пројектован погонски систем.
- 3.4. Лифтови морају да буду пројектовани и изграђени тако да се не могу покренути ако уређај наведен у тачки 3.2. овог Анекса није у радном положају.
4. ОСТАЛЕ ОПАСНОСТИ
- 4.1. Врата возног окна и врата кабине или обоја врата заједно, ако су покретана мотором морају имати уређај који ће спријечити ризик од пригњечења кад се она крећу.
- 4.2. Врата возног окна, уколико требају допринијети заштити зграде од пожара, укључујући и она са стакленим дијеловима, морају у цијелости бити прописно отпорна на пожар и по својим својствима која се тичу изолације (заустављање пламена) и преноса топлоте (топлотна радијација).
- 4.3. Противтегови морају да буду монтирани тако да би се избјегао сваки ризик од судара с кабином или од пада на кабину.
- 4.4. Лифтови морају да буду опремљени средствима која ће људима заробљеним у кабинџи помоћи да се ослободе и евакуишу.
- 4.5. Кабина мора да буде опремљена средствима за двосмјерну комуникацију, која ће омогућити стални контакт са службом спашавања.
- 4.6. Лифтови морају да буду пројектовани и израђени тако, да у случају да температура у погонској машини лифта пређе максимум који је поставио монтажер лифта, лифтови могу завршити кретање које је у току, али да одбију даље команде.
- 4.7. Кабине морају да буду пројектоване и израђене тако да обезбјеђују довољну вентилацију за путнике, чак и у случају дужег застоја.
- 4.8. Кабина мора да буду адекватно освијетљена кад год је у употреби или када су врата отворена, а мора постојати такођер нужна расвјета.
- 4.9. Средства за комуникацију наведена у тачки 4.5. овог Анекса и освјетљење у случају опасности наведено у тачки 4.8. овог Анекса морају да буду пројектована и израђена тако да функционишу и без нормалног напајања електричном енергијом. Период њиховог рада мора бити довољно дуг да осигура нормалну процедуру спашавања.
- 4.10. Командна струјна кола лифтова која се могу користити у случају пожара морају да буду пројектована и произведена тако да могу спријечити заустављање лифтова на одређеним нивоима и омогућити спасилачким екипама приоритетно управљање лифтом.
5. ОЗНАЧАВАЊЕ
- 5.1. Поред минимума појединости које се захтијевају за машине у складу с тачком 1.7.3. Анекса I Наредбе о безбједности машина, свака кабина мора да има лако видљиву плочицу на којој је јасно означена називна носивост у килограмима и максимални број путника који се могу превозити.
- 5.2. Ако је лифт пројектован тако да је путницима заробљеним у кабинџи омогућено да се извуку без помоћи извана, одговарајуће упуте морају бити јасно и видљиво назначене у кабинџи.
6. УПУТЕ ЗА УПОТРЕБУ
- 6.1. Уз безбједносне компоненте наведене у Анексу IV ове Наредбе мора да се приложи упутство за употребу на једном од језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини, тако да се:
- монтажа,
 - прикључивање,
 - подешавање, и
 - одржавање,
- може извршити ефикасно и безопасно.
- 6.2. Уз сваки лифт мора да се приложи документација на једном од језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини. Документација треба да садржи најмање:
- Упутство за употребу које садржи нацрте и дијаграме неопходне за нормалну употребу, а који се односе на одржавање, инспекцију, поправке, периодичне провјере и начине спашавања наведене у тачки 4.4. овог Анекса.
 - Књигу одржавања у којој се евидентирају поправке и периодичне провјере.

АНЕКС II**А. Садржај изјаве о усклађености безбједносних компоненти¹**

Изјава о усклађености мора да садржи сlijедеће информације:

- назив и адресу произвођача безбједносних компоненти²,
- када је примјењиво, назив и адресу његовог овлаштеног заступника²,
- опис безбједносне компоненте, детаље о типу, серија и серијски број (уколико га има),
- безбједносну функцију безбједносне компоненте, уколико то није јасно из самог описа,
- годину производње безбједносне компоненте,
- све одговарајуће прописе с којима је безбједносна компонента усклађена,
- када је примјењиво, упућивање на кориштене хармонизоване стандарде,
- када је примјењиво, назив, адресу и идентификацијски број именованог тијела које је извршило испитивање типа у складу с чланом 12. а), ове Наредбе,
- када је примјењиво, упућивање на сертификат о испитивању типа који је издало то именовано тијело,
- када је примјењиво, назив, адресу и идентификацијски број именованог тијела које је провело провјеру производње у складу с чланом 12. тачка а) ове Наредбе,
- када је примјењиво, назив, адресу и идентификацијски број именованог тијела које је провјерило систем осигурања квалитета који је примијенио произвођач у складу с чланом 12. тачка а) ове Наредбе,
- идентификацију потписника овлаштеног да наступа у име произвођача безбједносних компоненти или његовог овлаштеног заступника.

Б. Садржај изјаве о усклађености за уграђене лифтове³

Изјава о усклађености мора садржавати сlijедеће информације:

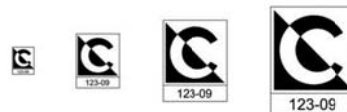
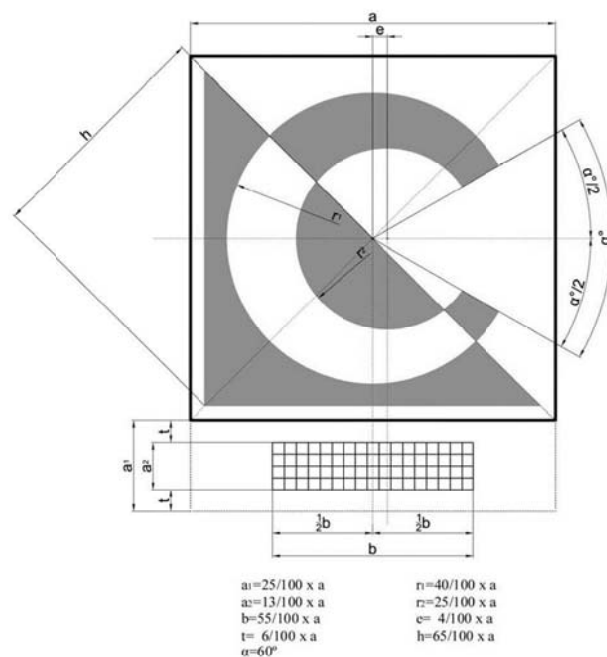
- назив и адресу монтажера лифта⁴,
- опис лифта, детаље о типу или серији и серијски број те адресу гдје је лифт уграђен,
- годину монтаже,
- све одговарајуће прописе са којима је лифт усклађен,
- када је примјењиво, упућивање на кориштене хармонизоване стандарде,
- када је примјењиво, назив, адресу и идентификацијски број именованог тијела које је извршило испитивање типа модела лифта у складу с чланом 13. став (1) тач. а) и б) ове Наредбе,
- када је примјењиво, упућивање на сертификат о испитивању типа,
- када је примјењиво, назив, адресу и идентификацијски број именованог тијела које је извршило

верификацију лифта у складу с чланом 13. став (1) тачка д) ове Наредбе,

- када је примјењиво, назив, адресу и идентификацијски број именованог тијела које је извршило завршну инспекцију лифта у складу с чланом 13. став (1) тач. а), б) и ц),
- када је примјењиво, назив, адресу и идентификацијски број именованог тијела које је извршило провјеру система осигурања квалитета који је примијенио монтажера лифта у складу с чланом 13. став (1) тач. а), б), ц) и е) ове Наредбе,
- идентификацију потписника овлаштеног да наступа у име монтажера лифта.

АНЕКС III**ЗНАК УСКЛАЂЕНОСТИ "С"**

- Знак усклађености се састоји од слова "С", које има сљедећи облик:

- ако је "С" знак смањен или повећан, пропорције дате на горњем цртежу морају да буду задржане,
- различите компоненте "С" знака морају да имају исту стварну вертикалну димензију, која не може бити мања од 5 mm. Од ове минималне димензије може да се одступи при означавању безбједносних компоненти малих димензија.

Постављање "С" знака усклађености и уписивање идентификацијског броја именованог тијела врши се у складу с чл. 12. тачка а) алинеја 2) или 3) и чл. 13. ст. (1) и (2) ове Наредбе.

АНЕКС III а**"СЕ" ЗНАК УСКЛАЂЕНОСТИ**

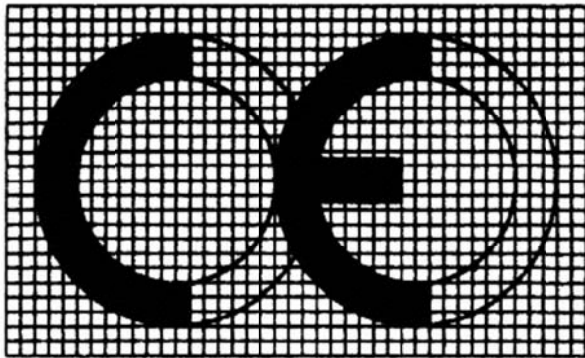
- Знак усклађености "СЕ" се састоји од почетних слова "СЕ", која имају сlijедећи облик:

¹ Изјава мора да буде на истом језику као и упутство за употребу наведена у Анексу I, тачка 6.1. ове Наредбе и мора бити писана машином или штампано.

² Пословни назив, пуна адреса(у случају овлаштеног заступника треба такођер назначити пословни назив и адресу произвођача безбједносних компоненти.

³ Изјава мора да буде на истом језику као и упутство за употребу наведена у Анексу I, тачка 6.2. ове Наредбе и мора бити писана машином или штампано.

⁴ Пословни назив и пуна адреса.

- ако је "CE" знак смањен или повећан, пропорције дате на горњем цртежу морају да буду задржане,
- различите компоненте "CE" знака морају да имају исту стварну вертикалну димензију, која не може бити мања од 5 mm. Од ове минималне димензије може се одступити при означавању безбједносних компоненти малих димензија.

Постављање "CE" знака усклађености и уписивање идентификационог броја пријављеног тијела, врши се у складу с чл. 12. тачка а) алинеја 2) или 3) и чл. 13. ст. (1) и (2) ове Наредбе.

АНЕКС IV

СПИСАК БЕЗБЈЕДНОСНИХ КОМПОНЕНТИ НАВЕДЕНИХ У ЧЛАНУ 3. ТАЧКА (Е) И ЧЛАНУ 11. ОВЕ НАРЕДБЕ

1. Уређаји за забрављивање врата возног окна.
2. Уређаји за спрјечавање падова наведени у тачки 3.2 Анекса I ове Наредбе који се користе за спрјечавање пада кабине и неконтролисаног кретања према горе.
3. Уређаји за ограничење прекорачења брзине.
4. а) Одбојници који акумулирају енергију:
 - нелинеарни
 - или с пригушењем повратног кретања
- б) Одбојници који расипају енергију
5. Безбједносни уређаји постављени на цилиндричне хидрауличких погонских кругова када се користе као уређаји за спрјечавање пада.
6. Електрични безбједносни уређаји у виду безбједносних прекидача који садрже електронске компоненте.

АНЕКС V

ИСПИТИВАЊЕ ТИПА (МОДУЛ Б)

A. Испитивање типа безбједносних компоненти

1. Испитивање типа је поступак којим именовано тијело провјерава и потврђује да ће репрезентативни узорак безбједносне компоненте омогућити лифту, у који је правилно уграђена, да задовољи релевантне захтјеве ове Наредбе.
2. Захтјев за испитивање типа мора поднијети произвођач безбједносне компоненте или његов овлаштени заступник именованом тијелу по свом избору.
Захтјев мора садржавати:
 - назив и адресу произвођача безбједносне компоненте и његовог овлаштеног заступника, уколико овај други подноси захтјев, као и мјесто производње безбједносних компоненти,
 - изјаву у писаној форми да исти захтјев није поднесен ниједном другом именованом тијелу,
 - техничку документацију,

- репрезентативни узорак безбједносне компоненте или детаље о мјесту гдје се она може испитати. Именовано тијело може да поднесе оправдане захтјеве за додатним узорцима.
3. Техничка документација мора да омогући оцјену усклађености и адекватности безбједносне компоненте како би лифту у који је исправно уграђена омогућила усклађеност с одредбама ове Наредбе. Техничка документација треба, у мјери у којој је то потребно, за оцјењивање усклађености, да садржи слиједеће:
 - општи опис безбједносне компоненте, укључујући њено подручје употребе (посебно могућа ограничења брзине, оптерећења и снаге) и услове (посебно од експлозивног околиша и изложеност елементима),
 - склопне и радионичке цртеже или дијаграме,
 - основне захтјеве узете у обзир и усвојене начине за њихово испуњавање (као нпр. хармонизовани стандард),
 - резултате било којих испитивања или прорачуна које је извршио или подговорио произвођач,
 - копију упутстава за састављање безбједносних компоненти,
 - мјере које су предузете у фази производње да би се осигурало да серијски произведене безбједносне компоненте буду усклађене с испитаним узорком безбједносне компоненте.
 4. Именовано тијело мора да:
 - прегледа техничку документацију како би се оцијенило у којој мјери она може задовољити постављене циљеве,
 - прегледа безбједносну компоненту како би се провјерила њена подударности с техничком документацијом,
 - изврши или да се изврше одговарајуће провјере и испитивања потребна да би се провјерило да ли рјешења која је усвојио произвођач безбједносне компоненте задовољавају захтјеве ове Наредбе и тиме омогућавају безбједносној компоненти да изврши своју функцију ако се правилно угради у лифт.
 5. Ако је репрезентативни узорак безбједносне компоненте усклађен с одредбама ове Наредбе, које се на њега примјењују, именовано тијело мора подносиоцу захтјева издати сертификат о испитивању типа. Сертификат мора да садржи назив и адресу произвођача безбједносне компоненте, закључке провјере, услове ваљаности сертификата и појединости потребне за идентификацију одобреног типа.
Министарство, Министарство комуникација и транспорта БиХ, надлежни инспекцијски органи и друга именована тијела могу добити копију сертификата и на основу оправданог захтјева копију техничке конструкционе документације, те извјештаје о извршеним прегледима и испитивањима.
Ако именовано тијело одбије да произвођачу изда сертификат о испитивању типа, мора детаљно навести разлоге одбијања. Морају се утврдити и одредбе за процедуру подношења жалбе.
 6. Произвођач безбједносне компоненте или његов овлаштени заступник мора да информише именовано тијело о свим измјенама, чак и о мањим, које је извршио или намјерава извршити на одобреној

- безбједносној компоненти, укључујући нова проширења и варијанте које нису наведене у оригиналној техничкој документацији (види први увучени ред тачке 3). Именовано тијело мора да прегледа измене и обавијести подносиоца захтјева да ли сертификат о испитивању типа остаје ваљан¹.
7. Свако именовано тијело мора надлежним органима у Босни и Херцеговини да пружи одговарајуће информације у вези с:
- издатим сертификатима о испитивању типа,
 - повученим сертификатима о испитивању типа.
- Свако именовано тијело мора, такођер, да достави одговарајуће информације другим именованим тијелима везане за повучене сертификате о испитивању типа.
8. Сертификати о испитивању типа, документација и преписка везана за поступке испитивања типа морају да буду састављени на једном од језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини или на језику који је прихватљив именованом тијелу које је извршило испитивање.
9. Произвођач безбједносне компоненте или његов овлаштени заступник мора уз техничку документацију да чува копију сертификата о испитивању типа и његових прилога 10 година након производње задње безбједносне компоненте.
- Уколико у Босни и Херцеговини нема ни произвођача безбједносне компоненте, нити његовог овлаштеног заступника, обавеза чувања техничке документације, како би она стајала на располагању, преноси се на лице које је безбједносну компоненту ставило на тржиште Босне и Херцеговине.
- Б. Испитивање типа лифтова
1. Испитивање типа је поступак којим именовано тијело провјерава и потврђује да тип лифта, или лифт за који не постоји одредба за проширење или измену, задовољава захтјеве ове Наредбе.
2. Захтјев за испитивање типа мора да поднесе монтажер лифта именованом тијелу по свом избору.
- Захтјев мора да садржи:
- назив и адресу монтажера лифта,
 - изјаву, у писменој форми, да исти захтјев није поднесен ни једном другом именованом тијелу,
 - техничку документацију,
 - детаље о мјесту гдје се може извршити преглед типа лифта. Тип лифта који се даје на преглед мора да има прикључне дијелове и мора бити способан да опслужује најмање три нивоа (врх, средину и дно).
3. Техничка документација мора омогућити оцјењивање усклађености лифта с одредбама ове Наредбе те разумијевање пројекта и рада лифта.
- Техничка документација треба, у мјери у којој је то потребно, за оцјењивање усклађености, да садржи слиједеће:
- општи опис репрезентативног типа лифта. У техничкој документацији треба да су јасно назначене сва могућа проширења репрезентативног типа лифта који се прегледа (види члан 3. став (1), тачку г) ове Наредбе,
 - склопне и радионичке цртеже или дијаграм,
 - основне захтјеве који су узети у обзир и усвојене начине за њихово испуњавање (као нпр. хармонизовани стандард),
 - копију изјаве о усклађености безбједносних компоненти кориштених у производњи лифта,
 - резултате свих испитивања или прорачуна које је извршио или подуговорио произвођач,
 - копију приручника с упутама за употребу лифта,
 - мјере које су предузете у фази монтаже како би се осигурало да је серијски произведени лифт усклађен с одредбама ове Наредбе.
4. Именовано тијело мора да:
- прегледа техничку документацију како би могао оцијенити у којој мјери она може задовољити постављене циљеве,
 - прегледа репрезентативни тип лифта како би се провјерило да ли је произведен у складу с техничком документацијом,
 - изврши или да да се изврше одговарајуће провјере и испитивања потребна да би се провјерило да ли рјешења која је усвојио монтажер лифта задовољавају захтјеве ове Наредбе и да ли омогућавају да лифт буде усклађен с тим захтјевима.
5. Ако је тип лифта усклађен с одредбама ове Наредбе које се на њега примјењују, именовано тијело мора подносиоцу захтјева да изда сертификат о испитивању типа. Сертификат мора да садржи назив и адресу монтажера лифта, закључке провјере, услове ваљаности сертификата и појединости потребне за идентификацију одобреног типа.
- Министарство, Министарство комуникација и транспорта, надлежни инспекцијски органи и друга именована тијела могу добити копију сертификата и на основу оправданог захтјева копију техничке конструкцијске документације, те извјештаје о извршеним прегледима и испитивањима
- Ако именовано тијело одбије да произвођачу изда сертификат о испитивању типа, мора детаљно навести разлоге одбијања. Морају се утврдити и одредбе за процедуру подношења жалбе.
6. Монтажер лифта мора информисати именовано тијело о свим изменама, чак и о малим, које је извршио или намјерава да изврши на одобреном лифту, укључујући нове допуне и варијанте које нису наведене у оригиналној техничкој документацији (види прву алинеју тачке 3, дио Б, овог Анекса). Именовано тијело мора прегледати измене и обавијестити подносиоца захтјева да ли сертификат о испитивању типа остаје ваљан².
7. Свако именовано тијело мора надлежним органима у Босни и Херцеговини пружити одговарајуће информације у вези са:
- издатим сертификатима о испитивању типа,
 - повученим сертификатима о испитивању типа.
- Свако именовано тијело мора, такођер, да достави другим именованим тијелима одговарајуће информације везане за повучене сертификате о испитивању типа.
8. Сертификати о испитивању типа, документација и преписка везана за поступке испитивања типа морају бити састављени на једном од језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини или на

¹ Ако именовано тијело сматра да је потребно, оно може издати додаток уз оригинални сертификат о испитивању типа или затражити да се поднесе нови захтјев.

² Ако именовано тијело сматра да је потребно, оно може издати додаток уз оригинални сертификат о испитивању типа или затражити да се поднесе нови захтјев.

језику који је прихватљив именованом тијелу које је извршило испитивање.

9. Монтажер лифта уз техничку документацију мора чувати копију сертификата о испитивању типа и његове прилоге најмање 10 година након производње задњег лифта у складу с репрезентативним типом лифта.

АНЕКС VI ЗАВРШНА ИНСПЕКЦИЈА

1. Завршна инспекција је поступак којим монтажер лифта, који испуњава обавезе из тачке 2. овог Анекса, обезбјеђује и изјављује да лифт који се ставља на тржиште задовољава захтјеве ове Наредбе. Монтажер лифта поставља знак усклађености у кабину сваког лифта и саставља изјаву о усклађености.
2. Монтажер лифта предузима све неопходне мјере како би обезбједио да лифт који се ставља на тржиште буде усклађен с типом лифта описаним у сертификату о испитивању типа, као и с основним здравственим и безбједносним захтјевима примјењивим на њега.
3. Монтажер лифта чува копију изјаве о усклађености и сертификат о завршној инспекцији наведен у тачки 6. овог Анекса, 10 година рачунајући од датума када је лифт стављен на тржиште.
4. Именовано тијело, које је одабрао монтажер лифта, проводи или даје да се проведе завршна инспекција лифта који треба да се стави на тржиште. Морају се спровести одговарајућа испитивања и провјере предвиђене примјењивим стандардом/има наведеним у члану 10. ове Наредбе, или еквивалентна испитивања, да би се осигурала усклађеност лифта с одговарајућим захтјевима ове Наредбе.

Ове провјере и испитивања посебно укључују:

- a) преглед документације ради провјере да ли је лифт усклађен с репрезентативним типом лифта одобреним у складу с одјелком Б Анекса V ове Наредбе,
- b)
 - рад празног лифта и лифта с максималним оптерећењем да би се утврдила исправност монтаже и рад безбједносних уређаја (крајњи прекидачи, уређаји за забрављивање, итд.),
 - рад празног лифта и лифта с максималним оптерећењем да би се обезбједило исправно функционисање безбједносних уређаја у случају прекида напајања електричном енергијом,
 - статичко испитивање с оптерећењем једнаким 1,25 називне носивости

Називна носивост је наведена у тачки 5. Анекса I ове Наредбе.

Након ових испитивања, именовано тијело провјерава да ли има деформација или оштећења која би могла угрозити употребу лифта.

5. Именовано тијело мора добити слиједеће документе:
 - нацрт комплетног лифта,
 - нацрте и дијаграме који су потребни за завршну инспекцију, посебно дијаграме контролних кола,
 - копију приручника с упутствима за употребу наведеног у тачки 6.2. Анекса I ове Наредбе.

Именовано тијело не може захтијевати детаљне нацрте или прецизне податке који нису потребни за верификацију усклађености лифта који ће бити

стављен на тржиште с моделом лифта описаним у изјави о испитивању типа.

6. Ако лифт задовољава одредбе ове Наредбе, именовано тијело поставља или даје да се постави његов идентификацијски број поред знака усклађености у складу с Анексом III ове Наредбе, и саставља сертификат о завршној инспекцији у којем се наводе извршене провјере и испитивања. Именовано тијело попуњава одговарајуће странице у књизи одржавања наведеној у тачки 6.2. Анекса I ове Наредбе. Уколико именовано тијело одбије да изда сертификат о завршној инспекцији, онда мора детаљно навести разлоге тог одбијања и препоручити начин на који се може добити одобрење. Ако монтажер лифта поново поднесе захтјев за завршну инспекцију, мора се обратити истом именованом тијелу.
7. Сертификат о завршној инспекцији, документација и преписка везана за поступке прихватања састављају се на једном од језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини или на језику који је прихватљив именованом тијелу које је извршило испитивање.

АНЕКС VII МИНИМАЛНИ КРИТЕРИЈИ КОЈЕ ТРЕБА УЗЕТИ У ОБЗИР ПРИ ИМЕНОВАЊУ ТИЈЕЛА ЗА ОЦЈЕЊИВАЊЕ УСКЛАЂЕНОСТИ

1. Именовано тијело, његов директор и особље одговорно за обављање послова верификације не може бити пројектант, градитељ, испоручилац или произвођач безбједносних компоненти или монтажер лифта који је предмет инспекције, као ни овлаштени заступник било којег од наведених страна. Исто тако, ово тијело, његов директор и особље одговорно за надзор система осигурања квалитета, наведеног у чл. 12., 13., 14. и 15. ове Наредбе, не може бити пројектант, градитељ, испоручилац или произвођач безбједносних компоненти или монтажер лифта који је предмет инспекције, као ни овлаштени заступник било које од наведених страна. Ове стране не могу бити укључене, било директно или као овлаштени заступници, у пројектовању, изради, маркетингу и одржавању безбједносних компоненти, као ни у монтажи лифтова. То, међутим, не искључује могућност размјене техничких информација између произвођача безбједносних компоненти или монтажера лифта и овог тијела.
2. Именовано тијело и његово особље морају послове инспекције или надзора обављати уз највећи степен стручног интегритета и техничке оспособљености, без било каквих притисака и утицаја, посебно финансијских, који би могли утицати на њихово просуђивање или на резултате инспекције, посебно од лица или група које су заинтересирани за резултате инспекције или надзора.
3. Именовано тијело мора имати на располагању потребно особље и простор да би могло на одговарајући начин обавити техничке и административне задатке везане за инспекцију или надзор; и мора такођер имати приступ опреми која је потребна за посебну верификацију.
4. Особље одговорно за инспекцију мора да има:
 - добру техничку и стручну обуку,

- задовољавајућа знања о захтјевима за испитивања која врше и одговарајуће искуство за таква испитивања,
 - способност састављања сертификата, записа и извјештаја потребних за вјеродостојност извођења испитивања.
5. Непристрасност инспекцијског особља мора да буде гарантована. Њихова накнада не смије зависити од броја извршених испитивања, или од резултата тих испитивања.
 6. Именовано тијело мора да закључи осигурање од одговорности за евентуалну штету уколико његову одговорност не преузима држава у складу с важећим законом, или је држава сама директно одговорна за испитивања.
 7. Особље именованог тијела мора да чува пословну тајну о свим информацијама прикупљеним у току обављања својих послова (осим према надлежним органима у Босни и Херцеговини) прописаних овом Наредбом или било којим другим прописом који се на то односи.

АНЕКС VIII

ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА ПРОИЗВОДА

(модул Е)

1. Осигурање квалитета производа је поступак којим произвођач безбједносне компоненте, који испуњава обавезе из тачке 2. овог Анекса, осигурава и изјављује да су безбједносне компоненте усклађене с типом описаним у сертификату о испитивању типа и да задовољавају захтјеве ове Наредбе који се примјењују на њих, и осигурава и изјављује да ће безбједносна компонента омогућити лифту, у који је правилно уграђена, да задовољи одредбе ове Наредбе. Произвођач безбједносне компоненте или његов овлаштени заступник мора да постави знак усклађености на сваку безбједносну компоненту и састави изјаву о усклађености. Поред знака усклађености мора се уписати идентификацијски број именованог тијела одговорног за надзор, како је наведено у тачки 4. овог Анекса.
2. Произвођач мора да примијени одобрени систем осигурања квалитета за завршну инспекцију и испитивање безбједносне компоненте како је наведено у тачки 3. овог Анекса и мора бити предмет надзора како је наведено у тачки 4. овог Анекса.
3. Систем осигурања квалитета
 - 3.1. Произвођач мора да поднесе захтјев за оцјењивање свог система осигурања квалитета за предметне безбједносне компоненте именованом тијелу по свом избору. Захтјев мора да садржи:
 - све одговарајуће информације за предвиђене безбједносне компоненте,
 - документацију о систему осигурања квалитета,
 - техничку документацију о одобреним безбједносним компонентама и копију сертификата о испитивању типа.
 - 3.2. У складу са системом осигурања квалитета свака безбједносна компонента мора да се прегледа и морају се извршити одговарајућа испитивања наведена у одговарајућим стандардима из члана 10. ове Наредбе или еквивалентна испитивања, да би се осигурала њена усклађеност с одговарајућим захтјевима ове Наредбе.

Сви елементи, захтјеви и прописи које је усвојио произвођач безбједносних компоненти морају бити документовани на систематичан и уређен начин у виду писаних мјера, поступака и упутства. Ова документација о систему осигурања квалитета мора обезбједити опште разумијевање програма, планова, приручника и записа о квалитету.

Ова документација мора посебно да садржи одговарајући опис:

- а) циљева квалитета,
 - б) организационе структуре, одговорности и овлаштења руководства у односу на квалитет безбједносне компоненте,
 - ц) прегледа и испитивања који ће бити извршени након производње,
 - д) начина верификације ефикасног провођења система осигурања квалитета,
 - е) записа о квалитету, као што су извјештаји о инспекцији и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извјештаји о квалификацијама укљученог особља, итд.
- 3.3 Именовано тијело мора да изврши оцјењивање система осигурања квалитета како би утврдило да ли тај систем задовољава захтјеве наведене у тачки 3.2. овог Анекса. Ово тијело мора претпоставити да су с тим захтјевима усклађени они системи осигурања квалитета, који примјењују одговарајући хармонизовани стандард,¹ тим за провјеру (енг. audit) мора да има најмање једног члана с искуством у оцјењивању предметне технологије лифтова. Поступак оцјењивања мора да укључује обилазак просторија произвођача безбједносне компоненте. Произвођач безбједносних компоненти мора да се обавијести о одлуци. Обавјештење мора да садржи закључке прегледа и образложену одлуку о оцјени.
 - 3.4 Произвођач безбједносних компоненти мора предузети све да испуни своје обавезе које произилазе из одобреног система осигурања квалитета и да осигура да се овај систем одржава на одговарајући и ефикасан начин. Произвођач безбједносних компоненти или његов овлаштени заступник мора да обавијести именовано тијело, које је одобрило систем осигурања квалитета, о било каквој намјери која се односи на измјену система осигурања квалитета. Именовано тијело мора да изврши оцјену предложених измјена и одлучи да ли измијењени систем осигурања квалитета и даље задовољава захтјеве наведене у тачки 3.2. овог Анекса или је потребно поновно оцјењивање. Именовано тијело мора да обавијести произвођача о својој одлуци. Обавјештење мора да садржи закључке прегледа и образложену одлуку о оцјени.
 4. Надзор у надлежности именованог тијела
 - 4.1 Сврха надзора је да обезбједи да произвођач безбједносне компоненте у потпуности извршава обавезе које произилазе из одобреног система осигурања квалитета.
 - 4.2 Произвођач мора именованом тијелу, у сврху инспекције, да омогући приступ локацијама за инспекцију, испитивање и складиштење и обезбједити му све потребне информације, а посебно:

¹ Тај хармонизовани стандард ће бити BAS EN ISO 9001, с допунама гдје је потребно, водећи рачуна о специфичним карактеристикама безбједносних компоненти.

- документацију о систему осигурања квалитета,
 - техничку документацију,
 - записе о квалитету, као што су извјештаји о инспекцији и подаци о испитивању и калибрацији, извјештаји о квалификацијама укљученог особља, итд.
- 4.3 Именовано тијело мора периодично да врши провјере (енг. audit) да се увјери да произвођач безбједносних компоненти одржава и примјењује систем осигурања квалитета и мора произвођачу безбједносних компоненти доставити извјештај о провјери (енг. audit).
- 4.4 Осим тога, именовано тијело може да врши ненајављене посјете произвођачу безбједносне компоненте.
- У вријеме таквих посјета именовано тијело може извршити или дати да се изврше испитивања ради провјере правилног функционисања система осигурања квалитета, када је то потребно; он мора произвођачу безбједносне компоненте да достави извјештај о тој посјети и, извјештај о испитивању, уколико је извршено испитивање.
5. Произвођач мора у периоду од 10 година од дана производње задње безбједносне компоненте, да чува и стави на располагање надлежним органима:
- документацију наведену у трећој алинеји другог става тачке 3.1. овог Анекса,
 - документацију о измјенама наведену у другом ставу тачке 3.4. овог Анекса,
 - одлуке и извјештаје именованог тијела наведене у задњем ставу тачке 3.4. и тач. 4.3. и 4.4. овог Анекса.
6. Свако именовано тијело мора другим именованим тијелима да достави одговарајуће информације везане за издата и повучена одобрења за систем осигурања квалитета.

АНЕКС IX ПОТПУНО ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА (модул X)

1. Потпуно осигурање квалитета је поступак којим произвођач безбједносне компоненте, који испуњава обавезе из тачке 2. овог Анекса, осигурава и изјављује да безбједносне компоненте задовољавају захтјеве ове Наредбе који се примјењују на њих, и да ће безбједносна компонента омогућити лифту, у који је правилно уграђена, да задовољи захтјеве ове Наредбе. Произвођач или његов овлаштени заступник мора да постави знак усклађености на сваку безбједносну компоненту и састави изјаву о усклађености. Поред знака усклађености мора се уписати идентификацијски број именованог тијела одговорног за надзор како је наведено у тачки 4. овог Анекса.
2. Произвођач мора да спроводи одобрени систем осигурања квалитета за пројектовање, производњу и завршну инспекцију безбједносних компоненти и испитивања како је наведено у тачки 3. овог Анекса и мора бити предмет надзора како је наведено у тачки 4. овог Анекса.
3. Систем осигурања квалитета
- 3.1 Произвођач мора да поднесе захтјев за оцјењивање свог система осигурања квалитета именованом тијелу. Захтјев мора да садржи:
- све потребне информације о безбједносним компонентама,
 - документацију о систему осигурања квалитета.

- 3.2 Систем осигурања квалитета мора да обезбједи усклађеност безбједносних компоненти са захтјевима ове Наредбе који се на њих примјењују и омогућити лифтовима у које су оне правилно уграђене да задовоље те захтјеве.

Сви елементи, захтјеви и прописи које је усвојио произвођач морају да буду документовани на систематичан и уређен начин у виду писаних мјера, поступака и упутстава. Ова документација о систему осигурања квалитета мора омогућити опште разумијевање политике квалитета и поступака као што су програми, планови, приручници и записи о квалитету.

Ова документација мора посебно да садржи одговарајући опис:

- циљева квалитета и организационе структуре одговорности и овлаштења руководства у односу на пројектовање и квалитет безбједносних компоненти,
- техничке пројектне спецификације, укључујући стандарде који ће бити примјењени те уколико се стандарди наведени у члану 10. ове Наредбе неће примјенити у потпуности, начине који ће се користити како би се осигурало испуњавање основних захтјева ове Наредбе који се примјењују на безбједносне компоненте,
- техника контроле и верификације пројекта, процеса и систематских радњи које ће се користити код пројектовања безбједносних компоненти,
- одговарајућих техника производње, контроле квалитета и осигурања квалитета, процеса и систематских радњи које ће користити,
- прегледа и испитивања који ће се извршити прије, у току и након производње, и учесталости којом ће се извршавати,
- записа о квалитету, као што су извјештаји о инспекцији и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извјештаји о квалификацијама укљученог особља, итд,
- начина праћења постизања траженог квалитета пројекта и квалитета производа и ефикасност спровођења система осигурања квалитета.

- 3.3 Именовано тијело мора да изврши оцјену система осигурања квалитета како би утврдио да ли тај систем задовољава захтјеве наведене у тачки 3.2. овог Анекса. Ово тијело мора претпоставити да су с тим захтјевима усклађени они системи осигурања квалитета који примјењују одговарајући хармонизовани стандард¹.

Тим за провјеру (енг. audit) мора да има најмање једног члана с искуством у оцјењивању предметне технологије лифтова. Поступак оцјењивања мора укључити обилазак просторија произвођача.

Произвођач безбједносних компоненти мора да се обавијести о одлуци. Обавјештење мора да садржи закључке прегледа и образложену одлуку о оцјени.

- 3.4 Произвођач безбједносних компоненти мора предузети све да испуни своје обавезе које произилазе из одобреног система осигурања квалитета и да осигура да се овај систем одржава на одговарајући и ефикасан начин.

¹ Тај хармонизовани стандард ће бити BAS EN ISO 9001, с допунама гдје је потребно, водећи рачуна о специфичним карактеристикама безбједносних компоненти.

Произвођач или његов овлаштени заступник мора да обавијести именовано тијело, које је одобрило систем осигурања квалитета, о свакој планираној измјени система осигурања квалитета.

Именовано тијело мора оцијенити предложене измјене и одлучити о томе да ли ће тако измијењени систем осигурања квалитета и даље задовољавати захтјеве наведене у тачки 3.2. овог Анекса или је потребно поновно оцјењивање.

Именовано тијело мора о својој одлуци да обавијести произвођача. Обавјештење мора да садржи закључке прегледа и образложену одлуку о оцјени.

4. Надзор у надлежности именованог тијела
- 4.1 Сврха надзора је да осигура да произвођач безбједносних компоненти у потпуности извршава обавезе које произилазе из одобреног система осигурања квалитета.
- 4.2 Произвођач безбједносних компоненти мора именованом тијелу, у сврху инспекције, да омогући приступ просторијама за пројектовање, производњу, инспекцију и испитивање, те просторијама за складиштење и да му обезбиди све потребне информације, а посебно:
 - документацију о систему осигурања квалитета,
 - записе о квалитету који се у систему осигурања квалитета односе на пројектовање, као што су резултати анализа, прорачуни, испитивања итд.,
 - записе о квалитету који се у систему осигурања квалитета односе на производњу, као што су извјештаји о инспекцији и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извјештаји о квалификацијама укљученог особља, итд.
- 4.3 Именовано тијело мора периодично да врши провјере (енг. audit) да се увјери да произвођач безбједносних компоненти одржава и примјенује систем осигурања квалитета и мора произвођачу безбједносних компоненти доставити извјештај о провјери (енг. audit).
- 4.4 Осим тога, именовано тијело може да врши ненајављене посјете произвођачу безбједносних компоненти. У вријеме таквих посјета именовано тијело може извршити или дати да се изврше испитивања ради провјере правилног функционисања система осигурања квалитета, када је то потребно; ово тијело мора произвођачу безбједносних компоненти доставити извјештај о тој посјети и извјештај о испитивању, уколико је извршено испитивање.
5. Произвођач безбједносних компоненти или његов овлаштени заступник морају, у периоду од 10 година од дана производње задње безбједносне компоненте, чувати и ставити на располагање надлежним органима:
 - документацију наведену у другој алинеји другог става тачке 3.1. овог Анекса,
 - документацију о измјенама наведену у другом ставу тачке 3.4. овог Анекса,
 - одлуке и извјештаје именованог тијела наведене у задњем ставу тачке 3.4. и тач. 4.3. и 4.4 овог Анекса.

Ако у Босни и Херцеговини не постоје ни произвођач безбједносних компоненти, нити његов овлаштени заступник, обавеза о чувању техничке документације, како би она била доступна, преноси се на лице које безбједносну компоненту ставља на тржиште Босне и Херцеговине.

6. Свако именовано тијело мора другим именованим тијелима послати одговарајуће информације о издатим

и повученим одобрењима за систем осигурања квалитета.

7. Документација и преписка у вези за поступке потпуног осигурања квалитета састављају се на једном од службених језика у Босни и Херцеговини или на језику који је прихватљив именованом тијелу које је извршило испитивање.

АНЕКС X ПОЈЕДИНАЧНА ВЕРИФИКАЦИЈА (модул Г)

1. Појединачна верификација је поступак којим монтажер лифта обезбјеђује и изјављује да је лифт, који се ставља на тржиште и који је добио сертификат о усклађености наведен у тачки 4. овог Анекса, усклађен са захтјевима ове Наредбе. Монтажер лифта мора да постави знак усклађености у кабину лифта и састави изјаву о усклађености.
2. Монтажер лифта подноси захтјев за појединачну верификацију именованом тијелу по свом избору. Захтјев садржи:
 - назив и адресу монтажера лифта и мјесто гдје је лифт уграђен,
 - писану изјаву о томе да сличан захтјев није упућен неком другом именованом тијелу,
 - техничку документацију.
3. Сврха техничке документације је да се омогући оцјењивање усклађености лифта са захтјевима ове Наредбе и разумијевање пројекта, монтаже и рада лифта. Техничка документација, у мјери у којој је то потребно, за оцјењивање усклађености, садржи сљедиће:
 - општи опис лифта,
 - склопне и радионичке цртеже и дијаграме,
 - основне захтјеве о којима је ријеч и рјешење које је усвојено за испуњавање тих захтјева (нпр. хармонизовани стандард),
 - резултате свих испитивања или прорачуна које је извршио или подговорио монтажер лифта,
 - копију упутства за употребу лифта,
 - копију сертификата о испитивању типа употребљених безбједносних компоненти.
4. Именовано тијело мора да прегледа техничку документацију лифта и изврши одговарајућа испитивања како је наведено у релевантном/им стандарду/има из члана 10. ове Наредбе или еквивалентна испитивања како би се осигурала његова усклађеност с одговарајућим захтјевима ове Наредбе. Ако лифт испуњава захтјеве ове Наредбе, именовано тијело поставља или даје да се постави његов идентификацијски број поред знака усклађености у складу с Анексом III ове Наредбе и саставља сертификат о усклађености на основу извршених испитивања. Именовано тијело попуњава одговарајуће странице у књизи одржавања наведеној у тачки 6.2. Анекса I ове Наредбе. Ако именовано тијело одбије да изда сертификат о усклађености, мора детаљно навести разлоге овог одбијања и указати како се може постићи усклађеност. Када монтажер лифта поново поднесе захтјев, мора га поднијети истом именованом тијелу.
5. Сертификат о усклађености, документација и препи-ска везана за поступак појединачне верификације морају бити састављени на једном од језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини или на

језику који је прихватљив именованом тијелу које је извршило испитивање.

6. Монтажер лифта уз техничку документацију чува копију сертификата о усклађености 10 година од дана кад је лифт стављен на тржиште.

АНЕКС XI
УСКЛАЂИВАЊЕ С ТИПОМ ПУТЕМ СЛУЧАЈНЕ
ПРОВЈЕРЕ
(модул Ц)

1. Усклађивање с типом је поступак којим произвођач безбједносних компоненти или његов овлаштени заступник осигурава и изјављује да су безбједносне компоненте у складу с типом који је описан у сертификату типа, да задовољавају захтјеве ове Наредбе који се на њих примјењују и да омогућавају сваком лифту у који су прописно уграђене да испуни основне здравствене и безбједносне захтјеве ове Наредбе.

Произвођач безбједносних компоненти или његов овлаштени заступник мора да постави знак усклађености на сваку безбједносну компоненту и састави изјаву о усклађености.

2. Произвођач безбједносних компоненти мора предузети све потребне мјере да осигура да производни процес осигурава усклађеност произведених безбједносних компоненти с типом описаним у сертификату о испитивању типа и са захтјевима ове Наредбе који се на њих примјењују.

3. Произвођач безбједносних компоненти или његов овлаштени заступник морају да чувају копију изјаве о усклађености 10 година након што је произведена задња безбједносна компонента.

Ако у Босни и Херцеговини не постоји ни произвођач безбједносних компоненти нити његов овлаштени заступник, обавеза чувања техничке документације, како би она била доступна, преноси се на лице које безбједносне компоненте ставља на тржиште Босне и Херцеговине.

4. Именовано тијело које је изабрао произвођач мора да изврши или дати да се изврше провјере безбједносних компоненти у случајним временским интервалима. Одговарајући узорак готових безбједносних компоненти, који именовано тијело узима на лицу мјеста, мора се прегледати и морају се извршити одговарајућа испитивања како је наведено у релевантном/им стандарду/има из члана 10. ове Наредбе, или еквивалентна испитивања како би се провјерила усклађеност производње с одговарајућим захтјевима ове Наредбе. У случајевима када једна или више провјерених безбједносних компоненти нису усклађене, именовано тијело мора предузети одговарајуће мјере.

Тачке које треба узети у обзир при провјеравању безбједносних компоненти биће дефинисане заједничким споразумом између свих именованих тијела одговорних за тај поступак, узимајући у обзир основне карактеристике безбједносних компоненти наведених у Анексу IV ове Наредбе.

На одговорност именованог тијела, произвођач мора у току процеса производње поставити идентификацијски број тог тијела.

5. Документација и преписка везана за поступак случајног провјеравања наведеног у тачки 4. овог Анекса, морају бити састављени на једном од језика који су у службеној употреби у Босни и Херцеговини или на

језику који је прихватљив именованом тијелу које је извршило испитивање.

АНЕКС XII
ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА ПРОИЗВОДА ЗА
ЛИФТОВЕ
(модул Е)

1. Осигурање квалитета производа је поступак којим монтажер лифта, који испуњава обавезе из тачке 2. овог Анекса, осигурава и изјављује да су монтирани лифтови у складу с типом описаним у сертификату о испитивању типа и да задовољавају захтјеве ове Наредбе који се на њих примјењују.

Монтажер лифта мора да постави знак усклађености на сваки лифт и састави изјаву о усклађености. Поред знака усклађености мора се уписати идентификацијски број именованог тијела одговорног за надзор како је наведено у тачки 4. овог Анекса.

2. Монтажер лифта мора да примјењује одобрени систем осигурања квалитета за завршну инспекцију лифта и испитивање како је наведено у тачки 3. овог Анекса и мора да буде предмет надзора како је наведено у тачки 4. овог Анекса.

3. Систем осигурања квалитета

- 3.1 Монтажер лифта мора да поднесе захтјев за оцјењивање свог система осигурања квалитета за предметне лифтове именованом тијелу по свом избору. Захтјев мора да садржи:

- све потребне информације за предвиђене лифтове,
- документацију о систему осигурања квалитета,
- техничку документацију о одобреним лифтовима и копију сертификата о испитивању типа.

- 3.2 У складу са системом осигурања квалитета сваки лифт мора да се прегледа и морају се извршити одговарајућа испитивања наведена у одговарајућим стандардима, из члана 9. ове Наредбе, или еквивалентна испитивања, како би се обезбиједила његова усклађеност с релевантним захтјевима ове Наредбе.

Сви елементи, захтјеви и прописи које је усвојио монтажер лифта морају бити документовани на систематичан и уређен начин у виду писаних мјера, поступака и упутстава. Ова документација о систему осигурања квалитета мора обезбиједити опште разумијевање програма, планова, приручника и записа о квалитету.

Ова документација мора посебно да садржи одговарајући опис:

- а) циљева квалитета,
- б) организационе структуре, одговорности и овлаштења руководства у односу на квалитет лифта,
- ц) прегледа и испитивања који ће бити обављени прије стављања на тржиште, укључујући најмање испитивања наведена у тачки 4. (б) Анекса VI ове Наредбе,
- д) начина верификовања ефикасности спровођења система осигурања квалитета,
- е) записа о квалитету, као што су извјештаји о инспекцији и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извјештаји о квалификацијама укљученог особља, итд.

- 3.3 Именовано тијело мора да изврши оцјену система осигурања квалитета како би се утврдило да ли тај систем задовољава захтјеве наведене у тачки 3.2. овог Анекса. Ово тијело мора претпоставити да су с тим

захтјевима усклађени они системи осигурања квалитета који примјењују одговарајући хармонизовани стандард¹ Тим за провјеру (енг. audit) мора да има најмање једног члана с искуством у оцјењивању предметне технологије лифтова. Поступак оцјењивања мора да укључује обилазак просторија монтажера лифта и мјеста монтаже лифта.

Монтажер лифта мора да се обавијести о одлуци. Обавјештење мора да садржи закључке прегледа и образложену одлуку о оцјени.

- 3.4 Монтажер лифта мора предузети све да испуни своје обавезе које произилазе из одобреног система осигурања квалитета и да обезбједи да се систем одржава на одговарајући и ефикасан начин.

Монтажер лифта мора да обавијести именовано тијело, које је одобрило систем осигурања квалитета, о свакој планираној измјени система осигурања квалитета.

Именовано тијело мора оцијенити предложене измјене и одлучити да ли измијењени систем осигурања квалитета још увијек задовољава захтјеве наведене у тачки 3.2. овог Анекса или је потребно поновно оцјењивање.

Именовано тијело о својој одлуци мора обавијестити монтажера лифта. Обавјештење мора да садржи закључке прегледа и образложену одлуку о оцјени.

4. Надзор у надлежности именованог тијела

- 4.1 Сврха надзора је да обезбједи да монтажер лифта у потпуности извршава обавезе које произилазе из одобреног система осигурања квалитета.

- 4.2 Монтажер лифта мора именованом тијелу, у сврху инспекције, омогућити приступ локацијама за инспекцију и испитивање и обезбједити му све потребне информације, а посебно:

- документацију о систему осигурања квалитета,
- техничку документацију,
- записе о квалитету, као што су, извјештаји о инспекцији и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извјештаји о квалификацијама укљученог особља, итд.

- 4.3. Именовано тијело мора периодично да врши провјере (енг. audit) како би обезбједило да монтажер лифта одржава и примјењује систем осигурања квалитета и монтажери лифта мора доставити извјештај о провјери (енг. audit).

- 4.4 Осим тога, именовано тијело може да врши и ненајављене посјете мјестима гдје се врши монтажа лифта.

У вријеме таквих посјета именовано тијело може вршити или дати да се изврше испитивања ради провјере правилног функционисања одобреног система осигурања квалитета, када је потребно и лифта; и мора монтажери лифта да достави извјештај о тој посјети и извјештај о испитивању, уколико је извршено испитивање.

5. Монтажер лифта мора у периоду од 10 година од дана производње задњег лифта да чува и стави на располагање надлежним органима:

- документацију наведену у трећој алинеји другог става тачке 3.1. овог Анекса,
- документацију о измјенама наведену у другом ставу тачке 3.4. овог Анекса,

- одлуке и извјештаје именованог тијела наведене у задњем ставу тачке 3.4. и тач. 4.3. и 4.4. овог Анекса.

Свако именовано тијело мора другим именованим тијелима да достави одговарајуће информације у вези са издатим и повученим одобрењима система осигурања квалитета.

АНЕКС XIII ПОТПУНО ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА ЛИФТОВА (модул X)

- 1 Потпуно осигурање квалитета је поступак којим монтажер лифта, који испуњава обавезе из тачке 2. овог Анекса, осигурава и изјављује да лифтови задовољавају захтјеве ове Наредбе који се на њих примјењују.

Монтажер лифта мора да на сваки лифт постави знак усклађености и састави изјаву о усклађености. Поред знака усклађености мора се уписати идентификацијски број именованог тијела одговорног за надзор како је наведено у тачки 4. овог Анекса.

2. Монтажер лифта мора да спроводи одобрени систем осигурања квалитета за пројектовање, производњу, састављање, монтажу, и завршну инспекцију лифтова и испитивање како је одређено у тачки 3. овог Анекса и мора бити предмет надзора како је наведено у тачки 4. овог Анекса.

3. Систем осигурања квалитета

- 3.1 Монтажер лифта мора именованом тијелу поднијети захтјев за оцјењивање свог система осигурања квалитета.

Захтјев мора да садржи:

- све одговарајуће информације о лифтовима, посебно информације које омогућавају разумијевање односа између пројекта и рада лифта и које омогућавају оцјењивање усклађености са захтјевима ове Наредбе,
- документацију о систему осигурања квалитета.

- 3.2. Систем осигурања квалитета мора да осигура усклађеност лифтова са захтјевима ове Наредбе који се на њих примјењују.

Сви елементи, захтјеви и прописи које је усвојио монтажер лифта морају бити документовани на систематичан и уређен начин у виду писаних мјера, поступака и упутстава. Ова документација о систему осигурања квалитета мора да омогући опште разумијевање поступака као што су програми, планови, приручници и записи о квалитету.

Ова документација мора посебно да садржи одговарајући опис:

- циљева квалитета и организационе структуре, одговорности и овлаштења руководства у односу на пројектовање и квалитет лифтова(
- техничке пројектне спецификације, укључујући стандарде који ће бити примјењени те уколико се стандарди наведени у члану 10. ове Наредбе неће примјењивати у потпуности, начина који ће бити употребљени како би се обезбједило испуњавање захтјева ове Наредбе који се примјењују на лифтове;
- техника контроле и верификације пројекта, процеса и систематских радњи које ће се користити код пројектовања лифтова;
- прегледа и испитивања који ће се извршити приликом пријема набављеног материјала, компоненти и подсклопова;

¹ Тај хармонизовани стандард ће бити BAS EN ISO 9001, с допунама гдје је потребно, водећи рачуна о специфичним карактеристикама лифтова.

- одговарајућих техника састављања, монтаже, контроле квалитета, процеса и систематских радњи које ће се користити;
 - прегледа и испитивања које ће се обављати прије (инспекција услова за монтажу(возно окно, машинска просторија, итд.), у току и након монтаже (укључујући најмање испитивања наведена у тачки 4. (б) Анекса VI ове Наредбе.);
 - записа о квалитету, као што су извјештаји о инспекцији и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извјештаји о квалификацијама укљученог особља, итд.
 - начина праћења постизања траженог квалитета пројекта и монтаже те ефикасност спровођења система осигурања квалитета.
- 3.3. Инспекција пројекта
Ако пројекат није потпуно у складу с хармонизованим стандардима, именовано тијело мора утврдити да ли је пројект у складу с одредбама ове Наредбе и, ако јесте, издати монтажеру лифта сертификат о испитивању пројекта у којем се наводе ограничења ваљаности сертификата и детаљи потребни за идентификацију одобреног пројекта.
- 3.4. Оцјењивање система осигурања квалитета
Именовано тијело мора извршити оцјењивање система осигурања квалитета како би се утврдило да ли тај систем задовољава захтјеве наведене у тачки 3.2. овог Анекса. Ово тијело мора претпоставити да су с тим захтјевима усклађени они системи осигурања квалитета који примјенују одговарајући хармонизовани стандард¹.
Тим за провјеру (енг. audit) мора имати најмање једног члана с искуством у оцјењивању предметне технологије лифтова. Поступак оцјењивања мора укључити обилазак просторија монтажера лифта и мјеста монтаже.
Монтажер лифта мора се обавијестити о одлуци. Обавјештење мора да садржи закључке прегледа и образложену одлуку о оцјени.
- 3.5. Монтажер лифта мора предузети све да испуни своје обавезе које произилазе из одобреног система осигурања квалитета и да осигура његово правилно и ефикасно спровођење.
Монтажер лифта мора обавијестити именовано тијело, које је одобрило систем осигурања квалитета, о свакој планираној измјени система осигурања квалитета.
Именовано тијело мора извршити оцјењивање предложених измјена и одлучити да ли ће измијењени систем осигурања квалитета и даље задовољавати захтјеве наведене у тачки 3.2. овог Анекса или је потребно поновно оцјењивање.
Именовано тијело о својој одлуци мора обавијестити монтажера лифта. Ово обавјештење мора да садржи закључке прегледа и образложену одлуку о оцјени.
4. Надзор у надлежности именованог тијела
- 4.1. Сврха надзора је да обезбједи да монтажер лифта у потпуности извршава обавезе које произилазе из одобреног система осигурања квалитета.
- 4.2. Монтажер лифта мора именованом тијелу, у сврху инспекције, омогућити приступ просторијама за пројектовање, производњу, састављање, монтажу, инспекцију, испитивање и просторијама за складиштење и обезбједити му све потребне информације, а посебно:
- документацију о систему осигурања квалитета,
 - записе о квалитету који се у систему осигурања квалитета односе на пројектовање, као што су резултати анализа, прорачуна, испитивања, итд.,
 - записе о квалитету који се у систему осигурања квалитета односе на прихватање испоручене робе и монтажу, као што су извјештаји о инспекцији и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извјештаји о квалификацијама укљученог особља, итд.
- 4.3. Именовано тијело мора периодично вршити провјере (енг. audit) да се увјери да монтажер лифта одржава и примјењује систем осигурања квалитета и мора монтажеру лифта доставити извјештај о провјери (енг. audit).
- 4.4. Осим тога, именовано тијело може да врши ненајављене посјете просторијама монтажера лифта и мјеста склапања лифта. У вријеме таквих посјета именовано тијело може да врши или дати да се изврши испитивање ради провјере правилног функционисања система осигурања квалитета, када је то потребно (ово тијело мора монтажеру лифта доставити извјештај о тој посјети и извјештај о испитивању, уколико је извршено испитивање).
5. Монтажер лифта мора у периоду од 10 година, од дана када је лифт стављен на тржиште, да чува и стави на располагање надлежним органима:
- документацију наведену у другој алинеји другог става тачке 3.1. овог Анекса,
 - документацију о измјенама наведену у другом ставу тачке 3.5. овог Анекса,
 - одлуке и извјештаје именованог тијела наведене у задњем ставу тачке 3.5. и тач. 4.3. и 4.4. овог Анекса.
- Ако у Босни и Херцеговини не постоји монтажер лифта, обавеза чувања техничке документације преноси се на именовано тијело.
6. Свако именовано тијело мора другим именованим тијелима доставити одговарајуће информације у вези са издатим и повученим одобрења система осигурања квалитета.
7. Документација и преписка у вези са поступцима потпуног осигурања квалитета морају бити састављени на једном од службених језика Босне и Херцеговине или на језику који је прихватаљив именованом тијелу које је извршило испитивање.

АНЕКС XIV ОСИГУРАЊЕ КВАЛИТЕТА ПРОИЗВОДЊЕ (модул Д)

1. Осигурање квалитета производње је поступак којим монтажер лифта, који испуњава обавезе из тачке 2. овог Анекса, осигурава и изјављује да лифтови задовољавају захтјеве ове Наредбе који се на њих примјењују. Монтажер лифта мора да постави знак усклађености на сваки лифт и састави изјаву о усклађености. Поред знака усклађености мора се уписати идентификацијски број именованог тијела одговорног за надзор, како је одређено у тачки 4. овог Анекса.
2. Монтажер лифта мора да спроводи одобрени систем осигурања квалитета за производњу, монтажу, завршну инспекцију и испитивање лифта, како је одређено у тачки 3. овог Анекса и мора бити предмет надзора одређеног у тачки 4. овог Анекса.
3. Систем осигурања квалитета

¹ Тај хармонизовани стандард ће бити BAS EN ISO 9001, с допунама гдје је потребно, водећи рачуна о специфичним карактеристикама лифтова.

- 3.1 Монтажер лифта мора поднијети захтјев за оцјењивање свог система осигурања квалитета именованом тијелу, по свом избору.
Захтјев мора да садржи:
- све одговарајуће информације о лифтовима,
 - документацију која се односи на систем осигурања квалитета,
 - техничку документацију о одобреном типу и копију сертификата о испитивању типа.
- 3.2 Систем осигурања квалитета мора осигурати усклађеност лифтова са захтјевима ове Наредбе који се на њих примјењују.
Сви елементи, захтјеви и прописи које је усвојио монтажер лифта морају бити документовани на систематичан и уређен начин у виду писаних мјера, поступака и упутстава. Документација о систему осигурања квалитета мора омогућити досљедно тумачење програма, планова, приручника и записа о квалитету.
Ова документација мора посебно да садржи одговарајући опис:
- циљева квалитета и организационе структуре, одговорности и овлаштења руководства у односу на квалитет лифтова,
 - производње, техника контроле квалитета и осигурања квалитета, процеса и систематских радњи који ће се користити,
 - прегледа и испитивања који ће се обавити, прије, за вријеме и након монтаже¹,
 - записа о квалитету, као што су извјештаји о инспекцији и подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извјештаји о квалификацијама укљученог особља, итд.,
 - начина праћења достизања траженог квалитета лифтова и ефикасност спровођења система осигурања квалитета.
- 3.3 Именовано тијело мора извршити оцјењивање система осигурања квалитета како би се утврдило да ли тај систем задовољава захтјеве наведене у тачки 3.2. овог Анекса. Ово тијело мора претпоставити да су с тим захтјевима усклађени они системи осигурања квалитета који примјењују одговарајући хармонизовани стандард².
Тим за провјеру (енг. audit) мора да има најмање једног члана с искуством у оцјењивању предметне технологије лифтова. Поступак оцјењивања мора укључити инспекцијску посјету просторијама монтажера лифта. Монтажер лифта мора се обавијестити о одлуци. Обавјештење мора да садржи закључке прегледа и образложену одлуку о оцјени.
- 3.4 Монтажер лифта мора предузети све да испуни своје обавезе које произилазе из одобреног система осигурања квалитета и да осигура његово правилно и ефикасно спровођење.
Монтажер лифта обавјештава именовано тијело, које је одобрило систем осигурања квалитета, о свакој планираној измјени система осигурања квалитета.
Именовано тијело мора да изврши оцјену предложених измјена и одлучити да ли ће измијењени систем осигурања квалитета и даље задовољавати захтјеве наведене у тачки 3.2. овог Анекса или је потребно поновно оцјењивање.
- Именовано тијело о својој одлуци мора обавијестити монтажера лифта. Обавјештење мора да садржи закључке прегледа и образложену одлуку о оцјени.
4. Надзор у надлежности именованог тијела
- 4.1. Сврха надзора је да обезбиједи да монтажер лифта у потпуности извршава обавезе које проистичу из одобреног система осигурања квалитета.
- 4.2. Монтажер лифта мора именованом тијелу, у сврху инспекције, да омогући приступ локацијама гдје се врши производња, контрола, склапање, монтажа, испитивање и складиштење и обезбједити му све потребне информације, а посебно:
- документацију о систему осигурања квалитета,
 - записе о квалитету, као што су извјештаји о инспекцији, подаци о испитивању, подаци о калибрацији, извјештаји о квалификацијама укљученог особља, итд.
- 4.3. Именовано тијело мора периодично да врши провјере (енг. audit) како би утврдио да ли монтажер лифта одржава и примјењује систем осигурања квалитета и монтажери лифта мора доставити извјештај о провјери (енг. audit).
- 4.4. Осим тога, именовано тијело може да врши ненајављене посјете монтажери. У вријеме таквих посјета именовано тијело може да врши или дати да се изврше испитивања ради провјере правилног функционисања одобреног система осигурања квалитета, уколико је то потребно. Именовано тијело мора монтажери лифта доставити извјештаје о тој посјети и извјештај о испитивању, ако је извршено испитивање.
5. Монтажер лифта мора у периоду од 10 година, од дана производње задњег лифта, да чува и стави на располагање надлежним органима:
- документацију наведену у другој алинеји тачке 3.1. овог Анекса,
 - документацију о измјенама наведену у другом ставу тачке 3.4. овог Анекса,
 - одлуке и извјештаје именованог тијела наведене у задњем ставу тачке 3.4. и тач. 4.3. и 4.4. овог Анекса.
6. Свако именовано тијело мора другим именованим тијелима доставити одговарајуће информације у вези са издатим и повученим одобрењима за систем осигурања квалитета.
7. Документација и преписка у вези са поступком осигурања квалитета производње морају бити састављени на једном од језика који су службеној употреби у Босни и Херцеговини или на језику који је прихватљив именованом тијелу које је извршило испитивање.

¹ Оба испитивања укључују у најмању руку испитивања наведена у Анексу VI, тачка 4 (б)

² Тај хармонизовани стандард ће бити BAS EN ISO 9001, с допунама гдје је потребно, водећи рачуна о специфичним карактеристикама лифтова.

PRILOG
LISTA STANDARDA
čijim korištenjem se stvara prepostavka usklađenosti lifta sa zahtjevima Naredbe o sigurnosti liftova

Oznaka bosanskohercegovačkog standarda	Naziv bosanskohercegovačkog standarda	Oznaka referentnog evropskog standarda	Naziv referentnog evropskog standarda na engleskom jeziku
BAS EN 81-1+A3:2010	Sigurnosna pravila za konstrukciju i ugradnju liftova – Dio 1: Električni liftovi	EN 81-1:1998+A3:2009	Safety rules for the construction and installation of lifts - Part 1: Electric lifts
BAS EN 81-2+A3:2010	Sigurnosna pravila za konstrukciju i ugradnju liftova – Dio 1: Hidraulični liftovi	EN 81-2:1998+A3:2009	Safety rules for the construction and installation of lifts - Part 2: Hydraulic lifts
BAS EN 81-21:2010	Sigurnosna pravila za konstrukciju i ugradnju liftova – Liftovi za prevoz osoba i tereta – Dio 21: Novi putnički liftovi i putničko-teretni liftovi u postojećoj zgradi	EN 81-21:2009	Safety rules for the construction and installation of lifts - Lifts for the transport of persons and goods - Part 21: New passenger and goods passenger lifts in existing building
BAS EN 81-28:2005	Sigurnosna pravila za konstrukciju i ugradnju liftova - Liftovi za transport ljudi i tereta - Dio 28: Daljinski alarm za putničke i putničko-teretne liftove	EN 81-28:2003	Safety rules for the construction and installation of lifts - Lifts for the transport of persons and goods - Part 28: Remote alarm on passenger and goods passenger lifts
BAS EN 81-58:2005	Sigurnosna pravila za konstrukciju i ugradnju liftova - Pregled i isplivanja - Dio 58: Test vatrootpornosti vrata voznog okna	EN 81-58:2003	Safety rules for the construction and installation of lifts - Examination and tests - Part 58: Landing doors fire resistance test
BAS EN 81-70:2005	Sigurnosna pravila za konstrukciju i ugradnju liftova - Posebne primjene za putničke i putničko-teretne liftove - Dio 70: Pristupačnost liftova za osobe uključujući osobe sa invaliditetom	EN 81-70:2003	Safety rules for the construction and installations of lifts - Particular applications for passenger and good passengers lifts - Part 70: Accessibility to lifts for persons including persons with disability
BAS EN 81-70/A1:2007	Sigurnosna pravila za konstrukciju i ugradnju liftova - Posebne primjene za putničke i putničko-teretne liftove – Dio 70: Pristupačnost liftova za osobe uključujući osobe sa invaliditetom	EN 81-70:2003/A1:2004	Safety rules for the construction and installations of lifts - Particular applications for passenger and good passenger lifts - Part 70: Accessibility to lifts for persons including persons with disability
BAS EN 81-71+A1:2008	Sigurnosna pravila za konstrukciju i ugradnju liftova – Posebne primjene za putničke liftove i putničko teretne liftove – Dio 71: Liftovi otporni na vandalizam	EN 81-71:2005+A1:2006	Safety rules for the construction and installation of lifts - Particular applications to passenger lifts and goods passenger lifts - Part 71: Vandal resistant lifts
BAS EN 81-72:2005	Sigurnosna pravila za konstrukciju i ugradnju liftova - Posebne primjene za putničke i putničko-teretne liftove - Dio 72: Vatrogasni liftovi	EN 81-72:2003	Safety rules for the construction and installation of lifts - Particular applications for passenger and goods passenger lifts - Part 72: Firefighters lifts
BAS EN 81-73:2007	Sigurnosna pravila za konstrukciju i ugradnju liftova - Posebne primjene za putničke i putničko-teretne liftove – Dio 73: Način rada liftova u slučaju požara	EN 81-73:2005	Safety rules for the construction and installation of lifts - Particular applications for passenger and goods passenger lifts - Part 73: Behaviour of lifts in the event of fire
BAS EN 12016+A1:2009	Elektromagnetna kompatibilnost – Standard porodice proizvoda za liftove, pokretne stepenice i trake za prevoz osoba – Otpornost na smetnje	EN 12016:2004+A1:2008	Electromagnetic compatibility - Product family standard for lifts, escalators and moving walks - Immunity
BAS EN 12385-3+A1:2009	Celična žičana užad – Sigurnost – Dio 3: Informacije za upotrebu i održavanje	EN 12385-3:2004+A1:2008	Steel wire ropes - Safety - Part 3: Information for use and maintenance
BAS EN 12385-5:2005	Celična žičana užad – Sigurnost - Dio 5: Pletena užad za liftove	EN 12385-5:2002	Steel wire ropes - Safety - Part 5: Stranded ropes for lifts
BAS EN 12385-5/Cor1:2008	Celična žičana užad – Sigurnost - Dio 5: Pletena užad za liftove	EN 12385-5:2002/AC:2005	Steel wire ropes - Safety - Part 5: Stranded ropes for lifts
BAS EN 13015+A1:2009	Održavanje liftova i pokretnih stepenica - Pravila za izradu upustava za održavanje	EN 13015:2001+A1:2008	Maintenance for lifts and escalators - Rules for maintenance instructions
BAS EN 13411-7+A1:2010	Završetci čeličnih žičanih užadi - Sigurnost - Dio 7: Simetrične usjke sa klinom	EN 13411-7:2006+A1:2008	Terminations for steel wire ropes - Safety - Part 7: Symmetric wedge socket

BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE
1182

Odsjek za poslovne usluge rješavajući na osnovu člana 7. Zakona o Upravi za indirektno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), te člana 30. Zakona o postupku indirektnog oporezivanja ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), kao i člana 10. Instrukcije o postupku uvođenja posebne šeme dužnika ("Službeni glasnik BiH", broj 35/08), šef Grupe za prinudnu naplatu donosi sljedeće

RJEŠENJE

- UKIDA SE POSEBNA ŠEMA DUŽNIKA JAVNO PODUZEĆE RUDNICI UGLJENA TUŠNICA d.o.o. adresa sjedište firme: Silvija Strahimira Kranjčevića 3, Livno, odgovorno lice: Čondrić Goran, ID broj 4281014570008 PDV broj 281014570008, po rješenju: 02/6-1/III-16-D-229-2/11 od 21.03.2011. godine za dug po osnovu poreza na dodatu vrijednost u iznosu od 171.356,87 KM, objavljena u ("Službenom glasniku BiH", broj 23/11).**
- Rješenje o ukidanju posebne šema se primjenjuje od dana objave u "Službenom glasniku BiH".
- Žalba ne odlaže izvršenje rješenja.
- Ovo rješenje će biti objavljeno u "Službenom glasniku BiH" i dnevnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Rješenjem broj **02/6-1/III-16-D-229-2/11 od 21.03.2011.** godine uvedena je posebna šema dužnika **JAVNO PODUZEĆE RUDNICI UGLJENA TUŠNICA d.o.o., Silvija Strahimira Kranjčevića 3, Livno**, za neizmireni dug nastao po osnovu PDV-a za porezne periode: 1102, 1101, 1012, 1011, 1010, 1009, 1008, 1007, 1006, u iznosu od **171.356.87 KM**.

Dana 15.09.2010. godine Grupa za obradu poreznih prijava Regionalnog centra Mostar dostavila je prijedlog za uvođenje posebne šeme - inicijativu za inspeksijsku kontrolu Grupi za reviziju i kontrolu Regionalnog centra Mostar za dužnika **JAVNO PODUZEĆE RUDNICI UGLJENA TUŠNICA d.o.o., Silvija Strahimira Kranjčevića 3, Livno**, a na osnovu člana 3. Instrukcije o postupku uvođenja posebne šeme dužnika. Analizom dugovanja poreznog obveznika - dužnika, prema pokazateljima iz PDV prijava utvrđen je veliki iznos neizmirenih obaveza koje se konstantno uvećavaju.

Dana 29.09.2010. godine Grupa za reviziju i kontrolu Regionalnog centra Mostar obratila se aktom broj 04/5-2/III-17-D-7736/10 Sektoru za poreze kojim traži suglasnost za kontrolu obveznika.

Sektor za poreze je svojim aktom broj 04/2-17-1-37-1984-2/10 od 08.10.2010. godine dao suglasnost za kontrolu poreznog obveznika - dužnika **JAVNO PODUZEĆE RUDNICI UGLJENA TUŠNICA d.o.o., Silvija Strahimira Kranjčevića 3, Livno**.

Na osnovu dobivene suglasnosti izdat je nalog za kontrolu broj 04/5-2/III-17-D-3-742-1/10 dana 17.11.2010. godine, na osnovu kojeg je izvršena kontrola za period 01.01.2009. godine do 31.12.2009. godine o čemu je sačinjen Zapisnik broj 04/5-2/III-17-D-3-742-2/10 od 23.11.2010. godine, iz kojeg je Grupa za prinudnu naplatu izvela zaključak o opravdanosti uvođenja posebne šeme dužnika.

Rješenje o uvođenju posebne šeme dužnika zasnovano je na instrukciji o postupku uvođenja posebne šeme dužnika ("Službeni glasnik BiH", broj 35/08) i članu 66. stav 3. Zakona

o porezu na dodatu vrijednost kojim je propisana mogućnost da UIO naloži za određene registrirane porezne obveznike koji su u dugu - dužnike da se PDV na isporuke registriranim obveznicima PDV-a plati od strane primaoca isporuke.

Uvidom u službenu evidenciju u program ALICE utvrđeno je da je dužnik **JAVNO PODUZEĆE RUDNICI UGLJENA TUŠNICA d.o.o., Silvija Strahimira Kranjčevića 3, Livno**, izmirio dug po osnovu PDV-a.

Kako je dug koji je bio predmet postupka prinudne naplate izmiren to je shodno članu 10. Instrukcije o postupku uvođenja posebne šeme dužnika ("Službeni glasnik BiH", broj 35/08) doneseno rješenje kao dispozitivu o ukidanju posebne šeme dužnika.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovog rješenja može se uložiti žalba prvostepenom organu u roku od 15 dana od dana prijema rješenja, neposredno ili poštom, taksirana sa 10 KM administrativne takse u skladu s tarifom Zakona o administrativnim taksama BiH ("Službeni glasnik BiH", broj 16/02, 19/02, 43/04, 8/06 i 24/06).

Broj 02/6-1/III-16-D-229-5/11
03. decembra 2012. godine
Mostar

Šef
Grupe za prinudnu naplatu
Ranko Todorović, s. r.

Odsjek za poslovne usluge rješavajući na temelju članka 7. Zakona o Upravi za neizravno oporezivanje ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), te članka 30. Zakona o postupku neizravnog oporezivanja ("Službeni glasnik BiH", broj 89/05), kao i članka 10. Instrukcije o postupku uvođenja posebne šeme dužnika ("Službeni glasnik BiH", broj 35/08), šef Grupe za prisilnu naplatu donosi sljedeće

RJEŠENJE

- UKIDA SE POSEBNA ŠEMA DUŽNIKA JAVNO PODUZEĆE RUDNICI UGLJENA TUŠNICA d.o.o. adresa sjedište tvrtke: Silvija Strahimira Kranjčevića 3, Livno, odgovorna osoba: Čondrić Goran, ID broj 4281014570008 PDV broj 281014570008, po rješenju: 02/6-1/III-16-D-229-2/11 od 21.03.2011. godine za dug po osnovi poreza na dodanu vrijednost u iznosu od 171.356,87 KM, objavljena u ("Službenom glasniku BiH", broj 23/11).**
- Rješenje o ukidanju posebne šeme primjenjuje se od dana objave u "Službenom glasniku BiH".
- Priziv ne odgađa izvršenje rješenja.
- Ovo rješenje će biti objavljeno u "Službenom glasniku BiH" i dnevnim novinama.

OBRAZLOŽENJE

Rješenjem broj **02/6-1/III-16-D-229-2/11 od 21.03.2011.** godine uvedena je posebna šema dužnika **JAVNO PODUZEĆE RUDNICI UGLJENA TUŠNICA d.o.o., Silvija Strahimira Kranjčevića 3, Livno**, za neizmireni dug nastao po osnovi PDV-a za porezne periode: 1102, 1101, 1012, 1011, 1010, 1009, 1008, 1007, 1006, u iznosu od **171.356.87 KM**.

Dana 15.09.2010. godine Grupa za obradu poreznih prijava Regionalnog centra Mostar dostavila je prijedlog za uvođenje posebne šeme - inicijativu za inspeksijsku kontrolu Grupi za reviziju i kontrolu Regionalnog centra Mostar za dužnika **JAVNO PODUZEĆE RUDNICI UGLJENA TUŠNICA d.o.o., Silvija Strahimira Kranjčevića 3, Livno**, a

na temelju članka 3. Instrukcije o postupku uvođenja posebne sheme dužnika. Analizom dugovanja poreznog obveznika - dužnika, prema pokazateljima iz PDV prijava utvrđen je veliki iznos neizmirenih obveza koje se konstantno uvećavaju.

Dana 29.09.2010. godine Grupa za reviziju i kontrolu Regionalnog centra Mostar obratila se aktom broj 04/5-2/III-17-D-7736/10 Sektoru za poreze kojim traži suglasnost za kontrolu obveznika.

Sektor za poreze je svojim aktom broj 04/2-17-1-37-1984-2/10 od 08.10.2010. godine dao suglasnost za kontrolu poreznog obveznika - dužnika **JAVNO PODUZEĆE RUDNICI UGLJENA TUŠNICA d.o.o., Silviya Strahimira Kranjčevića 3, Livno.**

Na temelju dobivene suglasnosti izdan je nalog za kontrolu broj 04/5-2/III-17-D-3-742-1/10 dana 17.11.2010. godine, na temelju kojeg je izvršena kontrola za period 01.01.2009. godine do 31.12.2009. godine o čemu je sačinjen Zapisnik broj 04/5-2/III-17-D-3-742-2/10 od 23.11.2010. godine, iz kojeg je Grupa za prisilnu naplatu izvela zaključak o opravdanosti uvođenja posebne sheme dužnika.

Rješenje o uvođenju posebne sheme dužnika zasnovano je na instrukciji o postupku uvođenja posebne sheme dužnika ("Službeni glasnik BiH", broj 35/08) i članku 66. stavak 3. Zakona o porezu na dodanu vrijednost kojim je propisana mogućnost da UNO naloži za određene registrirane porezne obveznike koji su u dugu - dužnike da se PDV na isporuke registriranim obveznicima PDV-a plati od strane primatelja isporuke.

Uvidom u službenu evidenciju u program ALICE utvrđeno je da je dužnik **JAVNO PODUZEĆE RUDNICI UGLJENA TUŠNICA d.o.o., Silviya Strahimira Kranjčevića 3, Livno,** izmirio dug po osnovi PDV-a.

Kako je dug koji je bio predmet postupka prisilne naplate izmiren to je sukladno članku 10. Instrukcije o postupku uvođenja posebne sheme dužnika ("Službeni glasnik BiH", broj 35/08) doneseno rješenje kao izreci o ukidanju posebne sheme dužnika.

Pouka o pravnom lijeku:

Protiv ovoga rješenja može se uložiti priziv prvostupanjskom organu u roku od 15 dana od dana primitka rješenja, neposredno ili poštom, taksiran sa 10 KM administrativne takse sukladno tarifi Zakona o administrativnim taksama BiH ("Službeni glasnik BiH", br. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06 i 24/06).

Broj 02/6-1/III-16-D-229-5/11
03. prosinca 2012. godine
Mostar

Šef
Grupe za prisilnu naplatu
Ranko Todorović, v. r.

Одсјек за пословне услуге рјешавајући на основу члана 7. Закона о Управи за индиректно опорезивање ("Службени гласник БиХ", број 89/05), те члана 30. Закона о поступку индиректног опорезивања ("Службени гласник БиХ", број 89/05), као и члана 10. Инструкције о поступку увођења посебне шеме дужника ("Службени гласник БиХ", број 35/08), шеф Групе за принудну наплату доноси сљедеће

РЈЕШЕЊЕ

- УКИДА СЕ ПОСЕБНА ШЕМА ДУЖНИКА ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ РУДНИЦИ УГЉЕНА ТУШНИЦА д.о.о., адреса сједиште фирме: Силвија Страхимира**

Крањчевића 3, Livno, одговорно лице: **Чондрић Горан, ИД број 4281014570008 ПДВ број 281014570008,** по рјешењу: **02/6-1/III-16-D-229-2/11 од 21.03.2011. године** за дуг по основу пореза на додату вриједност у износу од **171.356,87 КМ,** објављена у ("Службеном гласнику БиХ", број 23/11).

- Рјешење о укидању посебне шеме се примјењује од дана објаве у "Службеном гласнику БиХ".
- Жалба не одлаже извршење рјешења.
- Ово рјешење ће бити објављено у "Службеном гласнику БиХ" и дневним новинама.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

Рјешењем број **02/6-1/III-16-D-229-2/11 од 21.03.2011.** године уведена је посебна шема дужника **ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ РУДНИЦИ УГЉЕНА ТУШНИЦА д.о.о., Силвија Страхимира Крањчевића 3, Livno,** за неизмирени дуг настао по основу ПДВ-а за пореске периоде: 1102, 1101, 1012, 1011, 1010, 1009, 1008, 1007, 1006, у износу од **171.356,87 КМ.**

Дана 15.09.2010. године Група за обраду порезних пријава Регионалног центра Мостар доставила је приједлог за увођење посебне шеме - иницијативу за инспекцијску контролу Групи за ревизију и контролу Регионалног центра Мостар за дужника **ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ РУДНИЦИ УГЉЕНА ТУШНИЦА д.о.о., Силвија Страхимира Крањчевића 3, Livno,** а на основу члана 3. Инструкције о поступку увођења посебне шеме дужника. Анализом дуговања пореског обvezника - дужника, према показатељима из ПДВ пријава утврђен је велики износ неизмирених обавеза које се константно увећавају.

Дана 29.09.2010. године Група за ревизију и контролу Регионалног центра Мостар обратила се актом број 04/5-2/III-17-D-7736/10 Сектору за порезе којим тражи сагласност за контролу обvezника.

Сектор за порезе је својим актом број 04/2-17-1-37-1984-2/10 од 08.10.2010. године дао сагласност за контролу пореског обvezника - дужника **ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ РУДНИЦИ УГЉЕНА ТУШНИЦА д.о.о., Силвија Страхимира Крањчевића 3, Livno.**

На основу добијене сагласности издат је налог за контролу број 04/5-2/III-17-D-3-742-1/10 дана 17.11.2010. године, на основу којег је извршена контрола за период 01.01.2009. године до 31.12.2009. године о чему је сачињен Зapisник број 04/5-2/III-17-D-3-742-2/10 од 23.11.2010. године, из којег је Група за принудну наплату извела закључак о оправданости увођења посебне шеме дужника.

Рјешење о увођењу посебне шеме дужника засновано је на инструкцији о поступку увођења посебне шеме дужника ("Службени гласник БиХ", број 35/08) и члану 66. став 3. Закона о порезу на додату вриједност којим је прописана могућност да УИО наложи за одређене регистроване пореске обvezнике који су у дугу - дужнике да се ПДВ на испоруке регистрованим обvezницима ПДВ-а плати од стране примаоца испоруке.

Увидом у службenu евиденцију у програм ALICE утврђено је да је дужник **ЈАВНО ПРЕДУЗЕЋЕ РУДНИЦИ УГЉЕНА ТУШНИЦА д.о.о., Силвија Страхимира Крањчевића 3, Livno,** измирио дуг по основу ПДВ-а.

Како је дуг који је био предмет поступка принудне наплате измiren то је сходно члану 10. Инструкције о поступку увођења посебне шеме дужника ("Службени гласник БиХ", број 35/08), донесено рјешење као у диспозитиву о укидању посебне шеме дужника.

Поука о правном лијеку:

Против овог рјешења може се уложити жалба првостепеном органу у року од 15 дана од дана пријема рјешења, непосредно или поштом, таксирана са 10 КМ административне таксе у складу с тарифом Закона о

административним таксама БиХ ("Службени гласник БиХ", бр. 16/02, 19/02, 43/04, 8/06 и 24/06).

Број 02/6-1/III-16-Д-229-5/11
03. децембра 2012. године
Мостар

Шеф
Групе за принудну наплату
Ранко Тодоровић, с. р.

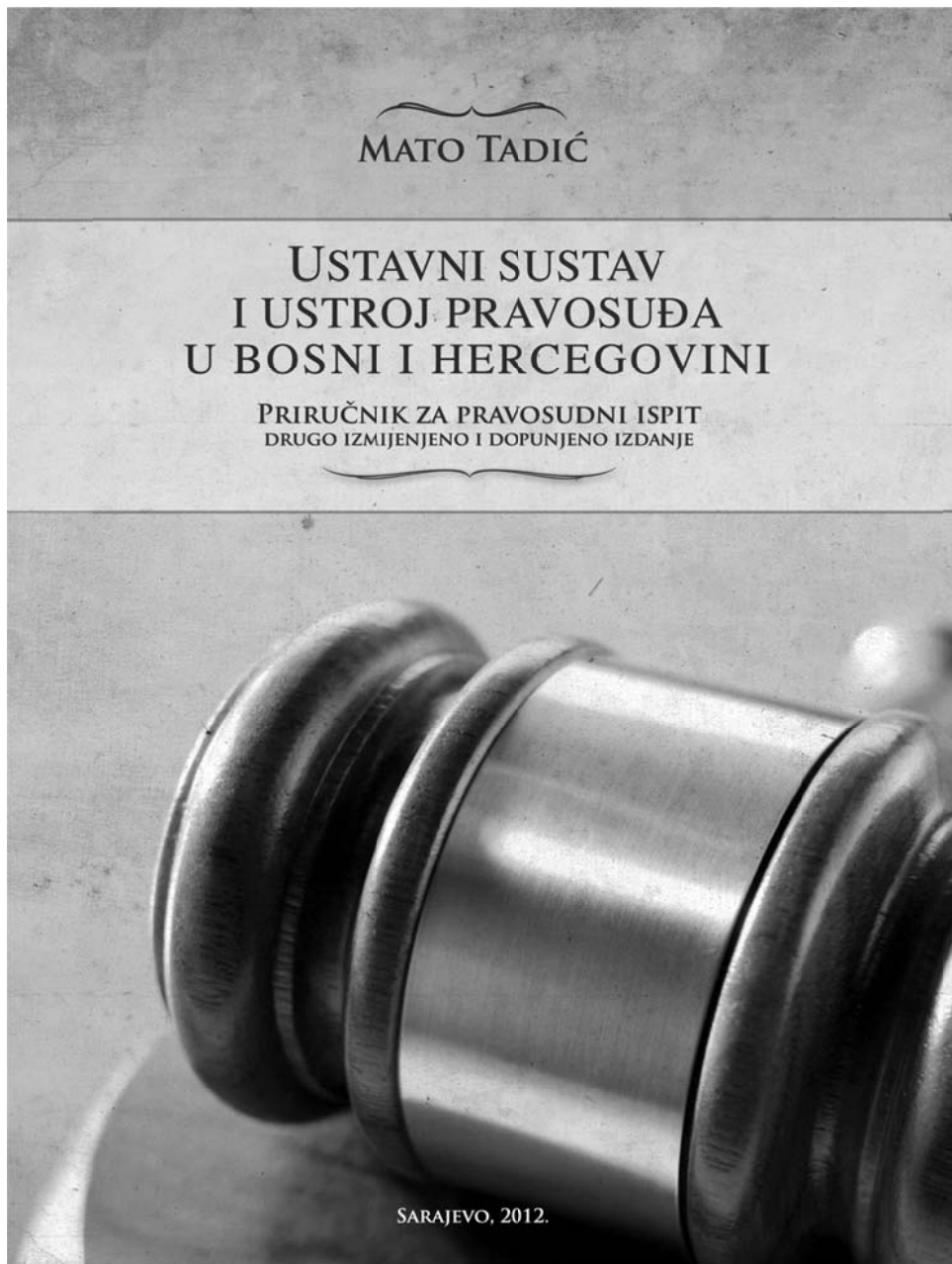
(SI-1298/12-G)

S A D R Ź A J**MINISTARSTVO VANJSKE TRGOVINE I
EKONOMSKIH ODNOSA BOSNE I HERCEGOVINE**

1181	Naredba o sigurnosti liftova (bosanski jezik)	1
	Naredba o sigurnosti dizala (hrvatski jezik)	21
	Naredba o bezbjednosti liftova (srpski jezik)	40

**BOSNA I HERCEGOVINA
UPRAVA ZA INDIREKTNO OPOREZIVANJE**

1182	Rješenje broj 02/6-1/III-16-D-229-5/11 (bosanski jezik)	63
	Rješenje broj 02/6-1/III-16-D-229-5/11 (hrvatski jezik)	63
	Rješenje broj 02/6-1/III-16-D-229-5/11 (srpski jezik)	64

Fuad PURIŠEVIĆ

**OPĆI
UPRAVNI
POSTUPAK
U BOSNI I
HERCEGOVINI**

(UPRAVNO PROCESNO PRAVO – PRVI DIO)

Sarajevo, 2012.

